

УКРАЇНКА У ВІЛЬНОМУ СВІТІ

СКУЖ — НЮ-ЙОРК

1884

1959

УКРАЇНКА У ВІЛЬНОМУ СВІТІ

З Б І Р Н И К, ВИДАНИЙ У 75-ЛІТТЯ УКРАЇНСЬКОГО
ЖІНОЧОГО РУХУ І 10-ЛІТТЯ СВІТОВОЇ ФЕДЕРАЦІЇ
УКРАЇНСЬКИХ ЖІНОЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

З НАГОДИ

СВІТОВОГО КОНГРЕСУ УКРАЇНСЬКОГО ЖІНОЦТВА
У НЬО ЙОРКУ

UKRAINIAN WOMAN IN THE FREE WORLD

WORLD CONGRESS OF UKRAINIAN WOMEN

JUNE 24—27, 1959

NEW YORK, N. Y.

Обгортка Марії Мухин

Видання
Світової Федерації Українських Жіночих Організацій

Printed by "AMERICA"—817 N. Franklin St., Philadelphia 23, Pa.

www.unwla.org

Олена Кисілевська, основниця й перша голова Світової Федерації Українських Жіночих Організацій (1948—1956)

Памяті Олени Кисілевської

Перший жіночий зїзд, що відбувся на заклик Наталії Кобринської 1884 р. в галицькому місті Станиславові дав почин до безперервної організованої громадської праці українського жіноцтва.

Задум Кобринської, як вияв потреби часу, постав у щасливу годину і на пригожий ґрунт впало зерно голошеної нею правди.

Біля сотні жінок з рядів галицької інтелігенції рішили продовжувати традицію — хоч і не писану, та від віків вкорінену в серцях українського жіноцтва — традицію обовязку служіння своїй громаді, своєму народові. Лиш турбувала їх думка, що тодішня залізна занавіса — річка Збруч, не дозволяла їм, жінкам західних земель, обєднатись з рідними сестрами Придніпрянської України.

Однак незабаром Олена Пчілка, велика і дбайлива мати нашої славної Лесі Українки, зуміла подати через Збруч дружню, помічну руку. Вже 1887 р. спільним старанням Олени Пчілки і Наталії Кобринської виходить жіно-

чий альманах, „Перший Вінок“. Це вперше письменниці з усіх просторів України обєднались для спільного діла. Майбутня слава свого народу, велика Леся Українка — тоді ще майже дитина — ставила у „Першому Вінку“ перші кроки письменницької творчости.

І так українська жінка ділом засвідчила свої соборницькі почування і бажання праці для свого народу, про які заговорила вперше прилюдно на недавньому зїзді в Станиславові. Ідеї соборности України і жертвенної праці для народніх мас, особливо для піднесення культурного рівня сільського жіноцтва, глибоко запали в дуну наймолодшій учасниці Станиславівського зїзду — 15-літній Олені Сіменович — пізнішій визначній і заслуженій громадянці — Олені Кисілевській. Впродовж свого довгого життєвого шляху все була вона вірна тим ідеям, що за молоду ще захопили її шляхетне серце.

Хоч провадив той шлях через бурхливі часи тяжкі переходи воєнних років, не тратила вона ніколи спокою, рівноваги духа і глибокого по-

чуття обов'язку праці для своєї спільноти, а українського жіноцтва зокрема. Дві світові війни і всі їх наслідки, перфідна та брутальна господарка кожночасного з чотирьох окупантів обурювали до живого і залишали своє п'ятно та не відривали від послідовної, наполегливої праці в тих ділянках, які в даний мент були можливі та найбільш потрібні. Чи була це харитативна праця для Українських Січових Стрільців і ранених українців в часі першої світової війни, — чи нечисленні організаційні поїздки по Відділах Союзу Українок у всіх закутинах тих українських земель, що опинилися під польською займанщиною між обидвома світовими війнами, чи довголітня публіцистична і видавнича праця, — чи вкінці політична діяльність парламентаристки у Варшаві, як одинокої українки-сенаторки з галицької землі — усе руководила нею свідомість обов'язку праці для свого народу.

Безпосередній близький контакт з селом викликав потребу постійного зв'язку з жіноцтвом при допомозі друкованого слова. Видаваний О. Кисілевською від 1925 р. аж до вибуху другої світової війни, двотижневик „Жіноча Доля“ і пізніші „Жіноча Воля“ та „Світ Молоді“ і щорічні альманахи, були для широких кругів жіноцтва, зокрема сільського, джерелом росту національної свідомості і дорадником у вихованні дітей та веденні домашнього господарства.

Другий пам'ятний зїзд — великий конгрес українського жіноцтва — скликаний Союзом Українок до Станиславова у 1934 р. (в п'ятдесят річницю постановлення першого українського жіночого товариства, заснованого Кобринською) застав Олену Кисілевську на почесному пості редакторки і видавниці почитного популярного двотижневика „Жіноча Доля“, і сенаторки до союму у Варшаві. Видання О. Кисілевської розходилися не лише в Галичині, Волині, Поліссі чи Підляшші, а й на землях, що були під румунською окупацією — Буковині, Бесарабії, а також на Закарпатті. Доходили й за океан до українських емігрантів, особливо до США і Канади. Канадійські українки ще тепер розказують як їхні мами з нетерпінням виглядали приходу „Жіночої Доли“, що була їм і розрадою і порадою в навчанні дітей української мови і рідних традицій.

Не лиш друкованим словом знайомилася О. Кисілевська з американськими діячками, співробітницями і передплатницями журналу. Ще до вибуху другої світової війни двічі перепливала океан, щоб відвідати найбільші осередки української іміграції в США і Канаді та познайомитися особисто з активом українських жіночих організацій на американській землі. Дуже обширна і дбайливо підтримувана переписка скріпляла організаційні і особисті зв'язки нових знайомств.

Тому, коли Олена Кисілевська прибула з хвилею третьої української іміграції на стале поселення до Канади, знайшла багато давних знайомих що стрінули її як знану і заслужену провідницю жіноцтва.

Передвоєнні роки й страхіття воєнного часу не захитали її рівної вдачі мимо старшого віку. Ще за гітлерівського наїзду підіймається утяжливих організаційних поїздок по цілій Лемківщині, як уповноважена Сільського Господаря. А коли по примусовім виїзді з рідної землі і всіх переходах та поневіряках переселених таборів у Німеччині переїздить до Канади, відразу зголошується до праці — вірна своїй засаді громадської активності.

Коли у 1948 р. зібрався у Філадельфії Світовий Конгрес Українського Жіноцтва і вирішив створити Федерацію Українських Жіночих Організацій у вільному світі — очі всіх звернулися на сенаторку О. Кисілевську, як найбільш відповідну кандидатку на почесний і відповідальний пост президентки Світової Федерації Українських Жіночих Організацій.

Хоч у похилому віці — по 78-му році — повна життєвої енергії, стає до праці з новими плянами і задумами все підбадьорювана вірою в потребу тієї праці і її успіх.

Коли на цьогорічному Світовому Конгресі Українського Жіноцтва вільного світу СФУЖО звітуватиме про свої осяги, стане ясно, що ті успіхи завдячує в першій мірі довголітній голіві СФУЖО Олені Кисілевській і її благодатному впливові на своїх співробітниць та широкі круги українського жіноцтва. Хоч минуло вже три роки, як відійшла Олена Кисілевська у вічність, вплив її конструктивної активності і значення її особовості ще даліше знаменує діяльність СФУЖО.

Олена Залізник

Олена Залізник, голова Світової Федерації Українських Жіночих Організацій від 1957 р.

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій (СФУЖО)

(Нарис історії)

Десять літ — це в житті організованого гурта невеликий шмат часу. Звичайно це лиш початок лії, устійнення її засад. Так і підходимо до цього нарису. А з поодиноких фактів і подробиць можна вносити дещо і на майбутне.

СВІТОВИЙ КОНГРЕС УКРАЇНСЬКОГО ЖІНОЦТВА

Закінчення II. світової війни привело до велетенських змін у політичній ситуації світу. Агресивний блок держав осі був переможений. Але захід Європи був господарськи винищений, а большевицька імперія посунула свою владу в середину Європи. Настала зовсім нова ситуація. Світовим політикам здавалось, що найближче завдання — це упорядкування теперішнього стану.

Та Україну знов залляла червона хвиля большевицького терору. Йому протиставилась

успішно Українська Повстанська Армія і вістки про те глухо доходили звідтіля. В середущій Європі знайшлися великі маси втікачів і вивезених на роботу робітників, що не бажали повертатись. А за океаном, у країнах нашого поселення, США, Канаді, Аргентині і Бразилії, жила велика маса давніх поселенців, що живо співчували недолі Батьківщини.

Це був переломовий час. Як по всіх великих подіях світового значення, треба було узгодити своє становище, знайти вихідну точку до нової дії. Не маючи звязку з рідними землями, українські чинники у вільному світі мусіли порозумітись.

В тій цілі скликано **Світовий Конгрес Українського Жіноцтва**. Ініціативу до того дав Союз Українок Америки, найстарша жіноча організація поза межами України. Конгрес відбувся 12. і 13. листопада 1948 р. у Філадельфії, Па. Згуртував делегаток майже всіх діючих тоді

жіночих організацій. Крім господинь Конгресу прибули представниці Союзу Українок Канади, Організації Українок Канади, Ліги Українських Католицьких Жінок Канади й Обеднання Українських Жінок Німеччини. Конгрес привітав Союз Українок Франції. Свою згоду на ухвали Конгресу прислали Союз Українок Аргентини та Обеднання Українських Жінок Англії і Бельгії.

У резолюціях Конгресу стверджено єдність усіх груп українського жіноцтва у вільному світі. Іменем їх СКУЖ запротестував проти поневолення України, заявив за свободою демократичних громадянських прав та привітав консолідацію українських політичних сил, що тоді назрівала. Дальші резолюції випрацювали напрямні для українського жіноцтва. А щоб їх перевести в життя, рішено створити Світову Федерацію Українських Жіночих Організацій.

ІДЕЙНА ПІДСТАВА СФУЖО

Дотеперішні спроби обеднання жіночих організацій, створені в Україні — Українська Жіноча Національна Рада і Світовий Союз Українок — не мали для нової ситуації відповідних статуткових рямок. Форма Федерації видалась найбільш пригожою у даний мент. Ця свободна форма сполуки дозволяла обеднатись жіночим організаціям у різних країнах без втручання в їхні внутрішні справи.

Напрявні СФУЖО зарисувались уже в резолюціях Конгресу. Оця Центральна жіночих організацій взяла на себе нелегке завдання ідейного центру, що мав надати праці українського жіноцтва глибшого значення. У двох напрямках спрямувала вона свій зір.

1. Змагання до **єдності всіх національних сил** — це був перший клич, на якому СФУЖО оперла своє спрямування. Це змагання вона запланувала в різних площинах, а передусім мала здійснити його на терені жіночих організацій.

2. Змагання до **готовості всіх жіночих сил** у вільному світі — це був другий клич СФУЖО. Охопити в організованій формі всі жіночі маси, знайти для всіх відповідне місце і включити всі сили у службу для Батьківщини — ось що було ціллю й завданням цього клича. А з цих двох впливали дальші:

3. **Репрезентація** нашого жіноцтва у влас-

ному громадянстві і перед вільним світом. Це велике завдання оборони наших інтересів мало забезпечити нам властиве місце у власному суспільстві. Але може більш важливою його частиною є виступ і звязок із громадянством вільного світу.

4. **Координація** праці жіночих організацій лягла теж в основу завдань СФУЖО. Розсіяння наших поселень, їх неоднаковий рівень і умовини вимагали допомоги й узгіднення з боку СФУЖО.

НАЙБЛИЖЧІ ЗАВДАННЯ

У цьому змислі управа СФУЖО зладила заклик до українського жіноцтва у вільному світі, що появився в лютому 1949 в українській пресі. У дальших статтях провід СФУЖО розробляв теми тих кличів — вартість і значення зорганізованості (Олена Кисілевська), сила в організованому житті (Олена Лотоцька), вага інформації (Олена Кисілевська), наświetлення наших хиб (Людмила Івченко), вага допомоги (Олена Кисілевська). Та це була праця на дальшу мету. А життя йшло вперед і видвигало свої потреби. Чуйним вухом управа СФУЖО вловила пекучість тих завдань та віддала їм належне: йшлося тут про те, щоб показати вагу обеднання та скріпити члени-організації.

Однією з найбільш реальних потреб у тому часі було **переселення матерей із дітьми**. Їх було доволі багато в таборах скитальщини, а їх переселення натрапляло на труднощі. На ініціативу СФУЖО відгукнувся Союз Українок Америки і, створивши фонд „Мати й Дитина“, взяв на себе це переселення. Акція переселення вдів (около 100 родин) була гарним доказом зрозуміння й солідарности і як таку відмітили її міжнародні переселенчі чинники.

Другим пекучим завданням була **допомога у творенні нових жіночих організацій**. В роках 1949—1952 йшло велике переселення в різні країни. Освоєння з новим ґрунтом, переставлення на інші форми заробітку, творення нового домашнього вогнища вимагало напруження всіх сил. Тому в тих умовах провідне жіноцтво даної країни шукало піддержки СФУЖО як порадою, так і матеріялами. Її треба було давати, дарма, що перед управою СФУЖО стояли більш далекосяглі завдання. Одначе змисл організатора велів узгляднювати й ці

Із Світового Конгресу Українського Жіноцтва у Філадельфії:

Зліва направо сидять: Євгенія Ситник (ОУК), Дарія Ребет (ОУЖ), Олена Кисілевська, голова СФУЖО, Ірина Павликівська (ОУЖ). — Зліва направо стоять: Олена Степаник (США), Євгенія Слюзар (СУК), Стефанія Савчук (ОУК), Катерина Кравс (ЛУКЖ), Ольга Войченко (СУК), Іванна Бенцаль (США), Стефанія Гришко (США), Олена Лотоцька (США), Ніна Кіт (Об'єднання Білоруських Жінок), Марія Гоголь (Шикаго), Ольга Струк (США), Юлія Летнавчин (США).

потреби, щоб показати єдність української жінки у вільному світі.

Подібні проблеми виринали й дещо пізніше. Управа СФУЖО не відмовлялась реагувати на них. Навпаки — вилловлювала їх з-поміж інших клопотів і залежно від важливості, висувала їх на перший плян. Прикладом тут може послужити дбайливість за збереження молодого покоління і допомога потребуючим.

Вказівки в справі допомоги матері у національному вихованні появились уже в початках праці СФУЖО. В тій цілі встановлено виховні референтури по жіночих організаціях. Деякі члени-організації (Союз Українок Америки, Об'єднання Українських Жінок Німеччини) стали видавати підручники для дитячих садків, а Союз Українок Австралії навіть дав почин до шкіл українознавства у своїх країні.

На потребу допомоги залишенцям уже дуже скоро управа СФУЖО звернула увагу. За цим закликком пішли члени-організації (Союз Укра-

інок Америки, Організація Українок Канади, Український Золотий Хрест, Союз Українок Аргентини, Союз Українок Австралії, Об'єднання Українських Жінок Англії). Допомога залишенцям стала постійним обов'язком їх впродовж цілого часу.

ПОЧИНИ СФУЖО

На внутрішньому відтинку

Ми вже згадали кілька потягнень, що характеризують перші кроки СФУЖО серед нашої громади. Це були пекучі потреби хвилини, що їх управа СФУЖО відчула й узгляднила. А тепер слід запізнатись із широким пляном дії СФУЖО.

Об'єднання національних сил є одним із головних напрямних СФУЖО. У цьому змислі написана стаття Олени Кисілевської „Наказ хвилини“ (гл. Наше Життя, 1951, ч. 7) і в тому змислі йшли заходи СФУЖО. На відтинку

жіночих організацій це вдалося вповні; при деяких струсах єдність не тільки втримана, але й доказана спільними акціями й виступами. Також у політичному чи громадському світі управа СФУЖО виконувала часто свій вплив у напрямі скріплення чи об'єднання сил.

Готовість української жінки до дії стала більша. Створивши гурт членок-прихильниць (про це буде мова пізніше) СФУЖО притягнула щораз більший круг жінок до активної праці. Завдяки участі управи СФУЖО у заг. зборах і зїздах членів-організацій контакт скріпився, віднокруг поширився. Члени-організації не відокремлюються у своїх акціях, а кампанії для приєднання членства стягають нових членок у зорганізовані ряди.

Репрезентація жіноцтва у власному суспільстві проявилась уже в багатьох починах і виступах. Першою такою спільною акцією було вшанування століття народин Наталії Кобринської у 1951 р., що сплелось тісно з 70-літтям жіночого руху в 1954 р. Ці святкування перейшли успішним ланцюгом через усі країни, насвітлили постать Н. Кобринської та висунули проблеми участі й праці жіноцтва у громадському житті. Вони дали кілька цінних публікацій та залишили у свідомості загалу слід важкості й значення жінки у національно-громадському житті.

До цих починів можемо зачислити також відзначення 1000-ліття хрищення кн. Ольги. Ініціативу до того дали Вісті СФУЖО, 1955, ч. 4, поклавши це завдання перед жіночі організації. З цього почину виросло величаве святкування цілої української громади у вільному світі. Воно теж дало — окрім ефектовних імпрез — публікації й насвітлення цієї постаті у пресі.

Ще в 1952 р. виявилась можливість промовити через хвилі етеру до України. Радіопередача в Римі, а вслід за тим радіопередачі Голосу Америки й Канади, поставили до диспозиції свої висильні. Вже від того часу йшли систематично пересилання в Україну. Звернені до української жінки на рідних землях, вони передавали вістки, закликали до витривання й повідомляти про осяги нашої праці у вільному світі.

Коли в 1952 році приступлено до видання Енциклопедії Українознавства, управа СФУЖО взяла на себе обов'язок збирати відомості про

громадських діячок, кооператорок і журналісток, жіночі організації, жіночу пресу й жіночу освіту. В тій цілі створено окрему Комісію і тепер систематично обслуговується редакцію ЕУ відомостями з тих галузей.

На переломі 1955 і 1956 рр. досягла нас потрясаюча вістка про смерть 500 українських жінок, що поставили опір проти большевицьких танків під час повстання у Казахстані. Управа СФУЖО дала почин до величавої маніфестації у лютому-березні 1956, що оббігла всі українські поселення. Цей крок протесту, що осягнув великого розголосу, можна зачислити до зовнішніх виступів СФУЖО. Та він струснув всюю українською громадою. Найкращий доказ оті вірші, музичні твори й малюнки, що їх виконали наші мистці для маніфестаційних виступів. Заговорила в них душа народу, заторкнута у глибині своїх почувань.

Недовго потім наспів лист із концтаборів Сибіру, написаний нашими сестрами-в'язнями. Знов почули ми голос найкращих дочок нашої землі, що з вершин своєї постави вислали звернення до української еміграції. Образ отих 500 сполучився у нас із голосом 8-ми жінок-в'язнів в один клич рідної землі: Будьмо готові! Свята Жінки-Героїні пригадують нам це кожного року. Вони увійшли вже в кожнорічне загальногромадське святкування і стали поклоном цілої громади.

У 1957 р. Управа СФУЖО повзяла намір скликати знов Світовий Жіночий Конгрес. Під тим кутом проходила праця 1958 р. На цю подію треба було приготувати члени-організації та все українське громадянство. Бо цей почин мав не тільки підчислити осяги СФУЖО. Але в десятиліття мав перевірити його шлях і знайти напрямні на майбутне.

На зовнішньому відтинку

Саме перебування українських жінок у вільному світі зобов'язувало до взаємин із оточенням. СФУЖО взяло на себе цю ділянку упорядкувати й обґрунтувати. Вона проявила себе у двох напрямках:

1. Співпраця з жіночими організаціями,
2. Виступи в обороні Батьківщини, звернені до політичних чинників західного світу.

Співпраця з жіночими організаціями вільного світу вже мала певні традиції. Її навязали були

Із зустрічі Управи СФУЖО в Оттаві в 1954 р.

Зліва направо: сидять: Олена Лотоцька, Олена Кисілевська, мала Оленка, внучка голови, Олена Залізник; — стоять: Ірина Павликовська, Грація Кисілевська.

ще жіночі організації на рідних землях (Українська Нац. Жін. Рада і Союз Українок). Тепер треба було по перерві II. світової війни їх відновити в зовсім нових умовах.

Це вдалося найбільш успішно провести з Міжнар. Жіночим Союзом (Int. Women's Alliance). Ця найбільш рухлива міжнародна централь поставила собі тепер за завдання охопити афро-азійський жіночий світ. Тому ювілейний конгрес МЖСоюзу відбувся в 1955 р. в Коломбо на Цейлоні, де СФУЖО могла вислати двох відпоручниць (пп. інж. Надія Шехович і Олена Прошок). На черговому конгресі в Афинах у 1958 р. заступала СФУЖО п-ні Н. Гладій. Тут намагання МЖСоюзу завершилось переходом централі на Цейлон. Участь СФУЖО в умовах сильних афро-азійських впливів полягає в освідмлюванні членства МЖСоюзу про советську небезпеку. Це діється при допомозі розмов, меморіялів, статей.

Дещо повільнішим шляхом розвинулись взаємини з Міжнар. Жін. Радою. Деякі з наших членів-організацій уже були членами Нац. Рад своїх країн поселення, як Організація Українок Канади, Союз Українок Америки і Союз Українок Австралії. Це дало підставу до участі

в конгресах Міжнар. Ради (1954 у Гелсінкі — п-ні О. Лотоцька, 1957 р. у Монреалі — пп. О. Лотоцька, І. Павликовська, др. Н. Пазуняк, К. Пелешок). Тому співпраця з Міжнар. Жін. Радою розгортається в цій площині і здобуває осяги. Наприклад, бібліотека ім. леді Абердін в Оттаві матиме відділ, в якому збереться все, що написане українськими жінками чи про жінок.

Найбільшого успіху осягнула СФУЖО в Світовому Рухові Матерей (М.М.М.) у Парижі. Паризькі українки під проводом п-ні Наталі Геркен-Русової зуміли в 1947 р. себе на першому конгресі М.М.М. заманіфестувати. Дальші взаємини пробігли успішно і в 1950 р. СФУЖО вже була членом М.М.М. На конгресі в Парижі в тому ж році заступали Федерацію пп. інж. Зінаїда Витязь і др. Ол. Піснячевська. У чергових зїздах М.М.М. українки брали живу участь. У Брюсселі в 1953 р. — інж. З. Витязь, І. Павликовська, Н. Гладій і Іванна Петрів, у Бонні в 1955 р. пп. Олександра Бойко-Сулима, інж. Зінаїда Витязь і Марія Томашівська, а в 1958 р. в Парижі пп. Люба Вітошинська, Наталя Гладій, Ніна Коваленко, Олена Лотоцька. На тих зїздах українські делегатки порушували проблеми

української матері у вільному світі й на рідних землях. Окрім того Федерація збирала для М.М.М. статистичний матеріал про українську матір, що був використаний у пресі М.М.М.

Треба згадати також про зв'язок СФУЖО із Союзом Католицьких Жіночих Організацій (СОКАЖО). Контакт із цією міжнародньою централею приніс не тільки запрошення до участі в конгресі в 1957 р. в ролі „обсерватора“. Представниця СФУЖО п-ні М. Томашівська зложила також працю про жінку-в'язня в ССРСР в президії Конгресу. Цей контакт заохотив також наших членів-організацій до самостійної акції і Ліга Українських Католицьких Організацій вступила в члени СОКАЖО. Її заступала на конгресі п-ні Катерина Кравс.

Оці взаємини з міжнародніми жіночими організаціями вимагають ділової співпраці, опанування різних ділянок, доброї орієнтації в політичній ситуації, доброго знання мов та певного товариського таланту. Підготовка відповідних людей до таких взаємин і виступів є одним із завдань цієї ділянки СФУЖО.

Виступи в обороні Батьківщини викликані різними яскравими фактами терору чи поневолення в УСССР. Проти них підносить СФУЖО свій голос, звертаючи увагу вільного світу на їх безправність та явне протиріччя з советською пропагандою. Такими можна назвати:

а) Резолюції проти напрямних виховання в ССРСР, видивнені в наших рефератах, на конгресах М.М.М. у Парижі (1950) і Брюсселі (1953).

б) З приводу 20-ліття голоду на Україні переведено протести та зібрано матеріал, що його частинно використано в публікаціях.

в) Меморіал з приводу святкування 300-ліття Переяславської угоди, розісланий усім централям міжнар. жін. організацій у світі.

г) Протест проти переселення нашої молоді на цілинні землі, зладжений на конгрес у Колombo і розісланий подібно, як вище згаданий.

г) Критичний коментар до огляду становища підсоветської жінки, виданого з приводу семінара гром. праці в Москві в 1956 р. Розіслано на ті ж адреси, як вище згадані.

д) Огляд наших жінок з вищою освітою, зладжений на конгрес жінок-універсанток (Париж, 1957), розісланий на вище подані адреси.

е) Нарис про жінку-в'язня в ССРСР, приготований на Конгрес СОКАЖО у Римі.

Сюди можна зачислити ініціативу до маніфестаційної акції в честь 500 погибших жінок у Казахстані (лютий-березень 1956). Її підхопили члени-організації й довели до ширшого розголошення того факту. Вони внесли протести до урядів своїх країн, втягаючи в ту акцію провідних політиків, Червоний Хрест і місцеві жіночі організації.

Оці політичні виступи допомогли освідомити західний світ про певні факти большевицьких зловживань у житті національному і родинному. Це є щойно перші спроби, які вимагають поширення й поглиблення дії. Поодинокі жіночі організації не були б в силі їх перевести, а вартість збірних акцій у всіх країнах мала велику моральну силу і політичну вагу.

ФІНАНСОВА БАЗА

Праця СФУЖО потребує сильної фінансової підстави. Спершу вимагало її впорядкування внутрішньої ділянки: улаштування канцелярії, наради членів управи, відвідини членів-організацій.

Потім прийшли витрати на зовнішню діяльність: кошти репрезентації, налагодження зв'язків, інформації та поїздки на конгреси.

Вже при засновинах СФУЖО члени-основники поставили засаду фінансової самовистачальності. Кошти Федерації мали покривати члени-організації при допомозі вкладок, пожертв чи збіркових акцій.

На покриття того члени-організації оподаткували себе річною вкладкою. З огляду на неоднаковий матеріальний стан різних країн поселення, ця вкладка неоднакова, а деяким членам-організаціям її зовсім опущено. Тому головну матеріальну базу СФУЖО дають члени-організації з США й Канади. Треба відзначити, що її дуже точно вплачують, навіть і менші організації. Все ж таки виявилось, що ця фінансова база незадовільна. При зрості завдань СФУЖО, а зокрема навязанні зовнішніх зв'язків, прийшлося шукати дальших джерел приходу.

Тут прийшла з допомогою **Фінансова Комісія** СФУЖО в Торонті (про неї буде мова пізніше). Розглянувши бюджет СФУЖО Фін. Комісія намітила шлях, яким можна б добувати фонди на окремі почини СФУЖО. Це була широко поставлена збіркова акція, для якої Фін. Комісія

Могила бл. п. Олени Кисілевської, в Оттаві, Канада. Могильний пам'ятник, двигнений заходами й жертвами всіх членів-організацій СФУЖО

підготувала ґрунт при допомозі сходин жіноцтва, збірок під церквою та імпрез.

В такий спосіб удалось роздобути фонди на кошти поїздок та участь представниць СФУЖО у чужих конгресах. Наприклад, кошти поїздок делегаток на конгрес М. М. М. у Парижі, на Студійні Дні М. М. М. у Бонні, на Конгрес МЖ Союзу в Коломбо в великій мірі покрила Фін. Комісія своїми збірками.

Ці збіркові акції показали зрозуміння членів-організацій для починів СФУЖО. У деяких збіркових акціях всі члени-організації причинились до наміченого діла, як наприклад до двигнення пам'ятника на могилі бл. п. Олени Кисілевської. Це треба особливо підкреслити з огляду на валюткові різниці і трудний матеріальний стан деяких менших організацій. У деяких починах СФУЖО члени-організації причинились поважним вкладом, як наприклад, Союз Українок Австралії до коштів поїздки представниці СФУЖО на конгрес у Коломбо, або Обеднання Українок Бельгії до Базару М. М. М. в 1951 р. У новішому часі управа СФУЖО перевела збіркову акцію на кошти поїздки представниці на конгрес у Ате-нах і знайшла підтримку майже всіх членів-організацій.

Певною підтримкою нових починів СФУЖО являється також вкладка **членок-прихильниць**. Це індивідуальне членство СФУЖО обговоримо на іншому місці. Тут згадаємо з вдячністю їх

піддержку, що допомагає рівноважити бюджет СФУЖО. Поважні заслуги в організуванні й інформуванні членок-прихильниць має також Фін. Комісія СФУЖО.

Треба зазначити, що велику реальну підтримку дав для СФУЖО Союз Українок Америки в наладнанні канцелярійної роботи. У перших роках СФУЖО користувалось безплатно приміщенням і канцелярійним приладдям США. Хоч тепер СФУЖО оплачує технічну роботу (машинопис, переклади і т. д.), проте все ще тільки завдяки готовості США справляється з цим у рамках свого бюджету.

ЧЛЕНИ-ОРГАНІЗАЦІЇ СФУЖО

Шість жіночих організацій були членами-основниками СФУЖО — Союз Українок Америки, Організація Українок Канади, Обеднання Українських Жінок Німеччини, Англії і Бельгії, Союз Українок Аргентини. До цього приєднувались у дальших роках нові члени-організації.

І так у 1950 р. приступив Український Золотий Хрест у США, Союз Українок Австралії, Обеднання Українських Жінок Венесуелі. У 1952 р. приступили Ліга Українських Католицьких Жінок Канади і Союз Українок Франції, а в 1953 р. Жіноча Секція при Хліборобсько-Освітньому Союзі у Бразилії. Свое 5-ліття

СФУЖО закінчила об'єднавши 12 членів-організацій у 10 країнах.

На цьому зріст членів-організацій на деякий час припинився, бо вже майже всі країни поселення були охоплені. Та впродовж найближчих років виростили нові організації, що змагали до об'єднання. У 1959 р. Об'єднання Українських Жінок ЛВУ у Канаді й Український Жіночий Союз в Австрії внесли заяву про вступлення у члени.

У заприязненому контактi зi СФУЖО є інші, менші жіночі організації в відлеглих країнах, як Жіноча Громада в Чиле та Об'єднання Українських Жінок у Парагваю.

ПРОВІДНІ ОСОБИ СФУЖО

Поміж особами, що причинились до основин СФУЖО, висувається на перше місце постать, що надала йому свій відпечаток. Це **перша голова СФУЖО — Олена Кисілевська**. Вона внесла в це об'єднання ідею злагоди й вирозуміння й надхнула його силою своєї громадської особистості. Згуртувала в першій управі ряд співробітниць, що допомогли на початку розвинути це діло. Це були Олена Лотоцька (США), Людмила Івченко (Європа), Євгенія Ситник (Канада), містоголови Стефанія Грицко і Анастасія Вокер (США), Ірина Павловська і Марія Біляк (Європа), Ольга Войценко (Канада) — члени управи.

Двічі змінювалась управа під дбайливим про водом голови. В міру того, як прибували нові члени-організації, і як зростав засяг праць, збільшувалось число членів управи. У 1951 р. управу СФУЖО творили містоголови — Олена Лотоцька (США), Євгенія Ситник (Канада), Зінаїда Витязь (Європа), Ніна Онацька (Південна Америка), Ірина Пеленська (Австралія) і члени управи — Марія Біляк, Лідія Бурачинська, Олена Залізник, Ірина Павликовська, Стефанія Пушкар, Амалія Рублева, Віра Шпаківська. До Контр. комісії увійшли — Стефанія Грицко, Кекилія Гардецька, Анастасія Вокер. У 1954 р. містоголовами стали — Олена Лотоцька (США), Михайлина Войтків, а потім Катерина Кравс (Канада), Зінаїда Витязь (Європа), Ірина Пеленська (Австралія), Ніна Онацька (Південна Америка). Членами управи стали — Марія Біляк, Лідія Бурачинська, Анастасія Вокер, Кекилія Гардецька, Олена Залізник, д-р Га-

лина Лашенко, Ірина Павликовська, д-р Наталя Пазуняк, Стефанія Пушкар, Амалія Рублева, Віра Шпаківська, Олена Чехівська. До контр. комісії увійшли — М. Дима, Катерина Пелешок, П. Різник, Є. Ситник, А. Федуняк.

У 1956 р. СФУЖО понесла велику втрату. Олена Кисілевська відійшла у вічність, поклавши основу під добре задумане діло. Зібраний нею гурт жінок міг продовжувати її працю. Та вибір нової провідниці був нелегким завданням. Тому щойно у 1958 р. проголошено вислід виборів, що приніс однозгідний вибір усіх членів-організацій. На чолі СФУЖО станула Олена Залізник, сеніорка нашого жіночого руху, співосновниця, голова й член проводу багатьох жіночих організацій на рідних землях.

У рядах проводу СФУЖО знайшлись знов нові люди. Прибули нові містоголови — окрім Олени Лотоцької — Павлина Різник, а потім Марія Квітковська в ЗДА, Стефанія Савчук, Катерина Кравс, а потім д-р Стефанія Потоцька в Канаді, Ніна Коваленко в Європі, Ольга Горчак у Південній Америці й Ірина Пеленська в Австралії.

Членами управи стали: пп. Марія Біляк, Олександра Бойко-Сулима, Лідія Бурачинська, Анастасія Вокер, Зінаїда Витязь, Кекилія Гардецька, Марія Дима, д-р Софія Карпінська, Ніна Онацька, Ірина Павликовська, Ольга Павловська, д-р Наталя Пазуняк, Олена Процюк, Стефанія Пушкар, д-р Іванна Ратич, Іванна Рожанковська, Амалія Рублева, Олена Трофимовська, Олена Чехівська. До контр. комісії увійшли — Катерина Пелешок, Євгенія Ситник і Анастасія Харіш.

Осідок голови і фінансової референтури є в Канаді. Канцелярія СФУЖО знаходиться у Філадельфії (США). Біжучі справи провадить Колегія СФУЖО, яку очолює урядуюча містоголова Олена Лотоцька. Членками Колегії є М. Біляк, Л. Бурачинська, К. Гардецька, д-р Н. Пазуняк, С. Пушкар, О. Рублева, О. Чехівська.

КОМІСІЇ СФУЖО

В міру того, як ширшав засяг СФУЖО та виростили його завдання, виявилась потреба творити окремі Комісії. Це був гурт жінок, зацікавлених у даній ділянці, що заходився розбудувати її або переводити спеціальне завдання.

Фінансова Комісія

Почин до засновання тієї Комісії в Торонті дала фін. референтка СФУЖО п-ні Ірина Павличковська. З допомогою голови СФУЖО Олени Кисілевської та п-ні Євгенії Янківської вдалося в 1952 р. урухомити цю Комісію. Головним її завданням було:

1. Розглянути бюджет **СФУЖО** та подавати пораду й ініціативу в тому напрямку.

2. Помогти СФУЖО **розбудувати фінанси** та розглянути можливості придбання фондів.

3. Згуртувати коло себе **гурт прихильниць**, що популяризували б ідеї і працю СФУЖО серед жіноцтва.

Ці завдання переводила Комісія при допомозі ширших сходин жіноцтва (22. лютого 1953), розпродажі бльочків, збірок під церквами та імпрез. Ця праця виявилась настільки успішною, що Фін. Комісія в поважній мірі причинилась до рівноваги бюджету СФУЖО.

Фін. Комісія також відіграла певну роль в організуванні членок-прихильниць (про них буде мова пізніше). Завдяки увазі Фін. Комісії зібрався дотепер найбільший гурт членок-прихильниць у Торонті, яких Фін. Комісія постійно інформує про працю СФУЖО.

Провід Фін. Комісії спочивав від початку у руках п-ні Левки Романик. Потім очолювали її п-ні Люба Луцька, яка стала згодом почесною головою. Діючою є тепер п-ні Ярослава Винницька. До першої управи Фін. Комісії увійшли: пп. Дарія Нагніт, містогорова, Марія Мудрик, секретарка, Олена Черниш, скарбничка. Членами Фін. Комісії від початку до тепер були: пп. Марія Велигорська, Катерина Кравс, д-р Віра Кос, Пульхерія Мошук, Емілія Остапчук, Палієнко, Іванна Петрів, Стефанія Савчук, Лідія Садовська, Марія Солонинка.

Другою з черги Комісією СФУЖО стала **Виховна**, що її засновано у Філадельфії у 1951 р. Вважаючи збереження молодого покоління одним із найважливіших завдань жіночих організацій, СФУЖО спрямувала свою увагу на цю ділянку.

Свою працю поділила Комісія на три ділянки: 1. Виховна допомога матерям гутірками, вказівками, виданнями. Це є педагогічні напрямні з натиском на національно-виховний напрям. Одним із найважливіших виховних засобів — це творення позашкільного середовища, розваги

в українській формі. 2. Виховна допомога дітям, і молодечо-виховним організаціям. 3. Контакт із Світовим Рухом Матерей, якого українською клітиною є власне Виховна Комісія СФУЖО.

Заходами Вих. Комісії вийшли „Гутірки з матір’ю“ Іванни Петрів. Створено пост виховних референток при жіночих організаціях. Підготовано реферати на конгреси М.М.М. (Париж, Брюсселя, Бонн і Париж). Зладжено список дитячої лектури і декілька педагогічних вказівок для матерей.

Головою Комісії є незмінно Надія Ішук, досвідчений педагог, мати й бабуня. Членками Комісії є впродовж того часу — окрім вих. референтки Віри Шпаківської — Тетяна Горашченко, Климента Кульчицька, Марія Морачевська, Ганна Білинська, Марія Стратієнко.

У Торонті постала подібна Комісія під проводом п-ні Іванни Петрів. Членами її є Л. Вертипорох, Є. Вербицька. К. Гарасевич, Я. Зорич, О. Копач, Ц. Паліїв, М. Трачук. Комісія взяла на себе підготовку різних виховних тем.

Третьою з черги Комісією, яка постала, є **Культ. Освітня**. Засновано її у Нью Йорку в 1956 р. Спонукою до створення її були потреби культ. освітньої ділянки. Із зростом зацікавленень і розбудовою цієї галузі на терені жіночих організацій треба було постачати їх матеріалом, уділювати поради і напрямки. Здавалось отже вказаним створити Комісію з мистецьких і культурних працівників, яка керувала б культ. освітньою працею.

Комісія розглянула всі галузі її — плекання народних звичаїв, народне мистецтво, доповіді, бібліотеки, імпрези. У ході роботи виринула ще нова галузь — відношення жіночого світу до літератури й мистецтва.

Під наглядом Комісії зладжено плян культ.-освітньої праці для членів-організацій. Виготовлено ряд біографій визначних жінок (Олени Пчілки, Софії Русової, Уляни Кравченко, Олени Кисілевської, Лесі Українки, Олени Теліги, Ольги Басараб) а навіть спробу укладу програми. Головою Комісії була від початку п-ні д-р Софія Карпінська, культ. освітня референтка СФУЖО. Членами її — пп. Лідія Бурачинська, Наталя Гладишовська, Дарія Каранович, Ізидора Левкович, Ольга Соневицька, Марія Стефанів, Наталя Чапленко.

У Канаді постала подібна Комісія для опрацювання проблеми канадійського терену. Теми її

подібні, як окрему тему слід згадати „Радіомовлення жінок організації“.

Головою Комісії стала п-ні Марта Кравців-Барабаш. Членками її є пп. Марія Велигорська, Маркіяна Гарасевич, М. Гузар, Оленка Глібович, Марія Охримович.

У підготові до Конгресу створились ще три Комісії. У Філадельфії постали Комісія Програмова, у Нью-Йорку Комісія Зв'язків, у Нью-Йорку Комісія Сусп. Опіки.

Комісія Програмова опрацювала ідейні напрямні Конгресу, розробляючи кілька ідеологічних проблем. Першою це „Національно-державне становище України у вільному світі“, другою „Єдність українки у вільному світі“. Окрім того намічено, як практичну тему „Організаційні проблеми різних країн“.

Головою Програмової Комісії є п-ні Стефанія Пушкар, а членами — пп. Марія Біляк, Лідія Бурачинська, Кекилія Гардецька, Оксана Генгало, Олена Лотоцька, д-р Наталя Пазуняк, Марія Стратієнко.

Щоб зясувати наставлення жіночої молоді до завдань українки у вільному світі, Програмова Комісія покликала до життя **Комісії Молоді** у Філадельфії й Нью-Йорку. У Торонті зорганізовано подібну Комісію із молодих українок Канади.

Комісія Молоді рішила перевести облік студенток у ЗДА й Канаді. Свої теми опрацювала у двох напрямках: відношення до країни поселення і України.

Головою Комісії Молоді у Нью-Йорку є п-ні д-р Іванна Ратич, а членками — пп. Оксана Климович, Наталія Дума, Христина Квасниця, Галина Левчук, Дарія Гасюк, Мирослава Томоруг.

Головою Комісії Молоді у Філадельфії є п-на Віра Швабюк, а членками пп. Віра Русанівська, Марта Чаплинська, Лідія Скочилиас, Софія Слюзар, Катря Альфавицька.

Головою Комісії Молоді у Торонті є п-на Ляриса Залеська, а членками пп. Надія Маланчук, Лідія Баран, М. Тракало, Уляна Бігус, Люба Харченко, Ірина Горнійчук.

Комісія **Сусп. Опіки у Нью-Йорку** розглянула засади модерної суспільної опіки у західному світі. На тлі цього треба було зясувати найбільш пекучі потреби нашої спільноти та спосіб, як зарадити цьому. Комісія опрацювала такі теми: „Модерна суспільна опіка“, „Роля жіночої організації в модерній сусп. опіці“, „Матері

з дітьми в потребі“, „Хворі і старі люди“, „Допомога українцям в Європі“, „Здобування фондів“.

Головою Комісії є п-ні Олена Гординська, а членами пп. Лідія Гладка, Ольга Грицай, Марія Квітковська, Ольга Муссаковська, Олена Назар, Оксана Равш, Ганна Ратич, Ольга Салук, Августа Хомова, Надія Шмігель.

Комісія Сусп. Опіки в Торонті має подібні теми, з углядженням особливостей канадійського терену.

Головою Комісії є п-ні д-р Ірина Нітефор, а членами пп. д-р Віра Кос, Марія Негрич, Марія Спольська, Євгенія Янківська, Дастик.

Комісія Зв'язків оснувалась у Нью-Йорку, місті, де можна найбільш різномодні зв'язки навіязати. Рішено вести працю у напрямках: а) контакт із країною поселення, б) контакт із іншими національними групами, в) контакт на міжнародній площині.

Для Студ. Днів опрацьовано такі теми: „Співпраця СУА з Нац. Радою Жінок Америки“, „Комісія Статусу Жінки“, „Можливості зв'язків у жіночих організаціях“, „Щоденний контакт“.

Головою Комісії є п-ні Лідія Бурачинська, а членками пп. Іванна Бенцаль, Марія Душник, Олена Процюк, Павлина Різник, Олександра Різник.

ЧЛЕНКИ-ПРИХИЛЬНИЦІ

По кількох роках праці управа СФУЖО побачила потребу безпосереднього контакту із фізичними членами. Бо хоч більшість українського жіноцтва й є охоплена організаціями, проте більш ініціативні одиниці бажали тіснішого контакту зі СФУЖО та його ідеями. Із цієї спонуки постав клич створення гурта членок-прихильниць, як це водиться при всіх міжнародних жіночих організаціях.

Гуртуючи членок-прихильниць Управа СФУЖО мала на меті притягнути до тіснішої співпраці цінні одиниці і вщепити їм рушійні ідеї СФУЖО, зясовані на початку. Членки-прихильниці мали діставати всі видання й обіжники СФУЖО, слідкувати за виступами й працюю СФУЖО та час від часу сходиться на зустрічі чи конференції. Це проводилось дотепер з успіхом тільки в осередках більших їх скупчень, як Нью-Йорк і Торонто.

СФУЖО плянує використати їх добру волю

і Фахове знання до певних запланованих акцій. Покищо членки-прихильниці причинюються річною вкладкою до скріплення фінансів СФУЖО.

Список членок-прихильниць звучить, як слідує:

п.п. Базюк Стефанія, Баран Анна Марія, Банах Анастасія, Березовська Наталія, Бригідер Іванна, Брикович Володимира, Бурнс Ірена, Божко О., Ващук Стефанія, Велигорська Марія, Вертипорох Леоніда, Веселовська Ольга, Винницька Іраїда, Винницька Ярослава, Гарух Чеслава, Гарасевич Катерина, Довгань Віра, Думин Марія, Івахнюк Надія, Кальба Ольга, Карабіневич Люся, Качмар Марія, Комісар Марія, Кононенко-Трофимовська Олена, Копач Олександра, Кравц Катерина, д-р Кос Віра, Костинюк Ірина, Крамарчук Марія, Лозінська Тереса, Луцька Люба, Маньоська Юлія, Медвідська Наталія, Мельник Маріянна, Мудрик-Демків Д., Мудрик Марія, Небелок Мирослава, д-р Нітефор Ірина, Онищук Одарка, Онуфрик Софія, Павликовська Ірина, Паліїв Кекилія, Подолян Марія, Прийма Анна, Пузяк Софія, Савицька Стефанія, Савчук Стефанія, Семанюк Софія, Ситник Євгенія, Слюзар Стефанія, Судчак Ірина, Федорів Слава, Фіголь Ольга, Холевчук Марія, Ценко Володимира, Цибульська Дарія, Черниш Олена, Шиманська І., Янківська Євгенія.

СПРАВА ПРЕСИ Й ВИДАВНИЦТВА

Вже з самого початку управа СФУЖО була свідомо потреби розголосу. Не маючи змоги видавати окремого органу, вона змагала до встановлення сторінок у жіночих журналах. Союз Українок Америки перший зрозумів цю потребу і поставив до диспозиції сторінку у журналі Наше Життя, яку названо „Вісті СФУЖО“. У травні ц. р. Вісті СФУЖО завершили своє 10-ліття. Кілька літ пізніше на прохання Управи СФУЖО Жіночий Світ також пішов тим шляхом і на його сторінках тепер постійно появляється матеріал СФУЖО.

Окрім цих двох трибун пресова референтура СФУЖО подавала до загальної української преси короткі вістки про замітні осяги чи події п. н. „Вісті зі СФУЖО“. Однак з нагоди конгресів чи інших виступів СФУЖО появлялись часто статті чи репортажі.

Доволі скоро Управа СФУЖО побачила перед собою потребу видань. Через брак засобів вдалося щойно у 1956 р. видати книжку І. Павликовської „На громадський шлях“, як відбитку зі статті у книжці „Українське жіноцтво Дітройту“. Це є короткий огляд україн-

ського жіночого руху, написаний з нагоди його 70-ліття.

Також треба було поширити цінні доповіді й матеріали із проблематики жіночого руху, що не могли знайти місця у Вістях СФУЖО. В тій цілі урухомлено серію циклоstileвих відбиток п. н. „Інформаційні Матеріали“, яких появились уже три випуски. Це були — Марії Біляк „Лицем до дійсности“, Іванни Петрів „Подія в Кінгірі“ і Марти Зибачинської „Азія й Україна“.

У видавничому пляні СФУЖО тепер три книжки: Перша — це біографія Олени Кисілевської, на яку вже зібрано фонд, що залишився від будови пам'ятника. Друга — це праця Галлини Лашенко про збройну готовість української жінки п. н. „Вірність“. Третя — це збірник про українських учительок, запланований у 10-роковини смерті Константини Малицької.

ЗАКЛЮЧЕННЯ

Праця СФУЖО впродовж десяти літ не була легка. Розпорошення українського громадянства після II. світової війни, повна ізоляція українських земель поза залізною заслоною, поселення в країнах, де не було досі українців — створила великі труднощі для організаційної праці українок у вільному світі.

СФУЖО була **першою громадською** централею в українському суспільстві, що взяла на себе такий обов'язок. Далекі простори, і початкові труднощі поселення обмежили особисті зустрічі організаторок. Працю треба було вести писемною дорогою. Не зважаючи на різниці, які мусіли виринати при зустрічі трьох поколінь і нових умовин праці, СФУЖО впродовж короткого часу перевела обіднання жіночих сил і тим створила базу для переведення дій. Це виказує велику громадську зрілість і вироблення української жінки.

Після 10-літнього відтинку праці слід перевести **розгляд наших позицій**, що їх треба примінити до умовин, в яких живемо і які дав нам дотеперішній досвід. З умовин тимчасовости ми входимо в психіку постійного поселення, а мо-лоде росте і входить активно в це життя.

Враз із тим загострюється **політична ситуація** у світі. Політичні події зростають до поважних конфліктів, в обличчі чого творяться бльоки народів різних континентів. Московський більшовизм у своїх імперіялістичних цілях є ворогом

не тільки українського народу, а цілого вільного світу.

Світовий жіночий рух здобув собі питому вагу у політичному й громадському житті вільного світу, як виразник кращих ідей і гуманності. Своїм впливом він охоплює вже континенти, як чинник міжнароднього значення. **Український жіночий рух** репрезентує тепер СФУЖО у вільному світі. На Федерації тяжать також обовязки супроти українського народу, дбання про ідейну силу української спільноти і країни поселення. Це нелегке завдання, бо небезпечний ворог вимагає постійної уваги, наполегливої праці і зусиль усіх трьох поколінь. Не тільки серед української спільноти, але і в громадській праці країн поселення, де молоде, тут народжене покоління може розвину-

тись і виявити вповні свої громадські здібності. шукаємо піддержки. Можемо досягнути її через питому вагу українок у вільному світі, як важливого суспільно-громадського чинника, як ідейного двигуна своєї суспільности. Шукаємо піддержки і приятелів українського народу всюди. Досвід попередниць, а можливості молодшого покоління — це наша сила.

Тепер СФУЖО змагає до того, щоб ще сильніш звязати з собою — **три покоління** — пінірок жіночого руху, досвідчених його працівниць і тут народжену, чи виховану молодь. Тільки в такій формі можемо стати до змагу за свободні права українського народу, за кращі ідеали людства. Це є завданням Конгресу і дальшої праці СФУЖО.

Союз Українок Австралії

До табору Ковра у стейті Н. П. В., положеного на пустинних травах, що кишать від гадюк і диких кріликів та оточені евкаліптовим пралісом, привезено перші транспорти емігрантів з Європи і приміщено їх у непривітних бляшаних бараках б. військового табору. Такі табори були тоді розкинені по всіх стейтах просторої Австралії. Тут видно було черги жінок при відборі клунків, у ждальнях урядів, у спільній столовій, в лічниці . . . Жінки ці були бідно вдягнені, розгублені, затурбовані, новим оточенням, браком гроша, незнанням мови, а найпаче розлукою з чоловіками й братами, що були відряджені на працю в різні частини Австралії. Жіноцтво потребувало допомоги, фахової і моральної. Насувалася пекуча потреба покласти основу, на якій мало стати жіноцтво, прибуле з різних частин Європи, жіноцтво різної освіти, віровизнання, різної класової і політичної приналежності.

Цією основою була побудова родинного (сімейного) життя, опертого на національні і християнсько-етичні чинники, а далі сповнення обов'язку українки супроти українського громадянства в Австралії і в Україні та австралійського в Австралії. З метою об'єднати жіноцтво біля цих ідеалів створено українську жіночу організацію в Австралії.

Дня 13. вересня 1949 р. відбулися перші основні збори Об'єднання Українських Жінок у Коврі, а вслід за тим були основані Кружки ОУЖ в Мелбурні, Сідней, Батерсті, Гольдені, Мерібірнзоні і Аделаїді, так що в першому Крайовому Зїзді 2.—3. червня 1951 р. в Сідней взяли участь відпоручниці чотирьох стейтів: Нової Південної Валії, Вікторії, Південної і Західної Австралії. Зїзд затвердив статут організації і її змінену назву: Союз Укра-

їнок Австралії, намітив напрямні діяльності, вибрав Головну Управу, і став членом СФУЖО і СУОА. До першої Г. Управи ввійшли: Підписана як голова, містоглови: О. Процюк — Сідней, О. Фітьо — Мелбурн, С. Ваврик — Аделаїда, секретарки: Леся Зарицька і М. Боднар, скарбничка: А. Голобродська, референтки: д-р Грушецька, О. Куцикова, І. Мамчак, О. Процюк, членки Управи: Н. Денисенко, Харуцька. Мирний Суд: М. Гриневич, Гірна, Олійник, Семків, Цюпак (усі з Мелбурну). Провірна Комісія: Венгльовська, І. Маренін, М. Покорська, Д. Станько, Е. Яськевич. Заступниці: Л. Балко, Вірлик, Крижанівська, Р. Кармазин.

Зі запалом піонерок ми взялися до праці, як в свою чергу одержали підтримку місцевої української громади. Впродовж короткого побуту в таборі Коврі відбулося там кілька виставок народнього мистецтва, жіночих і загальних сходів з нагоди різних річниць. Зорганізовано дитячу шкільку для 40 українських дітей. Учителькою була п-ні Л. Гаєвська, яка теж вела дитячий балет, що обїхав з виступами ряд міст Н. П. В., виступив у Кенбері під час першої Сітізен Конвеншен і перед австралійським парламентом. Імпрези Кружка в Коврі відбувалися при допомозі цього балету, хору, веденого п. Кудринським та зі співучастю місцевих наших мистців. З ініціативи Кружка повстали перші дівочі пластові частини в Коврі, а після заложення Української Громади працю проводили ми спільно.

Вже в цьому першому Кружку ОУЖ намітилася ділянка праці, що з деякими змінами стали основою діяльності нашої організації. Були це: виховання дітей, допомога потребуючим, пропаганда української справи серед чужинців,

плекання народного мистецтва і ведення товариського життя.

Організацією Кружків займалися від 1951 р. Стейтові Управи. У зв'язку з переселенням ліквідувалися таборів Кружки і постали в місцях поселення українців: Перті, Ньюкастелі, Квінбіяні, Арнкліфі, Мериленді, Кабраматі (НПВ), Нью Порт, Джелонг, Саншайн, Балярат, Ньюборов, Водонга (Вік), Енфілді, Роял Парку, Розвотері (Півд. Австралія). Заходи оснування СВА в стейті Квінсланд не були успішні через громадські несприятливі умовини, які заіснували з часом теж у Н. П. В. тоді, коли кинено клич творити жіночі секції при Українських Громадах з ділянками праці СВА. До повстання жіночих секцій не дійшло, але само намагання залишило некорисне ставлення до жіночої організації і зупинило її розвиток у стейті, довівши перед тим до ліквідації деяких Кружків.

Виховання. Працю над дитворою започатковано дитячими зустрічами й імпрезами, такими як Свято Матері, Миколаївське, Різдвяний Вечір, Великодня Писанка та ін. Постійні виховні зустрічі дітей відбувалися в Сіднеї, а в Мерібірнонзі, Вік., був дитячий садок для 40 дітей, ведений п-нею О. Фітьо. В 1951 р. заходом Сіднейського Кружка постала перша українська Недільна Школа, потім постали школи в Аделаїді, Скайвілі та Квінбіяні. В Мелбурні заложено школу Церковне Католицьке Братство, а Кружок тісно з нею співпрацює. З почину СВА постали теж перші Батьківські Комітети при школах. Першими вчителями, що поборювали великі труднощі початків були: в Сіднеї І. Мамчак, в Аделаїді П. Пасичинський, в Мелбурні П. Олійник, в Скайвілі А. Майківська. Вслід за тим зачали засновувати школи Українські Громади, мережа шкіл поширилася до 50. Нині є в них 2.000 учнів і окреме шкільне керівництво. Союз Українок дав багато учительок школам і займається далі культурним вихованням дівчор, влаштовуючи дитячі імпрези. Особливі заслуги тут мають Кружки в Квінбіяні, Мериленді, Кенбері і Перті, очоловані панями Яцишин, А. Війтович, М. Петрівською і М. Менцінською.

Культурна праця серед жіноцтва полягає на влаштовуванні дискусійних вечорів, жіночих свят, курсів тощо. Влаштовується щорічно товариські імпрези, вечерниці, балі, веселі вечорі та обрядові імпрези: Свят-Вечір, Щедрий Вечір,

Свячене, Маланчин Вечір, роздачу Великодньої шутки, писанок тощо. Разом відбувається річно на терені Австралії біля 50 імпрез СВА для українського та австралійського громадянства. Є два постійні громадські Клуби СВА, в Аделаїді (товариський), та Сіднеї (культурний, з доповідями і дискусіями). Культурний Реферат Головної Управи висилає напрямні і матеріали одержані зі СФУЖО, або видані Управою для цієї цілі. Висилається обіжники в справах свят і акцій таких, як 100-річчя Олени Пчілки, Роковин Голоду, 100-річчя народин Н. Кобринської, 70-річчя жіночого руху, 1000-річчя хрищення кн. Ольги та ін. менших імпрез. Виходить з перервою в 1953 р. Сторінка СВА у Вільній Думці, завдяки прихильному ставленню редактора часопису, В. Шумського, що виявляє зрозуміння для ваги розвитку українського жіночого руху.

Допомога діяльність СВА ведеться як допомога нашим залишенцям в Європі під гаслом СФУЖО „Мати й Дитина“, та потребуєчим місцевим членкам і українцям при допомозі референтур суспільної опіки. В Сіднеї для цієї цілі є окремий Кружок, а в Мельбурні діє Український Червоний Хрест, заложений членками СВА. Окрім грошових збірок, найчастіше біля церков за дозволом наших ідейних пан-отців організовані теж є збірки одежі, харчів, висилка пачок поодинокими організаціями, влаштовуванням імпрез на цілі сусп. опіки (Різдвяний Базар тощо). Числові дані подають звіти Кружків і Стейтової Управи. Загально сума допомоги СВА вносить біля 1.000 ф. річно.

Зв'язки. Багато уваги звернула наша організація на створення і плекання зв'язків з австралійським жіноцтвом. Однаково Головна як і Стейтові Управи та Кружки на місцях не занедбували цієї справи. Вже перша виставка народного мистецтва в Кенбері на початку 1959 року, в якій ми, як представниці Кружків з Коври та Мелбурну взяли активну участь, звертала на себе увагу австралійського уряду та громадянства. Успіх цієї вистави піддав думку Міністерству Іміграції влаштувати Об'їзду Виставу по цілій країні, яка відбулася 1952 р. Перша виставка народного мистецтва в Сіднеї з нагоди 50-річчя повстання Австралійської Федерації, влаштована Кружком ОУЖ в Сіднеї та Українською Громадою в рамках акції Новоавстралійської Культурної Асоціації

тривала десять днів і мала щоденно сотні відвідувачів. З того часу звязки з Н. К. Асоціацією не переривалися. В 1952 році референтка звязків Стейтової Управи СУА п-ні Олена Процюк була вибрана віцепрезидентом Управи Н. К.А. і з цієї нагоди відбулося там окреме прийняття з українською мистецькою програмою для австралійської та чужинної публіки. Подібних українських імпрез відбулося там більше, між ін., на одній з них була виведена інсценізація „Диллі“ Івана Франка та Вечір Лесі Українки в англійській мові. В Мелбурні започатковано звязки участю у Ярмарку Австралійського Червоного Хреста та в Ювілейній Виставі Інтернаціонального Клубу Вікторії. За тим навязано контакти в стейтових столицях з жіночими австралійськими організаціями, Організацією Жінок Фармерок (Country Women's Association), ІВКА, ІМКА, Австралійською Жіночою Лігою, з деякими Секціями Об'єднаних Націй та ін. В „Нью Сетлерс Ліг“ у Сідней маємо представницю СУА.

Ці звязки не прийшлося легко, вони вимагали великого вкладу праці, частоті участі в різних імпрезах, сходах та засіданнях. В Сідней до допомоги рефератові звязків Стейтової Управи зголосився Кружок СУА в Арнкліфі. Вислідом цієї співпраці була між ін. одинока в цьому роді імпреза, Свято Лесі Українки англійською мовою з участю кількадесяти представників австралійського жіночого та урядового світу. Вислідом праці Реферату Звязків у Мелбурні під проводом п-ні І. Хомяк був ряд імпрез для українського та австралійського громадянства і заснування українського Відділу Австралійського Червоного Хреста. Кружок у Перті має за собою дуже успішну виставку українського мистецтва на університеті в Перті (Зах. А.). Маємо за собою низку виступів наших голов, референток і членок із доповідями про українську жінку, український жіночий рух, окрему доповідь п-ні В. Левицької в Сідней на сходах Національної Ради Жінок Австралії про СФУЖО і його тодішню голову О. Кисілевську, участь у дискусіях, та репрезентацію СУА при різних нагодах. У 1953 р. досягнуто вступлення до Національної Ради Жінок Австралії, а після того організовану участь у привітанні Її Величності Королеви Єлисавети ІІ. в Аделаїді, Мелбурні та Сідней, і участь у Сітізен Конвеншен у Кенбері. Важко доступну австралійську пресу

здобувають вряди-годи наші референтки звязків, п-ні Зімницька у Мелбурні (з нагоди 1000-річчя хрищення кн. Ольги, Академії 500 погибших, виставки великодніх писанок тощо), і п-ні Менцінська в Перті. В 1957 р. показано в телевізії в Сідней Свято Весни, організоване тодішньою головою і референткою звязків п-нею О. Шевчик, а цього року після удалого показу українських великодніх обрядів в державній телевізії в Сідней, маємо замовлення на покази українського народного мистецтва, що з них перший відбувся 15. травня 1959 р.

Звязки з українськими церковними, громадськими і шкільними чинниками є на загал добре налагоджені. Особливо гідне відзначення є становище священників, обох віровизнань, і їх вищих Ієрархів, Владик Кир Івана Прашка та Єпископа УАПЦ Варлаама Соловія. На громадському полі можна відзначити становище Союзу Українок Південної Австралії, що є одною з найповажніших організацій стейту, далі Союзу Українок Австралії Столичної Території, що є одинокою активною організацією столиці Кенбери, гарну співпрацю Кружків СУА з Українськими Громадами в Перті і Квінбїяні, з організаціями молоді Пласту і СУМ в Сідней, як теж з мистецькими організаціями, такими як Український Народній Балет в Кабраматі, Об'єднання Культурних Сил Західного Сіднею та ін.

Ідейно та організаційно наша діяльність тісно повязана з Світовою Федерацією Українських Жіночих Організацій, якої Союз Українок Австралії є членом. Свою вдячність за піддержку і допомогу СФУЖО висловило жіноцтво Австралії на ІІ. Крайовому Зїзді СУА, вибираючи п. Олену Кисілевську, тоді Голову СФУЖО своєю Почесною Членкою.

На закінчення хочу згадати провідниць українського жіночого руху в Австралії. За десять минулих років Головами Головної Управи були: І. Пеленська, Марія Осідач, Ірина Хомяк. Стейтових Управ: Н. П. В.: Олена Процюк, Олена Шевчик, І. Пеленська, Іванна Мамчак. Вікторії: Марія Осідач, Ольга Фітьо, Ірина Хомяк, Ірина Умриш, Марія Осідач. Південної Австралії: Ваврик, Білик, Пасічинська, Кобиця. Західної Австралії: Марія Менцінська (впродовж 10 років). Австралійської Столичної Території: Марія Петрівська, О. Янченко. Заслуги для праці СУА, як і загально-громадської мають усі членки СУА, що їх число (всього 700) невелике, тому

вклад їхньої праці поважний, а тягар обов'язків великий.

Коли одного разу припала мені честь говорити в радієвій аудиторії з Риму до українського жіноцтва на Рідних Землях, я з відкритим чолом могла сказати, що український жіночий рух в Австралії є згідний з інтересами українського

народу; що всі дрібні справи нашої суспільності, аж до найвищого завдання створення самостійної і соборної держави як повноцінного вияву життя і творчості нації, стали змістом діяльності жіночих організацій на еміграції, в цьому числі і Союзу Українок Австралії.

І. Пеленська

Союз Українок Америки

Гуртуємось! (1925—1932)

1925 р. став великою датою в житті українського жіноцтва в США. Тоді то зійшлося українське жіноцтво Нью Йорку у травні 1925 на віче, скликане з нагоди приїзду Ганни Чикаленко-Келлер і вирішило створити центральну жіночу організацію Союз Українок Америки.

До того часу були вже жіночі гурти, сестрицтва при церквах та жіночі клуби при допомоганих організаціях. Не-обеднані вони не могли проявити більшої ініціативи. Згуртовані в одну централю (основними товариствами були: Жіноча Громада, Жіноча Поміч і Укр. Демокр. Жіночий Клуб), вибрали до проводу СУА — Юлію Шустакевич, на голову, Юлію Яремову, на містоголсу, Олену Лотоцьку, на секретарку і організаторку, а Катерину Шутаківну, на скарбничку.

Перші початки самостійної праці СУА не були легкі. У рядах СУА згуртувався молодий елемент, що не мав досвіду в організаційній праці. До того об'єднання вимагало порозуміння в різних акціях і починах, а до цього ще не звикли були жіночі гурти, що досі працювали окремо. У перших роках багато енергії пішло на налагодження цього. І справді в тому часі членки СУА набрали досвіду у громадській праці і зрозуміли вагу спільних акцій у краєвому масштабі. Прибували нові Відділи і в 1931 р. вже було їх 17.

Як сказано, у тих перших роках покладено основу під громадське вироблення членок. Та рівночасно йшла праця над їх культурним піднесенням при допомозі доповідей, імпрез та обрядових святкувань. Тому що більшість їх мала діти, організація присвячувала увагу й виховним справам. Відділи СУА спонзорували або допомагали курсам українознавства та курсам танків.

У тому часі трапилась уже нагода проявити й громадську готовість членок. У 1927 р. наспіла вістка про велику повінь, що навістила Прикарпаття, а скоро потім у 1930 р. відбулась широко відома „паціфікація“ Галичини. Союз Українок Америки зараз відгукнувся на ці події. У 1927 р. переведено велику грошову збірку, а в 1930 р. створено Фонд Медичної Допомоги під проводом д-р Неонілі Пелехович-Гайворонської. На цю ціль зібрано й переслано 1.660 дол. Коли зважити, що це було вже в часі депресії, то осяг набирає ще більшої ваги.

Пророблено також перші кроки до взаємин із американськими жіночими організаціями. Завдяки зв'язкам із Women's Arts and Industries вдалось уже в 1926 р. зорганізувати виставку народнього мистецтва в готелі Астор, яка принесла нам розголос. Це була перша спроба, яка мала у дальшому повторитись.

Отак пройшов перший етап. Молодий актив, згуртований в організацію, забажав поширити свої обрії. Для цього треба було порозуміння й маніфестації. В тій цілі СУА задумав і скликав у 1932 р. у Нью Йорку перший Конгрес українського Жіноцтва, в яким взяло участь також організоване жіноцтво Канади.

Ростемо (1932—1939)

Це був великий поштовх до розвитку і праці СУА. Конгрес пройшов при великому здвизі жіноцтва й дістав розголос в американській пресі. В його резолюціях відбилась уже тодішня виробленість і готовість до праці над собою і в користь рідного краю.

І справді — в тому році число Відділів СУА зросло до 32. Перед ними зарисувались великі завдання: участь у Світовому Конгресі у Шикаго, допомога голодуючим на Україні, від-

Ганна Чикаленко-Келлер дала в 1925 р. поштовх до об'єднання існуючих жіночих товариств у США

Олена Лотоцька, співосновниця і голова Союзу Українок Америки, урядуюча містоголова Світової Федерації Українських Жіночих Організацій

криття домівки організації. Ці три почини започатковано вже в 1933/34 р. і вони дали спонуку до нових акцій. Наприклад для виставки в Шикаго треба було добрих експонатів нар. мистецтва, які управа СУА замовила в Галичині. Це поклато основу під цінну збірку музейної вартости, яка є власністю СУА. Вони послужили підставою всіх дальших вистав, що їх перевели по всіх наших осередках. У 1938 р. управа СУА брала участь в виставці Жін. Нац. Комітету в Гренд Сентрал Палас у Нью Йорку.

Для допомоги голодуючим СУА зорганізував акцію, яка своїми матеріальними жертвами мабуть голодуючих не осягнула, хоч приходили листи подяки. Але своїми пропагандивними потягненнями завдала загарбникам України чималого клопоту. Внаслідок акції СУА конгресмен Копелмен поставив запит про голод комісареві закордонних справ, що його той мав відвагу заперечити. Окрім того СУА видала англ. мовою „Апель до американського громадянства“ з протестом проти масового вивозу українців на Сибір й розіслала його до американського уряду і всіх амбасад.

У травні 1938 р. наспіла вістка про розв'язання польською владою Союзу Українок у Львові. Заходом управи СУА відбулось дня 4. червня велике протестаційне віче, на якому ряд про-

мовців зясував цю кривду та розіслав у формі меморіалу до різних чільних осіб.

Також організаційно Союз Українок Америки скріпився та впорядкувався. На 3-тій Конвенції СУА у 1937 р. поділено СУА на 9 районів, із кілька Відділів кожен. Районом завідувала районова ексекутива, щороку відбувались районні зїзди з участю представниці Централі.

Зв'язок із рідним краєм, що проявлявся до тепер здебільшого у формі матеріальної й моральної допомоги, закріпився також організаційно. У 1937 р. Союз Українок Америки став членом Світового Союзу Українок, приступаючи тим до всеукраїнської сімї зорганізованого жіноцтва. В тій цілі стояв у постійному звязку з почесною головою ССУ Софією Русовою і діючою головою Міленою Рудницькою.

Допомогова діяльність СУА продовжувалась. Союз Українок та виховні й харитативні організації в рідному краю користали з неї постійно. Посилена акція допомогова розпочалась під час зриву Карпатської України і проявилась у формі численних грошових і одягових збірок.

Поширено й поглиблено також культ. освітню працю. Ухвалою Конвенції у 1937 б. всі Відділи СУА мали заложити в себе бібліотеки. Поширилось писання писанок і Відділи часто в передсвяточному часі влаштовували покази й базарі.

Почали також переводити покази народньої ноші.

У цьому відтинку праці США можна занотувати ще один осяг: до праці приєднувались уже тут народжені членки. Перший Відділ сторився у Джерзи Ситі (51), а другий у Філадельфії (52) у 1937 р., по чім слідував 56 Відділ США у Дітройті. І так це нове покоління вносило нові сили у започатковане діло.

Власними силами (1939—1948)

Вибух II. світової війни перервав звязок із рідним краєм. Це організація, що з такою увагою і любовю піддержувала контакт, болочче відчула. Але життя йшло далше і праця проловжувалась. Треба було присвятити увагу новим завданням, звязаним із війною.

Праця Відділів мусіла переставитись. Відпала одна велика галузь — пожертви для рідного краю, що обмежились до піддержки наших установ у Чехії. Зате прибрана батьківщина — Америка потребувала допомоги. Відділи США поставили себе до диспозиції акції Американського Червоного Хреста, допомагаючи шиттям, збірками і в продажі бондів. Треба було також дбати про наших хлопців, змобілізованих до армії, посилаючи їм святочні пакунки.

На цей час припадають два почини, що являються великими етапами у житті США. Першим була участь у першому Конгресі Українців Америки, а другим видання своєї газети.

У 1940 відбувся у Вашингтоні цей конгрес. Відділи відгукнулись численно і в Конгресі взяла участь репрезентація Централі й Відділів. Це вперше представниці жіноцтва засіли в громадській центральній установі і проявляли волю і співпрацю свого членства у її рішеннях.

Через вибух війни перестали виходити в краю жіночі часописи і США відчув брак друкованого слова. В листопаді 1939 почала виходити окрема сторінка „Вісник США“ у газеті „Америка“, за редакцією Олени Лотоцької. Це допомогло розв'язати найбільш пекучі потреби. Одначе управа США далше змагала до самостійного видання. І дійсно — дня 1. січня 1944 почала виходити газета Наше Життя під редакцією Клявдії Олесницької. Членство повітало його з радістю.

Як сказано — через воєнні події не можна було провадити праці давнім способом. Одначе й тоді трапилась нагода до вияву наших сил та

оборони наших інтересів. До виступу посолки Клер Бут Лус, яка в Американському Конгресі промовила в 1945 р. у користь Польщі, редакторка п-ні Олесницька зайняла становище окремим листом. У вересні 1945 Союз Українок Америки вніс меморандум на руки президента Трумана у справі українців-втікачів в Європі.

Закінчення війни і контакт із великою масою скитальців викликав, як перший відрух — посилену акцію допомоги. У перших повоєнних роках вся праця організації йшла в тому напрямку. Ця акція йшла у співпраці з ЗУАДКомітетом, або самостійно. Тисячі фунтів одягу і харчів вислано до таборів в Європі, зібрано також велику суму гроца. Найкращим завершенням цього став фонд „Мати й Дитина“, що дав змогу перевезти 92 вдів і матерей із дітьми, які в тому часі не мали можливости виїзду. Їх влаштовано в різних місцевостях, де були Відділи США.

Одначе культурницькі інтереси також зайшли свій вияв у тому часі. Союз Українок Америки видав невелику книжечку Софії Русової, — останній твір її пера. Та незабаром виринула нова потреба: видання творів Лесі Українки „Дух Полум'я“ англійською мовою у перекладі Канди. Ця книжка вимагала більших фондів та на те радо погодились Відділи США, складаючи на ту ціль 4.000 дол. Книжка побачила світ у 1950 р. Відділи пожертвували її до всіх американських бібліотек.

З нагоди 25-ліття Союзу Українок Америки в 1950 р. переведено обчислення його оборотів і пожертв впродовж того часу. Сума його пожертв на народні цілі осягнула цифри 250.000 дол. Поважний осяг, який висував США у перший ряд громадських організацій.

Нові границі в Європі, що відмежували залізною заслоною Україну від вільного світу, видвинули перед Союз Українок Америки нові завдання. В Європі знайшлась велика кількість втікачів. Серед них створились жіночі організації, що висували свої проблеми. Треба було розглянути нову дійсність і намітити дальший шлях. Показалось конечно скликання Світового Конгресу Українського Жіноцтва.

І Союз Українок Америки взяв на себе це завдання. По довшій підготові, до якої запросив і жіночі організації Канади, у днях 18.—20. листопада цей Конгрес відбувся у Філадельфії.

Нова відповідальність (1948—1959)

Одним із найважливіших рішень Конгресу стало створення Світової Федерації Українських Жіночих Організацій (СФУЖО). Союз Українок Америки був не тільки членом-основником, але й дивгнув головний тягар цієї Федерації, декларуючи найвищу вкладку і даючи до диспозиції бюрове приміщення і сторінки свого журналу. Отже причинився ініціативою і ділом до об'єднання українок у вільному світі.

Та й інакше спроби Союзу Українок Америки поширились. Цей відтинок часу характеризують успішно навязані зв'язки з американським жіноцтвом, скріплена видавнича діяльність, розбудована суспільна опіка і значно поширена сітка Відділів СУА.

Контакт із американським жіноцтвом спершу навязали Окружні Ради у Нью-Йорку і Філадельфії, приступаючи до Федерації Жін. Клюбів у тих містах. Це допомогло в дальшому: у 1949

році Централю СУА прийняли як члена до Ген. Федерації Жін. Клубів. Це є найбільша американська організація з великими впливами. У 1952 р. зроблено дальший крок: Союз Українок став членом Нац. Ради Жінок Америки. Це є чоловіча жіноча організація, що репрезентує провідну думку американського жіноцтва. Внаслідок цих зв'язків СУА був зареєстрований на з'їздах у Бостоні, Гюстоні, Дітроїті (Ген. Федерація) і Гелсінкі, Монреал (Нац. Рада).

Оці зв'язки Союз Українок Америки використовував часто на інформацію й інтервенцію. Для цього були різні нагоди. Однією з найбільш успішних була маніфестація в честь 500 погиблих, яка з почину СУА перейшла через усі наші осередки у 1956 р. На цих маніфестаціях виступали з промовами конгресмени, сама подія була закріплена в рекордах американського конгресу.

Культурно-пропагандивну діяльність веде ба-

Управа Союзу Українок Америки

Сидять зліва направо: Амалія Рублева, Антонія Кульчицька, Стефанія Пушкар, Олена Лотоцька, голова, Катерина Пелешок, Анна Сивуляк. — Стоять зліва направо: Катерина Кузьма, Лідія Бурачинська, Іванна Бенцаль, Петронеля Пецюх, Софія Стрижак, Наталія Чапленко, Іванна Рожанковська, Анастасія Вокер, Зиновія Левицька, Кекилія Гардецька, Олена Гординська, Катерина Мураль, Марія Бабяк.

гато Відділів СУА. Це діється при допомозі виставок народнього мистецтва, що відбуваються по бібліотеках і музеях та виступів наших хорів і писанчарок на терені американських організацій.

Із цим тісно вяжеться поширення культ.-освітньої праці по Відділах плеканням народніх звичаїв, показами народньої ноші та вишиваними вечерницями. При багатьох Відділах оснувались жіночі хори, що себе гарно проявляють у місцевості. У деяких Відділах є свої бібліотеки.

Видавнича діяльність СУА проявилась в 1951 році у переміні газети „Наше Життя“ на журнал. Він знайшов признання серед кругів жіноцтва й поширився далеко поза межі нашої громади в Америці. Завдяки англомовним сторінкам знаходить зрозуміння і в міжнародньому світі.

У 1955 р. Союз Українок Америки міг занотувати новий осяг. Заходами його появилась „Woman of Ukraine“ перша англомовна ілюстрована публікація про українську жінку. З огляду на вище згадані звязки та дальшу потребу інформації, це було конечним виданням, одиноким у своєму роді.

З нагоди 1000-ліття хрищення княгині Ольги Союз Українок Америки видав першу повну монографію святої „Рівноапостольська св. Ольга“ пера о. І. Нагаєвського. Це є життєпис святої, опертій об усі доступні тепер джерела.

Щоб відповісти потребам широких кругів українських матерей і господинь, СУА став видавати практичну книгозбірню, як відбитки з журналу. Це є книжечки для дітей і куховарські приписи. Видання дуже поширились.

Суспільна опіка Відділів спрямувалась у першу чергу в бік дітвори залишенців. За ініціативою СУА створено в Німеччині й Австрії садки і школи, в яких СУА оплачує вчителів і доживу. Цю акцію СУА веде у тісній співпраці з Обеднанням Українських Жінок у Німеччині та Українським Жіночим Союзом в Австрії. Около 16 навчальних станиць у Німеччині, а 2 в Австрії є фінансовані Відділами СУА.

У 1956 р. клич допомоги жінкам-в'язням довів до створення Фонду Пятсот, що його створено при Централі СУА. До нього вливаються пожертви зі Свят Жінки-Героїні й чекають там слухного часу.

У новішому часі почалась акція допомоги

українцям у Польщі і Югославії. Відділи висилають туди пачки з одягом і харчами.

Сітка Відділів СУА поширилась новоприбулими жінками. Число округ зросло до 5, а число Відділів до 72. Назріла вже потреба переміни статуту, що по 30 роках вимагав деяких доповнень і перемін.

Поважним осягом стало також придбання власного будинку у 1953 р. у Філадельфії. Його придбали Відділи СУА, закупаючи шері і складаючи пожертви. У ньому примістився архів СУА та працює канцелярія і адміністрація „Нашого Життя“.

В цих чотирьох етапах вміщується розвиток і діяльність Союзу Українок Америки. Із незначного початку, з молодого й недосвідченого членства збудувалась велика організаційна будівля. Міцним фундаментом її була їх національна свідомість, а найкращим цементом охота допомогти рідному краю. В цій праці, у гурті вирости Союзянки на вироблених, громадські успосіблених одиниць. Вони щиро люблять своє діло і раді, що можуть включити в нього працівниць із нової еміграції. А ті знайшли на новому місці поселення готову, розгалужену організацію, що вже виробила собі становище в американському світі. Тепер їх чергою є — показатись гідним того діла і впровадити в нього нові цінності.

На цьому місці треба згадати провідних осіб, що діяли в Союзі Українок Америки за весь час його існування. Головами були: Юлія Шустакевич (1925), Юлія Ярема (1926—1931), Олена Лотоцька (1931—1934), Анета Кмець (1934—1935), Анастасія Вагнер (1935—1939), Анета Кмець (1939—1945), Олена Лотоцька (1945—1959).

Почесними членками СУА вибрано: Олену Кисілевську, Ізидору Борисову, Стефанію Абрагамовську-Грицько і Анну Бодак.

В Головній Управі СУА працювали: пп. С. Абрагамовська-Грицько, П. Авраменко, М. Бабяк, А. Банах, І. Бенцаль, М. Біляк, А. Бодак, А. Бойко, П. Будзол, Л. Бурачинська, О. Василенко, А. Вокер, М. Головата, О. Горбаль, О. Гординська, П. Горна, М. Григорєць, К. Гардецька, П. Дембіцька, К. Ділай, І. Драгінда, О. Даглес, К. Кедровська, О. Климишин, М. Княжинська, І. Козаченко, А. Колтон, П. Костецька, Т. Костик, К. Кузів, К. Кузьма, А. Кульчицька, М.

Ленчук, А. Мазур, Ю. Маньовська, М. Марусевич, С. Микитка, М. Милянвич, О. Мудрик, О. Мураль, М. Насевич, К. Олесницька, С. Онуфрик, П. Панамаренко, д-р Н. Пелехович-Гайворонська, К. Пелешок, П. Пецюх, Ю. Піщак, С.

Пушкар, А. Рибак, І. Рожанковська, М. Сена, П. Середюк, А. Сивуляк, О. Слюзар, К. Стефанович, С. Стрижак, О. Швед, О. Штогрин, О. Шустер, Н. Чапленко, А. Хариш, К. Хомяк, К. Ярош.
Л. Бурачинська

Союз Українок Аргентини

Українське жіноцтво Аргентини вже в 20-тих роках відчуло тягу до громадської праці. Воно гуртувалось у секціях при загально-громадських товариствах. Про те подаємо докладніше на іншому місці.

Та щойно по II. світовій війні постала в Аргентині окрема жіноча організація.

Перші кроки (1949—1951)

Кличі Світового Конгресу Українського Жіноцтва у Філадельфії пріспішили це і з кінцем 1948 р. за ініціативою Емілії Стернюк створився комітет, що скликав 13. січня 1949 р. основні збори. Нова управа Союзу Українок Аргентини

подбала про затвердження нового статуту, придбання домівки та потрібного господарського майна.

Розпочалась робота. Урухомлено кілька референтур — культ. освітню, імпрезову, допомогову й господарську. У кожній із них проявили себе здібні сили.

Культ.-освітню ділянку започатковано рефератами, що їх на кожні майже сходити виготовляли членки. Слідували імпрези обрядового характеру, як Свячене, свято кн. Ольги, свято Івана Купала, Маланчин вечір. Центральною імпрезєю того часу стала академія з нагоди 100-ліття народин Наталії Кобринської, виконана силами всіх жіночих організацій Аргентини. По-

Управа Союзу Українок Аргентини

Сидять (зліва направо): О. Малицька, О. Бандура, Н. Овчарько, голова, Л. Богацька, М. Марцюк. —
Стоять (зліва направо): К. Курілець, Л. Палачинська, М. Ласовська, Т. Лівша

важним надбанням стала бібліотека товариства, яку зложено з пожертв членок. Відділ дитячих книжок названо іменем письменниці Марії Цуканової.

Ділянку звязків урухомлено вже у жовтні 1949, коли 4 членки управи взяли участь у Пан-американському Жіночому Конгресі. У грудні 1950 р. Союз Українок Аргентини взяв участь у ювілею Християнської Організації Жінок Аргентини, а 6. вересня 1951 р. виступив на їх виставці з окремим кіоском. Оформлення кіоску й виставлені предмети викликали загальне захоплення. Для кращого інформування публіки СУА видав невелику летючку еспанською мовою.

Допомогова й господарська ділянка намагались впорядкувати потреби товариства, згадані на початку. Все ж таки й тепер студентству в Європі вислано 100 пезів, а на фонд інвалідів 500 пезів.

Та цей успішний розмах, що його взяло товариство, зазнав незабаром потрясення. У 1951 році партійно-політичне розходження громади відбилась і на єдності в Союзі Українок Аргентини. Частина активного членства відійшла до інших жіночих організацій, а жіночий гурт, що залишився, не міг відразу широко налагодити роботи. Та все ж рішив витривати при початому ділі.

Першу управу Союзу Українок Аргентини творили: п-ні Емілія Стернюк, почесна голова, п-ні Ніна Онацька, голова, п-ні Н. Григорашук, містоголова, п-ні Паславська, секретарка.

Гарні почини (1952—1955)

Внутрішні незгоди не зломали охоти членок до праці. По заг. зборах у грудні 1951 намічено новий плян і приступлено до його виконання.

У культ. освітній ділянці продовжувано давню галузь рефератів; знов виголошено цілий ряд їх. У 1952 р. започатковано етнографічну збірку з наміром перевести пізніш репрезентивну мистецьку виставку. Зібрані експонати зберігаються для тієї цілі. Продовжувано давню серію товариських імпрез. У 1953 Союз Українок Аргентини активно допомагав вшанувати роковини голоду, а в 1955 р. вже вдалося об'єднати всі жіночі організації Аргентини для спіль-

ного виступу: у березні переведено врочище свято 70-ліття жіночого руху.

Але не тільки цими починами позначений цей час. Ще в 1952 р. стала управа СУА дбати про дитячі імпреди. По перших спробах виявилось, що дитяча розвага в рідному середовищі — це вдячне завдання для товариства. І тоді виринула думка постійних, щомісячних зустрічей із програмою. Цей задум викликав захоплення і коли полагоджено справу домівки — здійснився перший дитячий клуб у вільному світі.

Референтура суспільної опіки зібрала в 1954 році 200 кг одягу й вислала залишенням до Європи. Грошову допомогу зібрали й вислали студентству й інвалідам.

Ділянки звязків також не занедбано в тому часі. П-ні Н. Онацька увійшла до управи Християнської Організації Жінок, в 1954 переведено для них показ народної ноші, а в 1955 зорганізовано в їх залі виступ українського співу й танку для чужих гостей.

Внутрішні незгоди української громади в Аргентині загладилися у 1954 р., коли то на 3 конгресі Української Центральної Репрезентації вибрано спільну управу. Союз Українок Аргентини вислав туди своїх представниць.

Та 1955 р. був несприятливий для життя української громади. Це був час внутрішнього державного перевороту і через те треба було припинити свою діяльність на деякий час. Це й спричинило перерву, якої не вдалося зовсім направити, бо багато людей до громадської праці не повернулось. Та Союз Українок Аргентини перетривав і цю кризу. Гурт жінок-ентузіясток далі стояв при початому ділі.

Продовжуємо працю (1956—1959)

1956 р. позначений двома великими струсами. Першою була вістка про героїську смерть 500 жінок у Кінгірі, а другою відхід на вічний спочинок голови СФУЖО сл. п. Олени Кисілевської. Управа СУА відгукнулась живо на обі події. У червні 1956 влаштовано спільно з іншими жіночими організаціями величаву академію п. н. „Їх було 500“, а дохід із неї пожертвовано на пам'ятник на могилі покійної голови СФУЖО.

Культ. освітня ділянка продовжувала звичні імпреди, розбудувала бібліотеку товариства, що збагатилась повним виданням Творів Лесі Укра-

інки. Реферати осягнули гарний рівень та за- торкували цікаві теми.

Найкраще проявила себе виховна ділянка. Дитячий клуб проявляв себе краще, а в рр. 1956/57 виховній референтурі вдалось відкрити школу українознавства в Мунро. Вчительками є там членки управи пп. Онацька, Ласовська і Курілець. Клуб придбав гарні декорації та костюми для своїх вистав.

Зовнішні звязки удержувала далі п-ні Онацька з Християнською Організацією Жінок. У 1957 році виступили діти з колядками та українською музичною пескою, а в 1958 р. виставлено кіоск із українським печивом. При Аргентинському Комітеті Об'єднаних Націй влаштовано заходами СУА вітрину з предметами укр. нар. мистецтва.

Про звязки з українськими громадськими чинниками управа СУА теж дбає. Представницею СУА в Укр. Центр. Репрезентації є п-ні О. Бандура (1951—1957).

Ділянка суспільної опіки продовжує збіркову акцію на користь залишенців і студентів.

Господарська референтура придбала на- криття й посуду. Дуже болюче дається в знаки брак власної домівки, до неї управа СУА постійно змагає.

На чолі Союзу Українок стояли: п-ні Ніна Онацька (1949—1951), потім коротко очолювала його п-ні Люба Вітошинська (1951), і далі перебрала провід п-ні Н. Онацька, яка є головою дотепер.

В управі СУА працювали: пп. О. Бандура, З. Бігун, В. Білинська, Л. Богацька, С. Букшо-

вана, Й. Бульба, Я. Величковська, А. Григоращук, К. Григоращук, М. Ганущак, Я. Гуренко, О. Двораківська, Т. Лівша, О. Любарівська, О. Левицька, М. Мандзій, М. Марцюк, М. Омельченко, Л. Палашевська, Н. Паславська, О. Пічугіна, Є. Послушна, А. Середяк, О. Стебновська, Л. Тауридська, Я. Шепарович, Я. Харак.

Підводячи підсумки під роботу Союзу Українок Аргентини, можна підкреслити його вперту й послідовну працю, оперту об невеликий гурт ентузіасток. Товариство перейшло різні труднощі і струси, але встоялось і продовжує роботу. Щоправда, не поширилося в терен і не охопило маси жіноцтва, що включилась у секції при існуючих товариствах. Але якісно поглиблювалось. Із його заходів вийшли цінні почини, що промінювали й на інші поселення, як дитячий клуб та покази вишиваного вбрання. Його осяги в ділянці дитячої розваги належать до найкращих у вільному світі. Дуже цінна його освітня діяльність, виказана рядом цікавих рефератів.

Також треба підкреслити тягу товариства до об'єднання жіноцтва, що перемагає хвиливі розходження. Спільне переведення великих роковин дає запоруку дальшого порозуміння.

Від самого початку управа СУА стояла в тісному контакті зі СФУЖО. Голова СУА п-ні Ніна Онацька входила довгі роки до управи СФУЖО, як містогорова Південної Америки (1952—1958).

Ніна Онацька, голова
Ольга Бандура, секретарка

Об'єднання Українок Бельгії

Перші роки (до 1948 р.)

Перша клітина жіночої організації постала ще в довоєнних роках в околиці Серен-Льєж. Головою цієї першої жіночої організації була п-ні Г. Мартинюк. Вона увійшла у контакт із Союзом Українок у Львові, звідкіля товариство одержувало організаційний матеріал. З вибухом війни організація припинила свою діяльність.

По війні в рр. 1946-47 українські жінки міста Брюсселі згуртувались в автономній Жін. Секції при Українському Допомоговому Комітеті.

Але ця клітина, проявивши досить активну діяльність, перестала діяти по смерті своєї голови п-ні М. Доброславської. Такий подібний гурток, що заснувався був у м. Льєжі, скоро перестав існувати через брак організаційної підтримки.

Нові заходи розпочала в 1948 р. п-ні З. Витязь. Її вибрано до управи Укр. Доп. Комітету, де вона перебрала референтуру жіночих справ. Впродовж чотирьох місяців удалось виявити кількість жіноцтва, навязати контакт із жіно-

чим активом і створити при філіях УДК жіночі референтури. Це була підготовна робота, яка розворушила осередки. Завершилась вона на I-му Конгресі Українців у Бельгії (31. жовтня — 1 листопада 1948) створенням Жіночих Секцій.

Гуртуємось (1948—1952)

На цей Конгрес прибуло 18 делегаток із краю. Радила окрема Жіноча Комісія, яка ухвалила створення окремої жіночої організації. Та покищо треба було вдоволитись формою Жін. Секції і Комісія ухвалила побудувати їх, як дво-членну систему з окремим правильником, що його доручено опрацювати Централі. Рівночасно затверджено плян праці та винесено відповідні резолюції на схвалення Конгресом. Створено провід із 5 осіб — пп. інж. З. Витязь, голова, а пп. В. Михайлів, І. Петрів, А. Худа і Н. Пришляк, члени.

Почались роки інтенсивної праці. Найбільш проявила вона себе в організаційній діяльності, бо впродовж двох літ постало в окремих осередках 15 Жіночих Секцій. Централь стояла з ними в живому звязку, як при їх заснуванні, так і при дальших починах. З нагод заг. зборів та імпрез представниця Централі відвідувала Секції, давала вказівки й поради.

Найбільш видатно проявилось це в культурно-освітній галузі. Секції одержували реферати, звязані зі святами й іншими нагодами. Окрім того члени Централі виготовили й зачитали ряд рефератів на різні теми: „Економіка України“, „Роля жінки-матері у формуванні нації“, „Прикрі наслідки господарської неспроможности укр. матері“ (реферат, виголошений п-нею З. Витязь на Конгресі Світового Руху Матерей у Парижі в 1950 р.), „Роля жінки в майбутній українській Державі“ (п-ні З. Витязь), „Права дитини“ (п-ні І. Петрів). Деякі доповіді й матеріали надходили також із централі СФУЖО.

Дуже поважною була праця Жін. Секцій у діяльності виховній. Тут Централь співпрацювала тісно з Наук.-Освітнім Т-вом, яке спеціально займається цією діяльністю. Жін. Секції видатно причинились до створення шкіл українознавства, допомагали при підборі вчителів, а навіть у веденні навчання (пп. Михайлів і Хімчак навчали у Льежі, а п-ні Котляр керує школою в Моражі й до тепер). Містоголова ОУБ п-ні

І. Петрів входила у Вих. Комісію Укр. Наук. Осв. Т-ва і СФУЖО. Щоб допомогти виховним завданням Жін. Секція видала збірник дитячих віршів.

Допомогова діяльність Жін. Секцій розвинулась доволі гарно. Правда, задуманого допомогового фонду не вдалося створити. Але зате Секції перевели збірку річей для залишенців у Німеччині в рр. 1951-1952, яка дала гарний вислід. Окрім того членки управи відвідували хворих та допомагали інтервенціями у справі підняття праці чи притулку, а також і матеріальної допомоги. Також зроблено кілька інтервенцій у Бельгійському Комітеті Допомоги Збігцям зі Сходу, які дали позитивний вислід.

Звязки з громадськими організаціями Бельгії були від початку добре налаштовані. В усіх конгресах українців у Бельгії Жін. Секції брали живу участь, а голова Жін. Секцій п-ні З. Витязь була довгі роки містоголовою Укр. Доп. Комітету. З українськими жіночими організаціями навязано тісний листовний контакт (ОУЖ Німеччини, СУФранції), а в 1950 р. Центр. Жіноча Секція стала членом СФУЖО. З Союзом Українок Франції взаємини були особливо щирі.

Доволі скоро вдалося навязати контакт також із бельгійською клітиною Світового Руху Матерей (М.М.М.), а потім також і з централею цієї організації в Парижі. Двічі управа ОУБ організувала український стенд в Базарах М.М.М. у Парижі, причиняючись поважно до його успіху. Пізніше вдалось навязати звязок із Бельгійською Християнською Робітничою Лігою та жіночими особистостями громадського й політичного світу.

Господарська ділянка в тому часі гарно розвинулась. Завдяки жертвенності членства вдалось створити невеликий фонд вишивок, який був цінним вкладом українського жіноцтва на кермесах М.М.М. у Парижі. Фінансово-господарська ділянка організації була добре поставлена й уможливила всю інтензивну працю Централі.

Всеж таки управа не спускала з ока раз ухваленого наміру — дійти до окремої жіночої самостійної організації. До цього змагала вона весь час, та треба було повести багато підготовних заходів. Щойно 2. листопада 1952, на заг. зборах Жін. Секції при УДК ухвалено створен-

П-ні Зінаїда Витязь, містоголова СФУЖО, складає вінок на могилі Гол. Отамана у Парижі.

Група делегаток на заг. збори Об'єднання Українок Бельгії у 1952 р.: У першому ряді: пп. А. Худа, І. Петрів, З. Витязь, Н. Пришляк.

ня Обеднання Українок Бельгії. Там же і затверджено статут товариства й обрано нову управу у складі 10 осіб. Головою вибрано п-ню З. Витязь, а членами пп. Є. Бачинську, С. Городинську, Ів. Коваль, Ір. Коваль, І. Петрів, Н. Пришляк, С. Радьо, О. Хімчак і А. Худу.

Отак закінчився цей відтинок часу, що його можна назвати часом розквіту у житті українського жіноцтва Бельгії. Обеднання Українських Жінок було готове до дальших завдань.

Продовжуємо працю (1953—1959)

З початком виємігрування українців із Бельгії, зокрема сімейних, активність по осередках почала зменшуватись. На початку перестало діяти кілька Секцій ОУБ-у. Та в самій Бельгії теж родини почали переїжджати до більших місцевостей, щоб дати можливість відповідної освіти підростаючим дітям. Це спричинило підупад інших Секцій і з цілого числа діючих залишилась одна чи дві. Є також тут і там активні жіночі одиниці, що співпрацюють із нашими громадськими клітинами.

Цей відхід населення відбився також і на централі ОУБ. Склад управи змалів до 4-ох осіб. Фінансова підстава, що опиралась на вплатах Секцій, відпала. Організаційна структура ОУБ виявилась невідповідною для нових обставин.

Та Обеднання Українок Бельгії не припинило праці. Перевівши кілька спроб поживалення праці, воно стоїть тепер проблемою реорганізації і зміни статуту, який був би побудований на індивідуальному членстві.

І в тому часі занепаду орг. життя вдалося провести кілька успішних починів. Управа використовувала кожен нагоду, що проявити себе та мобілізувати жіноцтво до таких виступів.

При допомозі бельгійських дячок удалось виеднати в радіо округ Ено і Сентр (основний промисловий район) щомісячні авдиції українською мовою. Спікером є п-ні Катерина Калиниченко (містоголова Секції Вам), а керівником п-ні Зінаїда Витязь, голова ОУБ. Також удалось зацікавити цю радіо-станцію нашим співаком М. Мінським, яка зробила запис його виступу на плівку.

Також у виховній ділянці членки ОУБ співпрацюють в організуванні літньої оселі. При облудзі оселі працюють пп. Ірина Коваль, Хімчак і Пришляк.

Великого успіху осягнуло ОУБ під час організування Світової Виставки у Брюселлі (17. квітня — 18. жовтня 1958). У роботах конгресу Українського Християнського Руху жіноцтво брало участь, як своєю присутністю, так і виступами (п-ні З. Витязь). Також під час виступу укр. хору з Києва в Шарлеруа жіноцтво дало почин до контакту з членами ансамблю. Пережили ми зворушливий момент, коли голова Секції в Шарлеруа, п-ні Ярослава Чепак зняла зі себе всі свої прикраси і вручила їх посестрі з України.

Обеднання Українок Бельгії стало членом Гол. Ради Гром. Організацій Бельгії і приймає участь у всіх акціях цього об'єднуючого центру. Наприклад у протесті що його подала Рада до Ген. Ассамблеї ОН відносно порушень прав людини і релігійних переслідувань в СРСР. Засідання Ради дають змогу особистих зустрічей із громадськими діячами з різних околиць і впливу на гром. життя Бельгії. Поза тим зв'язки зі своїми клітинами й іншими гром. організаціями йдуть листовним шляхом, бо через брак фондів тепер поїздки утруднені.

У місцевій газеті „Вісті“ ОУБ має час від часу свою сторінку Жіночий Шлях. Поза тим члени

Централі часто дописують про працю ОУБ до інших газет.

Із цього короткого перебігу праці Обеднання Українок Бельгії бачимо, що в ньому започатковано велике організаційне завдання. І хоч його не вдалося здійснити, та становище ОУБ у центрі культурного Заходу і зрілий та вироблений його провід, дають запоруку, що і в менших розмірах можна буде продовжувати працю. Обеднання Українок Бельгії має на те всі дані.

Зладжено на підставі матеріалів, надісланих із Обеднання Українок Бельгії.

Організація Українських Жінок Бразилії

Перші роки (1920 — 19438)

Поселення українців у Бразилії почалося ще в 90-тих рр. мин. століття. Та важкі матеріальні умовини, розпорошеність мешканців і брак досвіду в них не сприяли розвитку громадського життя. Щойно після першої світової війни, коли прибули до Бразилії національно-свідомі елементи, починається тут організоване життя. .

У 1922 р. делегати з усіх осередків Парани заснували Український Союз з осідком централі в Порто Уніон. Жінки виконали тут велику допоміжну роботу і поступово почали входити в громадське життя Союзу. Навязавши листовний зв'язок із Союзом Українок у Львові, вони відчували брак свого осередку. То ж незабаром скликали заг. збори і створили першу Жін. Секцію при централі. Головою Жін. Секції стала п-ні Анна Рибка, а потім п-ні Ксеня Миросниченко і п-ні Анастасія Пастух.

За прикладом Порто Уніон пішла і Курітіба. Філією Союзу було там Т-во ім. Шевченка і при ньому постала в 1924 р. Жіноча Секція. Головою обрано п-ню Варвару Матіську, згодом п-ню Ксеню Реву, п-ню Софію Гук і п-ню Марію Ліхачинську.

Почалась інтензивна праця. Жіноцтво не мало ще досвіду в ній, але добра воля і віра у свою справу провадила їх. Спершу дбали вони про господарські справи, затримання тра-

дицій, влаштування обрядових свят. Потім почалась участь у хорах і аматорських гуртках, що поширило круг їх діяльності. Рівночасно треба було переводити різні допоміжні акції, як для рідного краю, так і для своїх членок. А вкінці прийшло окреме їх завдання: навчання дівчорі українського письма, для чого треба було творити школи. Це зусилля увінчалось успіхом і завдяки тому перше покоління, народжене в Бразилії, мало знання рідної мови у слові і письмі.

Гуртуємось (1930-1938)

Тридцять років позначились розмахом організованого життя у Бразилії. Прибуло багато переселенців із Галичини й Волині, повіяло націоналістичним духом. Патронкою Жін. Секції при централі Союзу обрали у 1936 р. Дарію Гнатківську. Жінки й дівчата ще з більшим запалом приступали до праці, притягаючи до Жін. Секції чималу кількість молодих жінок і дівчат, уже народжених у Бразилії. Управа Союзу переїхала із Порто Уніон до Курітіби і тут створився більший український центр. Жін. Секцію ім. Д. Гнатківської очолювали Стефанія Прокопак, а потім Марія Качаловська.

Та новоприбулі не могли включитися в ряди існуючих уже організацій. У Курітібі твориться нове т-во „Український Центр“, при якому молоде жіноцтво організує Жін. Секцію ім. Лесі Українки. Першою головою її вибрано

п-ню Катерину Гамілку, згодом пп. Варвару Слободян, Надію Фелик і Зіну Яшинську.

Праця розгорнулася в обох осередках дуже живо і було б напевне можливо широко повести працю. Та націоналізація Бразилії, коли то влада заборонила всі організації не-бразилійського походження, перервала її. Цей час аж до закінчення II. світової війни тяжко відбився на доростаючій тоді молоді, яка в більшості відійшла від громади й забула рідну мову.

З закінченням II. світової війни громадське життя оживає. Хліборобсько-Освітній Союз у Курітібі став знов центром громадського життя. Зійшлася також Жін. Секція й на перших зборах вибрала головою п-ню Зіну Яшинську.

Першим завданням відновленої Жін. Секції була участь у допомогівій акції. До Комітету Червоного Хреста виделеговано комісію у складі: пп. Зіна Яшинська, Ольга Горачук, Надія Фелик. Окрім допомоги Жін. Секція займалась зустріччю новоприбулих по II. світовій війні. Їм допомагали підшуканням мешкань і праці. Провід Жін. Секції спочивав у тому часі в руках п-ні Варвари Слободян і Надії Фелик.

Та скоро почали зарисовуватись перед Жін.

Секцією організаційні завдання. У 1951 р. за ініціативою п-ні Борушенко постає Жін. Секція в Апукарані, яка провадить поживавлену культ. освітню роботу серед жінок, займається вихованням молоді і дітей і допомагає в роботі філії ХОС-у. Головами Секції з часу заснування були: пп. Євгенія Буй, Марія Онищенко, Леся Сисак, Іванна Борушенко, Ольга Кучма і Ольга Білецька.

Це дало поштовх до нової дії. В 1952 р. під час святкування 30-ліття ХОС-у присутні жінки перетворили Жін. Секцію на двостепенну організацію, створивши Центр. Управу Жін. Секції. Завданням її було керувати справами організації. Від 25. липня 1952 Жін. Секція кермується окремим правильником.

Згодом приклад жінок Курітібі й Апукарани поширився й на інші осередки. Оформлені Жін. Секції існують в передмісті Курітібі Портоні з п-нею Ярославою Шкільною на чолі і в Уніон-да Віторія з п-нею Варварою Кунах у провіді. Крім того є ще окремі групи жінок, які через брак приміщення, а інколи через малу кількість жінок у місці поселення, не могли створити Секцій, але підтримують живо всі заходи Централі. Це є п-ні Наталія Гучок у Понта Гросса, п-ні

Управа Організації Українських Жінок при ХОС-і у Курітібі

Сидять зліва направо: Марія Савицька, Стефанія Геттер, Ольга Горачук, голова, Іванна Борушенко, Анна Бибка. Стоять зліва направо: Емілія Квасниця, Марія Флисак, Клявдія Ващенко, Таня Бащин, Марія Волошин

Марія Ліхачинська в Мафрі, п-ні Лідія Леськів у Жангаді, п-ні Євдоків Луценко в Іратах, п-ні Ірина Дорошенко в Монте Алегре.

Щасливим почином Жін. Секції стало створення жіночої сторінки у часописі „Хлібороб“. Її провадила до 1953 р. п-ні Ольга Кушнір, а від 1959 до тепер п-ні Клявдія Ващенко. „Жіночі Вісті“ заторкували багато організаційних проблем, подавали вістки з жіночого світу, звітували про події й імпрези. Це в великій мірі причинилось до поживлення жіночого життя.

Култ. освітня діяльність Жін. Секції розгорнулася у ділянці імпрез. У 1955 вдалось перевести два величаві свята — 70-ліття жіночого руху і 1000-ліття хрищення кн. Ольги. У 1956 р. влаштовано Свято Жінки-Героїні, що пройшло дуже успішно в Курітібі й Апукарані. Плекання наших традицій Жін. Секція проявляла влаштуванням Свят-Вечорів, спільно з Філіями ХОС-у. При допомозі вечерниць і чайних вечорів вдержувано товариське життя на гарному рівні.

Плекання нар. мистецтва проявилось у формі показів писання писанок. Жін. Секція у Курітібі дає про те щороку й окрім курсу писання, влаштовує виставку найкращих писанок у великих магазинах Курітіби. Завдяки тому збільшилось число писанчарок з-поміж молоді.

В українських радіопередачах Жін. Секція бере часто участь, постачаючи доповідачок чи матеріял.

Жін. Секція займається також **виховними** завданнями. Окрім щорічно влаштовуваних свят Ялинки, Жін. Секція переводить також вистави для дітей, з-поміж яких „Князівна Жаба“ була одною з найкращих.

Поважне місце у праці Жін. Секції займає також **допомогова ділянка**. Збірки на допомогу п-ні Ользі Петлюровій ішли кілька разів. Жін. Секція спмагає також потребуючі родини у Бразилії. Тому що потреби більшають, рішено в 1958 р. створити окремий допомоговий фонд.

Ділянці **зв'язків** управа Секції присвячує належну увагу. Зв'язок із Марійською Дружиною

при гр. кат. церкві (голова п-ні Людмила Ковалишин) і Сестрицтвом Марії Магдалини при православній церкві (голова п-ні Єлисавета Остряньська) є дуже живий. Недавно тому наведено тісний зв'язок із Жін. Секцією при-Т-ві „Соборність“ у Сан Павло (голова п-ні Марія Янішевська).

Також із бразилійським середовищем вдалось навязати, хоч не постійний, проте дуже успішний контакт. З нагоди маніфестації в честь 500 жінок у Кінгірі появились статті у бразилійській пресі. Дружині губернатора Парани тручено Великодні побажання wraz із зразками писанок.

У 1952 р. Жін. Секція при ХОС-і стала членом СФУЖО. При виборах СФУЖО у 1951 р. містоголовою СФУЖО для Півд. Америки стала голова Жін. Секції п-ні Ольга Горачук. У 1959 р. Жін. Секція перемінила свою назву на Організація Українських Жінок при ХОС-і.

Провід Центр. Управи перейняла після п-ні З. Яшинської — п-ні Надія Фелик, а потім п-ні Ольга Горачук. Членками Гол. Управи були в тому часі: пп. Іванна Борушенко, Клявдія Ващенко, Марія Волошин, Юстина Голуб, Катерина Горобійовська, д-р Стефанія Геттер-Колодинська, Марія Демчук, Роза Калинець, Емілія Квасниця, Пласидіна Кобилянська, Марія Когут, Катерина Колодинська, Ольга Кучма, Ія Мацюк, Єлисавета Остряньська, Текля Равлик, Анна Рибка, Марія Савицька, Тетяна Самагальська, Оксана Стрижаковська, Анна Чайка, Марія Флисак, Аніта Фіяла.

Отаким шляхом перейшла українка в Бразилії впродовж більше, як 35 літ. Нелегко було їй перебороти початкові труднощі, через брак досвіду, матеріяльні недостачі та розпорошеність. Але врешті сітка Жін. Секції закріпилась і закреслила собі широкий засяг праці. Змагає до щораз кращого й більш самостійного вияву своїх сил. І в цьому запорука дальшого розвитку Організації Українських Жінок при ХОС-і.

Зладжено на підставі матеріялу, надісланого Організацією Українських Жінок при ХОС-і.

Об'єднання Українських Жінок Великої Британії

Початок організації

Українська еміграція до Великої Британії почалася в кінці 1947 р. Спочатку приїздили на роботу тільки самітні чоловіки, а щойно у 1948 році почали прибувати самітні жінки або родини. Все ж таки в загальному відношення жінок до чоловіків у тому часі виносило 7—10%. А коли до Англії переселилась І. Українська Дивізія у числі 8.000 осіб, то це відношення знизилось до 5%.

Проте не зразу ця невелика кількість жінок об'єдналась в організований гурт. Початкові труднощі у новій країні, великі віддалі та брак досвіду стали цьому на перешкоді. Більшість поселенок — це були молоді сільські дівчата.

Ініціативу до створення організованого гурта дав провід Союзу Українців Британії (СУБ). Вже в 1948 р. відбулась нарада в тій справі, на якій постановлено перевести облік жіноцтва, випрацювати правильник і підготувати загальні збори. Звісно, що СУБ бажав жіночі гурти зорганізувати при СУБ, як секцію цієї установи.

Перші загальні збори відбулись дня 5. і 6. бе-

резня 1949 р. у Лондоні. Скликав їх ініціативний комітет, зложений із жінок, що проживали в Лондоні й околиці. На цьому зїзді прийнято правильник, що постановляє: 1. Гурток ОУЖ може створитись у місцевості, що нараховує 12—20 членок; 2. Кожна жінка, що бажає вступити до ОУЖ, мусить бути членом СУБ; 3. Окремих членських вкладок ОУЖ не побирає, бо членська вкладка до СУБ управнює кожну жінку до вступу в ряди ОУЖ. Управу ОУЖ вибрано в такому складі: п-ні М. Дубляниця, голова, п-ні О. Губаржевська, містогорова п-ні Е. Семенюк, пп. О. Токаржевська, І. Вітошинська, О. Шайдевич, А. Коростовець і А. Добрянська, членки.

Перші роки праці (1949—1953)

Нововибрана управа розпочала працю. Головну увагу звернула спершу на засновання Гуртків і їх у першому році створено шість, а у другому їх було вже дев'ять. Щоб посилити зрозуміння для завдань ОУЖ скликано в жовтні 1951 р. Окружну Наряду членок у най-

Управа Організації Українських Жінок в Англії в 1958 р.:

Сидять зліва: Л. Голубович, М. Цебрій, д-р І. Калюжна, Л. Саїк і С. Венгер.
Стоять зліва: Л. Клименко, А. Остапюк і О. Роснецька.

більшому українському осередку Бадфорд. Члени управи відбули різні організаційні поїздки.

Окрім того управа розгорнула працю і в інших ділянках. Розсилала доповіді й матеріали для імпрез, розбуджувала зацікавлення українською вишивкою і писанкою, поширювала кольпортраж жіночої преси. Всі ці кличі знаходили відгук. Гуртки ОУЖ переводили традиційні імпрези, як Свят-Вечір, свято св. Миколая, а в більших осередках влаштовували академії в честь Жінки-Героїні і Наталії Кобринської.

Також народне мистецтво знаходило належну увагу. Гуртки переводили курси української вишивки, влаштовували виставки, перевели курс вишиваної блюзки. А найбільшою заслугою їх стало влаштування і прикраса української церкви, до яких Гуртки приложили своїх рук. Всюди вони вишили, коли не ризи, то хоругви й інше церковне приладдя.

Велику увагу присвятила управа виховним завданням. Саме тоді СУБ заходився творити дитячі садки і школи українознавства. Тут Гуртки ОУЖ стали в допомозі, постачаючи сил для дижурів чи варення. Також при дитячих імпрезах ініціатива виходила від ОУЖ.

Почались також перші кроки в наладнанні суспільної опіки. Гуртки почали дбати про хворих у шпиталях, відвідуючи їх перед святами чи постійно. Стали переводити збірки одягу для залишенців у Німеччині чи Трієсті.

Дуже багато праці Гуртків вплилось у загально-громадське русло. В усіх імпрезах, влаштованих СУБ-ом, жінки дбали про господарську сторінку. Своєю вкладкою й жертвенністю вони підтримували всі кличі СУБ-у.

Однак в розвитку ОУЖ зарисувались також труднощі. Гол. Управа могла лиш зрідка відбувати свої сходини, бо члени її жили в різних місцевостях. Членство не мало досвіду у громадській роботі, отже потребувало докладних інструкцій і матеріялу. Головна Управа не могла подолати цим завданням і її провід щороку змінювався. До того вузькі рямці правильника утруднювали доступ усьому жіноцтву. А брак власної господарської бази дошкульно відбивався на починах ОУЖ. Це й виринуло на заг. зборах ОУЖ дня 19. липня 1952, де членки висунули потребу зміни правильника.

До 1953 р. ОУЖ перейшла з 10 Гуртками. Та

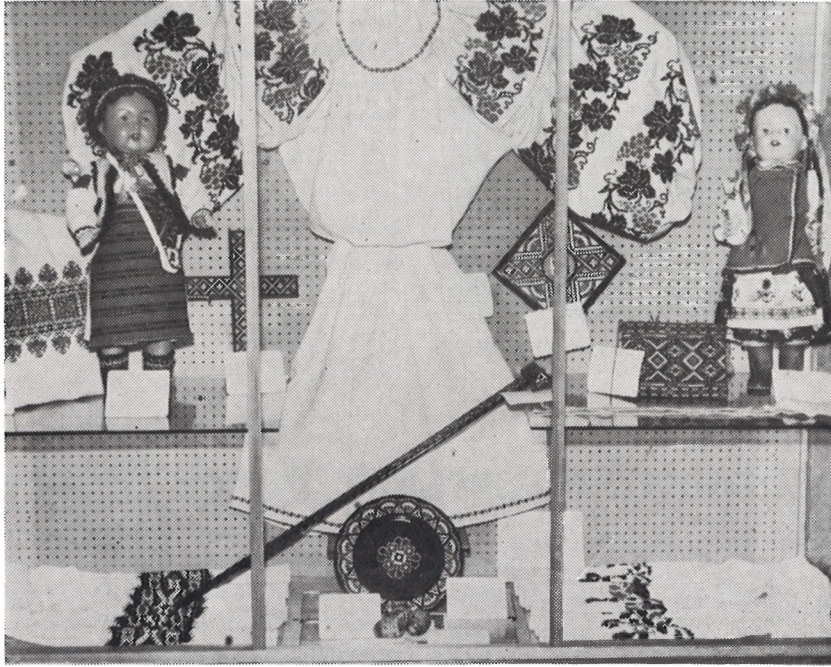
в тому році сталася прикра подія, що довела до особистої кризи в управі ОУЖ. Це до певної міри припинило працю Гол. Управи й не дало змоги відбути заг. зборів. Такий стан застала в 1954 р. п-ні Олена Лотоцька, містогорова СФУЖО, коли відвідала Англію.

Новий розмах (1954—1959)

Праця у Гуртках продовжувалась у згаданих уже напрямках. Гуртки в Бадфорд, Манчестері, Ноттінгемі, Рочдейлі, Аштоні, Тотмордені, Сток-он-Тренті працювали гарно і під час своєї поїздки п-ні Лотоцька порушила з проводом їх та управою СУБ-у потребу перевибору Головної Управи. Дня 25. вересня 1954 відбулись у Лондоні загальні збори, що ухвалили нові напрямні та висунули новий правильник. Покладено натиск на охоплення всього жіноцтва в організаційні рямки та на виховання дітей в українському дусі. Новий правильник давав організації змогу гуртувати жіноцтво і з-поза членства Союзу Українців Британії.

Нова Головна Управа під проводом п-ні А. Сесь приступила до організування нових Гуртків і в доволі скорому часі вдалось їй zorganizувати чи відновити їх у Олдгамі, Дербі, Болтоні, Бери і Блекберні. Праця Гуртків поширювалась у напрямку виховному й суспільної опіки. Майже усі Гуртки перевели Свята кн. Ольги і 70-ліття жіночого руху. У деяких Гуртках влаштовано курси писання писанок. А деякі вже виказали спроби навязання звязків з англійськими жіночими організаціями, а також із англійками, дружинами українців.

У черговому році (1955) бачимо в рямках ОУЖ під головуванням п-ні Монцібович декілька нових починів. В об'їзнику ч. 1 заповіджено — придбання вишивок на сталу виставку народнього мистецтва, переведення курсу садівничок, спільно зі Спілкою Українських Учителів і Виховників та відкриття жіночої сторінки в „Українській Думці“. Ці постанови стали джерелом нових осягів, що ними може похвалитись ОУЖ. Бо в висліді Гуртки ОУЖ придбали збірки взорів і в двох Домах СУБ-у влаштували постійні виставки-габльотки. Курси садівничок допомогли перешколити молоде жіноцтво для цього важливого завдання у громаді. А жіноча сторінка, ведена дуже дбайливо під редакцією пп. О. Гоцької, О. Монцібович,

Організація Українських Жінок в Англії започаткувала збірку народного мистецтва. На світлині бачимо фрагмент тієї збірки в Українському Домі в Манчестері.

Л. Голубович і О. Роснецької, навілювала всі біжучі справи.

Та організаційна конечність вимагала ще одного поступку для ОУЖ. Брак власної фінансової бази був поважною перешкодою у праці. В тій цілі скликано дня 10. червня 1956 ширші сходуни жіноцтва в Менчестері, де присутні, окрім біжучих справ, ухвалили впровадити членські внески у висоті 1 шіл. місячно до Гуртка, а до Гол. Управи відводили 10% від доходу імпрез. Це був поважний осяг в усамостійненні праці ОУЖ.

На заг. зборах дня 22. вересня 1957 ОУЖ нараховувала вже 16 Гуртків. Гол. Управа заложила картотеку членок, впровадила членські внески, перевела ряд організаційних поїздок і могла виказатись поширенням праці в кожній галузі. Провід ОУЖ перебрала тоді п-ні д-р Ірина Калужна, яка в дальшому розбудувала організацію.

До цього відтинку праці можна зарахувати цінну ініціативу у напрямі контакту з англійками, дружинами українців. Щоб збагнути їх зацікавлення, ОУЖ видала дві анкети, які розі-

слали на 500 адрес. Вислід анкет давав погляд на їх наставлення. Багато цих дружин українців виявили шире зацікавлення українською культурою й побутом. ОУЖ заходився коло інформування і притягання їх до співпраці.

Також певний вислід дала вже акція інформування англійських жіночих організацій. Референтка звязків розсилала матеріяли й побажання видатним жінкам Англії при кожній нагоді і знайшла в них прихильне відношення.

На діловий рік 1958/59 обрано головою ОУЖ п-ню О. Роснецьку. Гол. Управа продовжує працю по давніш наміченому шляху. В кожному напрямку слідно поширення і поглиблення її. Молоде жіноцтво за кілька літ уже набрало вправи у громадській роботі і щораз краще розбудовує всі ділянки. Найбільшою журою його є молоде покоління, яке воно старається зберегти. Але рівничасно в Гуртках наполегливо йде культ.-освітня праця для піднесення рівня членства і громади. Не забувають вони про потребуючих в Європі. І памятають про свій обовязок інформувати своє довкілля.

Можемо сміло твердити, що українська жін-

ка, яка прийшла до Англії осамітнена, безпорадна, матеріально вбога, з напруженням усіх своїх духових здібностей і фізичних сил виробилась на свідому громадянку, яка вложила свій великий вклад у становище української громади в Англії.

Головами ОУЖ були: п-ні М. Дубляниця (1949—1950), А. Гортинська (1950—1951), п-ні І. Вітошинська (1951—1952), п-ні А. Мирошниченко (1952—1953), п-ні А. Сесь (1954—1955), п-ні Р. Монцібович (1955—1957), д-р І. Каложна (1957—1958), п-ні О. Роснецька (1958).

У проводі ОУЖ працювали: пп. М. Бабуняк, А. Баран, М. Бахмат, В. Бегей, Ц. Бляйхер, О. Гаврилюк, З. Голиш, Л. Голубович, Горобець, М. Гузар, А. Гембатюк, О. Гоцька, А. Добрянська, Г. Дорош, А. Зайченко, Л. Клименко, Конятин, О. Коростовець, Л. Крупка, Б. Крушельницька, О. Лешків, М. Лукіяненко, Мазурак, Л. Марків, Б. Микитин, О. Молчанівська, П. Олеськів, Н. Остапюк, П. Пацкан, Т. Перебийніс, Пук, О. Семенюк, М. Шевченко, І. Шпитковська, М. Чайковська, М. Цебрій, Холодій. Л. Г.

Об'єднання Українських Жінок Венесуелі

У 1957 р. проминуло 10 літ, як більшість із нас приїхала до Венесуелі, а в 1959 р. минає 10 літ від оснування нашого Об'єднання Українських Жінок при Українській Громаді в Венесуелі.

Початки праці (1949—1952)

Треба згадати, що Венесуела була одною із небагатьох країн, яка перед 1947 р. майже не мала української еміграції. Тому новоприбулі знайшли цілком інші обставини, ніж ті, що виїжджали до Північної Америки чи Бразилії або Аргентини. Всі переселенці їхали у велике невідоме. Ніхто не мав тут рідні чи просто знайомих, що могли б усвідомити про тутешні можливості праці, заробітку та способу життя та ще й при повному незнанні мови. Кліматичні умовини були зовсім інші, ніж в Європі, а суспільно-культурні еспансько-американські звичаї зовсім незнані.

Тому цей перший етап еміграції був для всіх нас дуже важкий, як матеріально, так і морально. Особливо трудно приходився він жінкам, які мали в нових обставинах організувати хату, виховувати дітей і в більшості випадків заробляти, щоб допомагати чоловікові фінансово. З другого боку в тих обставинах люди більш горнулися до себе, шукали взаємної підтримки. Не було в тих перших часах розвитку релігійного чи партійного, яке пізніш так відомо вплинуло на розвиток нашого суспільного життя в Венесуелі.

У ті перші роки нашої еміграції у Венесуелі, як і тепер також, найбільше українців поселилось у Каракасі, столиці країни. Тому тут заснувались парафії обидвох Церков, постала Українська Громада, а також наша жіноча організація. Кілька жінок, що знали ще з таборів, а деякі вже тут познайомилися, зійшлися, вибрали підготовану комісію, яка 11. жовтня 1949 скликала основні загальні збори. Постановивши створити Автономне Об'єднання Українських Жінок при Українській Громаді, вибрано управу, до якої увійшли: пані Галина Коваль, голова, п-ні д-р Софія Припхан-Мішкович, секретарка, п-ні Ірина Небола-Коток і п-ні Стефанія Филипович, члени. Ця управа працювала до 1952 р. За цей час виконала дуже багато конструктивної праці:

1. Щоб створити організаційні рямки, Управа прийняла правильник, що його привезла з собою п-ні Коваль з Парижа, де була кілька літ головою Союзу Українок Франції. Його взято за основу й доповнено відповідно до місцевих умовин. За цим правильником ОУЖ працює й досі.

2. Головну увагу присвятила вихованню дітей. Управа організувала дитячі свята, як св. Миколая, ялинку, Свято Матері, свячене для дітей і т.д. Щоб заложити дитячий садок, треба було мати приміщення: тому помагала Українській Громаді у збиранні фондів на будову Українського Народнього Дому.

3. З самого початку Управа старалась навязати звязки з жіночими організаціями Венесуелі.

В початку вони радо йшли нам назустріч та допомагали, даючи нам шкільні залі на дитячі їмпрези, дарунки для дітей на ялинку і т. д. Пізніше, коли Українська Громада побудувала свій дім, ми вже не користали з їх чемности. Співпраця з ними для нас майже неможлива, бо їх інтереси і спосіб підходу до праці зовсім інші.

4. Управа довідалась із преси про заснування СФУЖО і зараз навязала контакт і стала членом Федерації. СФУЖО допомогла нам багато у нашій праці, даючи напрямні, інформуючи про працю жіночих організацій та надсилаючи матеріял.

Дальші почини (1952—1959)

У 1952 р. Обеднання починає організувати дитячий садок під проводом учительки п-ні Мазняк. Але до дійсного, стабільного здійснення тих плянів доходить у 1953-55 за головства п-ні д-р Софії Припхан, а пізніше п-ні Емілії Слюсар. У 1953 р. організується садок на Катя Альта-Віста, а потім другий на Магаянес. На удержання тих садків видано в рр. 1953—1954 1.675 бол. (коло 500 дол.), зібраних із добровільних пожертв.

У 1955—1957 організується в Каракасі суботня школа українознавства, спершу під проводом інж. В. Васюка, а пізніше п-ні Мирослави Беневиц. Наперед зорганізувалась школа на Катя Альта Віста, а пізніше друга в місті. У 1957 через брак засобів обі школи зливаються в одну. Школи частинно удержуються самі, частинно мусимо їм допомагати. У 1955—1956 рр. видано на адміністрацію школи 1.690 бол. При школі п. Сергій Заполенко веде вишкіл українських пластунів, провадилась також школа танків, яка так добре вивчила дітей, що їх запрошено на виступ до теллвізії. Там здобули велике признание. Членка Управи п-ні Филипович провадила курс українських вишивок, що його охоче відвідували наші дівчатка. На жаль, п-ні Филипович мусіла виїхати з Каракасу й через те навчання не продовжувала.

Садок і школи виконали велике національно-виховне завдання. Вони не тільки навчили дітей читати й писати та поправно говорити. Вони вивчили основні дані з української історії та географії, навчились співати пісень та декламувати вірші. Під проводом учителів влаштовували не тільки дитячі, а й національні свята — 22. січня, Т. Шевченка, Листопада й Крутів.

Управа Обеднання Українських Жінок у Венесуелі
Сидять зліва на право: д-р Софія Припхан, Емілія Слюсар, голова, Галина Коваль, М. Беневиц.

У тому часі розвинулась також наша культ.-освітня праця. Обеднання перевело ряд академій, як Свято в честь 500 погибших, Лесі Українки, Олени Теліги, жалобний вечір в честь Олени Кисілевської. Скликувало ширші сходи членок з відчитуванням рефератів і т. д. Піддержували ми також товариське життя, влаштовуючи забави й товариські зустрічі. У більшості робили це спільно з Українського Громадою, бажаючи допомогти їй фінансово.

І так із перспективи десяти літ можемо сказати, що Обеднання Українських Жінок у Венесуелі вложило поважний вклад у життя української громади. Найбільше приложило своїх рук при вихованні та збереженні молодого покоління. Поважно причинилось також до скріплення товариського життя та піднесення духового рівня членок. Приймаючи участь в емігрантських фестівалях, старались показати чужинцям наші національно-культурні здобутки. Своім членством у СФУЖО Обеднання держало звязок із проводом українського жіночого руху.

Правда, починаючи з 1955 р. починає убувати як учнів у школі, так і членок у рядах нашої організації. Українці з Венесуелі емігрують до Північної Америки з огляду на кліматичні чи суспільні умовини. Це безумовно відбивається на розвитку Обеднання Українських Жінок. Але не припинить його праці. Бо група активних членок, що залишаються в Венесуелі, щиро віддана своїй організації й буде продовжувати роботу.

Головами Обеднання Українських Жінок Венесуелі були: п-ні Галина Коваль (1949-1951), п-ні д-р Софія Припхан (1951-1952), п-ні Ев-

фросина Бережна (1952-1953), п-ні д-р Софія Припхан (1953-1955), п-ні Емілія Слюсар (1955-1956), п-ні О. Бошко (1956-1957), п-ні Е. Слюсар (1957-1959). В Управі ОУЖ працювали пп.: М. Беневич, Бідак, О. Бошко, М. Гнатюк, Н. Григорієв, Р. Грицуляк, Е. Думяк, М. Желестівська, Л. Карпак, К. Колянківська, Н.

Любинська, Л. Люта, М. Мазняк, Г. Натина, І. Небола, д-р Л. Починок, С. Филипович.

Емілія Слюсар
д-р Софія Припхан
М. Беневич
Галина Коваль

Ліга Українських Католицьких Жінок Канади

Ліга Українських Католицьких Жінок Канади, у скороченні ЛУКЖК є самостійною організацією, що діє у співпраці, повнім порозумінні, координації і згоді з Централєю Українців Католиків Канади, як жіноча частина Католицької Акції (статут стор. 2). Основана в 1944-му році впродовж 15-років сповняє завдання гідні своєї назви. До часу оснований ЛУКЖК, українське католицьке жіноцтво вело свою працю у Сестрицтвах при церквах та поодиноких жіночих організаціях при наших парафіях. Зріст релігійного, національного та економічного життя нашої спільноти у Канаді, безпосередня зустріч з чужонаціональними жіночими організаціями а дальше хід світових подій, заставляли його шукати нових організаційних форм для своєї праці та її централізації. Саме до того дало нагоду оснований 1932 р. в провінції Саскачевану організації Братства Українців Католиків, у скороченні БУК.

Коли в 1933 році відбувався перший З'їзд організації БУК провінції Альберти, жіноцтво українських католицьких парафій, творить при цій організації перші Жіночі Відділи БУК, зразу у провінції Альберта, які з розвитком БУК поширюються на Канаду. Десять років після того, Жіночі Відділи БУК оформлюються в окрему жіночу організацію під назвою Українське Католицьке Жіноцтво (УКЖ). Перша провінційна Управа УКЖ є вибрана у Едмонтоні для Провінції Альберти, яку очолила Михайлина Войтків, а вже 1944 р. за рішенням З'їзду в Йорктоні УКЖ оформлюється в всеканадійську організацію з осідком своєї Централі у Вінніпегу, яку очолила Марія Дима. 18 червня 1944 р. змінено назву УКЖ на ЛУКЖК — Ліга Українських Католицьких Жінок Канади, яка по черзі творить свої провінційні центри

в осідку Єпархії. Перший статут для УКЖ опрацював Преосв. Кир Ніль 1943 р. В 1947 р. видано новий статут для ЛУКЖК, а 1956 р. на З'їзді у Відніпегу прийнято його доповнення і зміни.

Відзнакою ЛУКЖК є хрест, вміщений на середній частині українського державного гербу — тризуба, а нижче тризуба є кленовий листок, символ канадійської державности.

Ліга Українських Католицьких Жінок Канади оформлювалася, росла і кріпшала разом із ростом життя української спільноти в Канаді, випроваджуючи наше жіноцтво на площину всеканадійської праці, а дальше через членство в міжнародних організаціях до участі у всесвітніх з'їздах і конгресах. Та крізь ці фази розвитку й досягнень, багатогранних завдань ЛУКЖК не розгубила своїх первісних цілей, а християнські традиції українського народу, любов і пошану до всього, що рідне, що їх в основу ЛУКЖК поклали матері-піонерки, висуває на перше місце у своїй праці, котра за статутом охоплює такі важливіші ділянки: католицька релігія, українська культура, харитативна праця і канадійська приналежність. Ці чотири основні цілі ЛУКЖК широко розвинула у своїй праці, що проявляється в таких важливіших ділянках і досягненнях:

У релігійно-виховній ланці ЛУКЖК розгорнула широко працю над зглибленням християнських принципів серед свого членства дорогою організованою участі в релігійних практиках. Членки ЛУКЖК дбають про розбудову своїх церков своїм постійним моральним і матеріальним вкладом, піддержують і поширюють католицькі видання і пресу.

Культурно-освітня праця у Відділах є узгіднена пляном б. Г. Управи ЛУКЖК. Її прово-

Марія Дима, почесна секретарка СФУЖО, перша голова Ліги Українських Католицьких Жінок Канади

Д-р Стефанія Потоцька з Йорктону, Саск., теперішня голова Ліги Українських Католицьких Жінок Канади.

диться внутрі Відділів: виховні доповіді, корисні гутірки на сходах Відділу та імпрези. За звідомленням останнього Конгресу, ЛУКЖК у всіх Єпархіях відзначає концертами, або ширшими сходами, залежно від спромоги Відділу, „День Жінки Героїні“, з чого дохід призначає на „Фонд 500“, „День Матері“, важливіші історичні роковини, події з життя українського жіноцтва, та визначні постаті нашого минулого.

Окрему увагу присвячує ЛУКЖК збереженню рідних звичаїв та народнього мистецтва. Влаштовує спільні Свят-Вечорі, Свячене, Миколаївські та Андріївські Вечорі, Обжинки, а даліше організує курси писання писанок, вишивок, влаштовуючи при тому змагання за найкраще мистецьке виконання. Щоб зберегти цінні пам'ятки нашої культури для прийдешніх поколінь, ЛУКЖК Едмонтонської Єпархії основує в 1952 р. музей, що нараховує около 500 експонатів, у тому цінні збірки народніх строїв, вишивок, кераміки, різьби та інше. Такий музей має теж ЛУКЖК саскатунської Єпархії, його основано 1955 р. Експонати цих музеїв

є належно використовувані при відповідних нагодах, а зокрема у канадійських виставках. Останньо в 1958 р. з великим успіхом влаштовано в Едмонтоні виставку в міському музею.

Маючи на увазі збереження молоді для української спільноти, Відділи ЛУКЖК організують так звані вакаційні школи по фармах, а в містах дитячі садочки, підготовляють для дітей сценічні картини, наприклад, ЛУКЖК в Монреалі удержує дитячий театр „Веселка“. Членки ЛУКЖК тісно співпрацюють у рідношкільних комітетах та організаціях молоді, а теж на відтинку виховної праці ЛУКЖК бере участь у загально-канадійських акціях. Зокрема ще слід відмітити великий матеріальний вклад ЛУКЖК у розбудові виховних інституцій. Наприклад поодинокі Відділи ЛУКЖК Східньої Єпархії уфундували кімнати у Дівочій Академії в Анкестер, Онт., та жертвували книжки до її бібліотеки; ЛУКЖК Саскатунської Єпархії передала крім деяких кімнатних устаткувань суму \$10.000 на сплату довгу та устаткування каплиці Інституту А. Шептицького в Саскатуні, уфундовано Історію України і Енциклопедію Українознавства для університетів у поодиноких Єпархіях.

ЛУКЖК покищо немає свого окремого жур-

налу, користується католицькою пресою, зокрема жіночими сторінками в журналі „Католицька Акція“ та тижневику „Наша Мета“, що її від 1955 р. редагує Іванна Петрів. Для поширення своєї ідеології та української культури серед співгромадян Канади використовує радієві та телевізійні передачі.

ЛУКЖК до цього часу видала: „Куховарську книжку“ — Едмонтонська Епархія, ювілейний збірник „У 10-річчя ЛУКЖ Східної Канади“ — Торонтська Епархія, ЛУКЖК Саскатунської Епархії включилася у видання Ювілейної книги Централі Українців Католиків Саскачевану з нагоди золотого ювілею провінції в 1955 р. Бувша Головна Управа ЛУКЖ видала інформативну брашулку „Праця і досягнення ЛУКЖК“.

Харитативну діяльність ЛУКЖК провадить у двох напрямках: поміч сиротинцям, самотнім, старцям, а даліше відвідування хворих по шпиталях, домах, головно під час Великодніх та Різдяних Свят з подарунками, а даліше поміч залишенцям і інвалідам в Європі, яка проявляється у збіркових акціях тричі в рік. Наприклад, тільки сама ЛУКЖ — Східної Епархії вислала за 1954—1958 рр. для хворих і потребуючих матерей у Німеччині, крім харчевих і пачок із одіжжю, готівкою суму 2,090 дол. Останньо ЛУКЖ розвинула широко акцію стипендій та допомоги українським школам у Німеччині. В 1957 р. Гол. Управа ЛУКЖК передала стипендію в сумі 250 дол. для українця-студента університету в Оттаві, 50 дол. для Комітету Допомоги Українським Студентам КоДУС. Поодинокі Епархіяльні Управи ЛУКЖК мають свої окремі осяги в тому напрямі. Наприклад, ЛУКЖ-Саскачевану, почавши з 1955 року, дає стало стипендії в сумі 100 дол. за найкращі осяги в навчанні української мови студентам XI і XII клас середніх шкіл Саскачевану, ЛУКЖ Манітоби в роках 1958-58 передала 800 дол. на стипендії студентам Колегії св. Володимира в Робліні, Ман. Поодинокі Відділи прийняли патронат над українськими школами й садочками в Німеччині, напр. ЛУКЖ Східної Канади має патронат над українськими школами в Німеччині і через інсп. Бобеляка з Фельберт, Німеччина, який розподілює пожертви, вислано за час від 1. 7. 1954 до 26. 1. 1959 р. суму 3,672.85 дол.

На окрему увагу заслугоує допоміжна ак-

ція ЛУКЖК більш морального характеру, до якої слід вчислити: співучасть ЛУКЖК в акції побудови пам'ятника сл. п. Олени Кисілевської, заініційовання допоміжної акції для українців в Югославії (заходами ЛУКЖ-Східн. Епархії вислано тільки в одному 1958 р. до Югославії 278 пачок з одягом), спробу б. Всеканадської Управи ЛУКЖ добитися за посередництвом КУК через Канадійський Червоний Хрест допомоги для жінок-в'язнів в СССР, допомоги в пошукуванні родин наших членів у СССР, та допомоги для поворотців із конц. таборів, започаткування на заклик СФУЖО „Фонду 500“, що є призначений для наглої потреби Батьківщині. В усіх цих акціях членки ЛУКЖК вичули велику моральну силу, обєднаність, скріплення духового звязку з рідними, що на рідних землях та в далеких таборах примусової праці.

Вслід за напрямними праці, що їх подає статут ЛУКЖК тісно співпрацює з канадськими організаціями, головно харитативними і громадськими, які в своїй ідеології є зближені до ЛУКЖК. У висліді того від 1957 р. ЛУКЖК має свое членство в „Юнайтед Аппіл“, поодинокі Епархіяльні Управи і Відділи беруть участь у канадських допоміжних акціях, збирають фонди на Червоний Хрест, для поборювання рака, полію чи інші фонди, в якіях перегляду старших осіб і їх приміщення та побуту, в справі будови домів для старців, поміч для бездомних. ЛУКЖК живе в дружніх відносинах із Лігою Католицьких Жінок, лат. обряду. Поодинокі членки ЛУКЖК беруть участь у таких організаціях: „Гом енд Скул Асоційшен“, „Канедіен Консомерс“, „Арт Гелері“, в засіданнях і працях „Сітізеншіп Коунсіл“. При тому слід відмітити участь ЛУКЖК у Світовій Конвенції Католицьких Жінок в Оттаві, участь делегатки-обсерваторки на Конгресі Жіночої Ради в Монреалі, участь ЛУКЖК на Всеканадському Ювілейному святі 35-ліття Інтернаціональної Ліги Католицьких Жінок у Торонті, участь ЛУКЖК у „Сошел Лайф Конференс“ у Вінніпегу. Участь у поборюванні злих коміксів, злих фільмів і телевізійних представлень, участь у протестах проти введення у місті (напр. Саскатун) жіночих дужань т. зв. врестлінгів. У цих справах ЛУКЖК зверталася до уряду провінції, федерального уряду, Дирекції СБС й інших компетентних чинників. ЛУКЖК спільно з другими організаціями про-

тестувала проти тяжких умовин у таборах праці і зокрема проти подій у Кінгрі. Вислаю до федерального уряду, уряду провінції, лідерів посольських клубів резолюції з протестом із віча, яке уладжено в Едмонтоні в березні 1956 року і одержано відповідь. Між іншим це було на комісії закорд. справ парламенту (посол Дікур і мін. Пірсон). Таке віче відбулося також у Торонті, Саскатуні і Манітобі.

ЛУКЖК є членом Централі Українців Католиків Канади, де координує свою працю і тісно співпрацює з братніми організаціями Католицької Акції. ЛУКЖК є членом Комітету Українців Канади (КУК) і за його посередництвом співпрацює з українськими жіночими організаціями Канади, членами КУК. ЛУКЖК співпрацює з Об'єднанням Українських Педагогів, член Головної Управи ЛУКЖК є стало представницею у Виховній Комісії ОУП. Членки Гол. Управи ЛУКЖК працюють теж активно в інших українських організаціях і тим способом навізують дружні відносини і співпрацю.

Поза межами Канади ЛУКЖК є членом Сві-

тового Союзу Католицьких Жіночих Організацій (СОКАЖО), де репрезентує Українське Жіноцтво Канади та Україну в екзилі. Делегатки ЛУКЖК брали участь у першому Конгресі СФУЖО у Філадельфії 1948 р., у Міжнародному Конгресі Матерів 1953 р. в Брюсселі (М. Дима) і останньо 1957 р. у Конгресі Світового Союзу Католицьких Жіночих Організацій у Римі (К. Кравс).

ЛУКЖК є триступенною організацією, начисляє поперх 4,000 членок у 128 Відділах, об'єднаних чотирьома Епархіяльними Управами, а це: Вінніпег, Едмонтон, Торонто та Саскатун. Працю всіх чотирьох Епархіяльних Управ координує Головна Управа ЛУКЖК, яка за рішенням на Зїзді в Едмонтоні 1953 р. кожних два роки переходить з Епархії до Епархії за вище поданим порядком.

Працю внутрі організації ведеться дорогою відповідних письм, обіжників і допоміжних матеріалів для відмічення окремих історичних роковин та подій із життя українського жіноцтва, а даліше: дорогою звязків через поїздки, Окр.

Головна Управа Ліги Українських Католицьких Жінок Канада

Сидять зліва направо: С. Ортинська, К. Гнатюк, С. Пстоцька, голова, Е. Саранчук, М. А. Баран. — Стоять зліва направо: І. Шидловська, Р. Блоха, О. Ковальська, Л. Мадараш, Р. Шевчук, О. Волчук.

Зізди, Епархіяльні Зізди кожного року в осідку Епархіяльної Управи та Всеканадські Зізди кожних два роки в осідку Всеканадської Управи.

Немов би завершенням багатогранної праці та організаційної єдності є відзначування „Дня ЛУКЖК“, в котрому членки приступають до спільного св. Причастя, висловлюючи Богоматері подяку за Її Пресвятий Покров для ЛУКЖК. Дохід із святкувань того „Дня“ призначений на організаційний фонд ЛУКЖК.

Благородні, всеобіймаючі цілі ЛУКЖК, доцільність у схемі побудови, що дає можливості систематичної і послідовної праці всередині організації, членство та співпраця з українськими та канадськими жіночими організаціями, звязки з українським організованим жіноцтвом у вільному світі, членство ЛУКЖК у Світовому Союзі Католицьких Жіночих Організацій, що розкриває нові можливості праці для своєї переслідуваної Церкви й народу — все це становить моральну силу, що її здобула собі Ліга Українських Католицьких Жінок Канади своєю наполегливою і зорганізованою працею, як корисна і співтворча частина українського і загально-канадського громадянства.

Членки ЛУКЖК є свідомі того, що ці досягнення — це тільки частина сповненого обов'язку. Сьогоднішня хвиля ставить перед українською матір'ю-християнкою, членкою ЛУКЖК, нові завдання: дати відсіч нездоровим кличам нашого часу з українських хат-родин, дати відповідь питанням — молода українська людина і українська культура. І ці переважливі проблеми кладе в основу своєї праці теперішня Головна Управа ЛУКЖК.

Членки ЛУКЖК, хоч розсіяні по розлогіх Канаді, однак об'єднані любов'ю до своєї Церкви

та тугою до своєї Батьківщини (як пишеться про ЛУКЖК в одному з письм СОКАЖО), доложать усіх старань, щоб успіх і силу своєї зорганізованості використати для сповнення цих завдань у глибокій вірі у Божу поміч, за якою українська жінка-мати на рідних землях, яка завжди стояла на становищі святости родинного життя, опертому на засадах християнської моралі й етики, зможе це життя після своєї волі будувати у своїй Вільній, Українській Християнській Державі.

Провід ЛУКЖК представляється, як слідує:

Духовний Опікун ЛУКЖК: Преосв. Кир Андрей Роборецький, Єпископ Саскатунської Епархії; Преп. о. Володимир Корба, ЧНІ, Духовний Асистент.

Члени Управи: голова — п-ні др. Стефанія Потоцька, Корктон; б. голова — п-ні Катерина Кравс, Оттава, Онт.; заступниці голови: п-ні Катерина Гнатюк, перша заступниця і голова Епарх. Управи ЛУКЖ Саскатун, Саск.; п-ні Марія Вавриков, голова Епарх. Управи Вінніпег, Ман.; п-ні Анна Прийма, голова Епарх. Управи Едмонтон, Алта.; п-ні Катерина Кравс, голова Епарх. Управи Торонто, Онт.; рекорд. секр. — п-ні Євгенія Саранчук; фінанс. секр. — п-ні Регіна Блоха; касієрка — п-ні Софія Ортинська; коресп. секр. — п-ні Анна-Марія Баран.

Референтки: організаційна — п-ні Ірина Шидловська; культ.-освітня — п-ні Соня Сагаш; сусп. опіки — п-ні Олександра Ковальська.

Референтура Зв'язків: пп. Іванна Бригідер, Ярослава Винницька, Іванна Петрів, Анна-Марія Баран.

Контр. Комісія: пп. Леся Мадараш, Розалія Шевчук, Олена Волчук.

Анна Марія Баран

Організація Українок Канади ім. О. Басараб

Почин до створення Організації Українок Канади дало українське патріотичне жіноцтво, що приневолене важкими економічно-політичними відносинами, було змушене покинути рідну Батьківщину після визвольних змагань 1917-20 р. Опинившись на вільній канадській землі, високо-ідейні і національно-свідомі українки, що в їхніх серцях палала любов і почуття обов'язку супроти братів і сестер, залишених у Рідному Краю, в яких було гаряче бажання допомогти їм у змаганнях за визволення українських земель з-під ворожої займанщини, й які розуміли, що тільки в гурті зможуть сповнити Богом і людьми наложені на них обов'язки, вони включились спершу у працю Гуртків Української Стрілецької Громади, від перших днів постанови таких Гуртків у 1928 р. Там знайшли вони можливість бути в постійному зв'язку з рідним краєм і йому допомагати.

Коли в 1930 р. постав перший Дівочий Гурток при УСГ у Вінніпегу, вслід за ним почали творитись інші гуртки і жіночі товариства при УСГ, а потім при Українським Національним Обеднанню, у більших і менших місцевостях Канади. Всі ті гуртки і жіночі товариства оформились у 1934 р. в Організацію Українок Канади, покликуючи до життя Центральну Управу як свій керівний чинник. Організація Українок Канади прийняла за свою патронку Ольгу Басараб, якої героїчна постать присвічувала дорогу членкам ОУК і закривала до повної трудів і пошани праці в рядах організації. Організація Українок Канади гуртує у своїх рядах українок без огляду на релігійні чи партійні переконання (окрім комуністів), як довго вони свідомі патріотки свого народу і гідні громадянки Канади. Організація Українок Канади є складовою частиною Українського Національного Обеднання, яке було заінкорпороване в 1950 р. але в колі свого діяння є автономна. Відділи ОУК розкинені по цілій Канаді, а напрямні діяльності одержують від Центральної Управи. Осідок Центральної Управи був спершу у Саскатуні, від 1941-1955 у Вінніпегу, а від 1955 знаходиться в Торонті.

Напрямні діяльності Організації Українок Канади дуже широкі і багатогранні. Їх можна

поділити на культурно-освітні, гуманітарні і організаційно-пропагандивні.

Культурно-освітня діяльність ОУК розвивалася зо зростом організації. Кожний Відділ ОУК від Монреалу до Ванкуверу влаштовує щорічно Свято Героїнь, День Матері, День Батька, академії, свята, та доповіді в честь укр. письменниць та інших визначних українських жінок. Майже в кожному Відділі відбуваються виставки вишивок не тільки для укр. громади, але й для пропаганди укр. мистецтва, поміж співгромадянами Канади, теж покази писання писанок, і вечори вишивання. Жіноцтво Українок Канади присвячує особливу увагу плеканню національної традиції, як спільного Свят-Вечора, спільного Свяченого, Обжинок. Членки ОУК займаються дітьми і молоддю. Де є відповідна домівка — заснують разом із Українським Національним Обеднанням дитячі садки, світлиці, літні оселі, помагають вдержати Рідні Школи, помагають Вищим Освітнім Курсам, Провідницьким Курсам для молоді, помагають теж Осередкові Української Культури і Освіти. ОУК змагає до того, щоб піднести культурно-освітній і політичний рівень своїх членок, виховувати на свідомих українок і добрих громадянок Канади, зберігати молоде покоління, плекати укр. культуру і мистецтво.

Багато труду і великого вкладу праці коштувала видавнича діяльність ОУК у книжках і публікаціях так на жіночі теми, як і з обсягу дитячої літератури. Від самого початку зцентралізовання ОУК видавано кожного тижня в Новім Шляху сторінку „Жіночий Світ“. Частина присвячувано дітям, під назвою „Дитячий Кутик“. В перших роках душею сторінки в Новім Шляху були статті бл. п. Анастасії Павличенко. Від 1-го січня 1950 р. ця сторінка перейшла в окремий жіночий журнал-місячник під назвою „Жіночий Світ“, перший і одинокий український жіночий журнал у Канаді. Редакторками жіночої сторінки в Новім Шляху і журналі „Жіночий Світ“, були: Рोजа Ковальська, Марія Гуляй, Євгенія Ситник, Ярослава Іванчук, Катерина Кандиба-Лазор, Д-р Ніна Синявська, а від квітня 1951 р. до сьогодні веде редакцію журналу Стефанія Бубнюк. Від самого початку

заведено в журналі відділ для дітей під назвою „Дитячий Світ“. В цьому відділі найбільше виявили себе Леся Бризгун і Леся Храплива. Окремі числа журналу присвячені були помітним подіям чи особам укр. національного життя. Для вшанування 100-річчя з дня народин основоположниці укр. жіночого руху Наталії Кобринської, випущено в червні 1951 р. спеціальне число „Жіночого Світу“ за редакцією Ірени Книш. „Жіночий Світ“ здобув собі поважне число знаменитих співробітниць і співробітників, яких не можна в тій короткій статті вичислити поіменно, а завдяки яким журнал став цікавішим для ширшого загалу укр. жіноцтва, не тільки в Канаді але й поза Канадою. Крім „Жіночого Світу“ Центральна Управа ОУК час до часу видавала різні книжечки для потреб свого членства, а також для українських дітей. Для вшанування своєї патронки і спопуляризування її постаті серед широких кол укр. жіноцтва в Канаді видано драму Олександра Лугового „Ольга Басараб“. З такою самою метою видано драму О. Лугового і др-а Т. К. Павличенка „Віра Бабенко“. З інших видань Організації Українок Канади можна згадати ще „Мати Страдниця“ Марійки Підгірянки, „Назов Києва“ Олега Ждановича, де описано діяльність і геройську смерть Олени Теліги, оповідання Олени Звичайної п. н. „Золотий потічок з голодного Харкова“, др-а Юрія Мулика — Луцика „Духовий портрет Ольги Кобилянської“ в десятиліття смерті письменниці, та „Український народний одяг“ пера Катерини Антонович. Коли друга світова війна припинила була постачання українських книжок із рідних земель, Центральна Управа поспішила видати кілька книжечок для дітей. Видано такі книжечки: „Кирило Кожем'яка“, „Богданчик-Пустунчик“, „Ксеня і дванадцять місяців“, „Козак Байда“. Всі ті книжечки розійшлися повністю.

Гуманітарна діяльність ОУК виявлялася від перших початків її існування. Одним із найголовніших завдань ОУК було нести поміч визвольним змаганням України. І така допомога йшла різними шляхами, на різні пекучі потреби. Немає майже шлянки, на рідних землях, якій ОУК активно не приходила б із грошевою допомогою. Висилано жертви на Рідні Школи, захоронки, політичним в'язням, інвалідам, вдовам, сиротам, Укр. Військовій Організації, Карпат-

ській Україні, та на різні цілі жіночих організацій. Організація Українок Канади є єдиною українською жіночою організацією, що немов передбачувала, яке лихоліття може наступити підчас війни і далеко перед другою світовою війною створила фонд Українського Золотого Хреста. З фонду Укр. Золотого Хреста, ОУК була першою організацією в Канаді, що подала допомогу повоєнній еміграції, яка опинилася в Європі в скрайній нужді по таборах. ОУК щедро черпала з фонду УЗХ, та роздавала його там, де відчувалася потреба. Тісний зв'язок із Фондом Допомоги Українців Канади, та іншими допомогливими комітетами в Європі давав змогу вести гуманітарну працю на ширшу скалю. ОУК видвинула кличі: „Діти дітям на ялинку“ або „Діти дітям на писанку“. Тими кличами Організація Українок Канади намагалась привчати наших дітей вже змалку до жертвенности і гуманности та навчити маленькі серця відчувати долю нещасних. На ті кличі ЦУ ОУК, багато діточок у Канаді при допомозі своїх матерей відгукнулися, й вислали пакунки дітям на скитанні з нагоди Різдва і Великодних Свят. Багато тисяч доларів зібрано мозольною і жертвенною працею членок ОУК і переслано за океан. Та допомогова акція далі не припинюється. Тепер ОУК удержує з фонду Укр. Золотого Хреста хворі, безробітні родини, патронати над школами і садками в Європі, допомагає хворим, і визначним і заслуженим українкам в Європі, Канаді і Злучених Державах Америки. Як щедро ОУК допомагає з фонду УЗХ скрізь там, де відчувається потреба, нехай послужить факт, що від 1956-1958 р. видано на допомогу садкам, Рідним Школам, в Європі \$5,216.43, на допомогу на місцях \$3,849.08, визначним українкам в Європі \$599.83, Укр. Службі в Німеччині \$394.56, Червоному Хрестові \$627.30, разом \$10,687.00. Тут не включена допомога у спільних акціях Укр. Національного Об'єднання і Братніх Організацій, та збірних допомогливих акцій Комітету Українок Канади. Не всілі тут списати всієї велетенської допомоги, яку ОУК дала своїм братам і сестрам у днях ниятяжчої катастрофи, а яка та допомога є доказом, що укр. жіноцтво в найбільш трагічних моментах шукає і уміє знайти дорогу, щоб допомогти укр. народові вийти з тяжкого і скрутного положення.

Записали членки ОУК теж своє імя, як добрі

ОРГАНІЗАЦІЯ УКРАЇНОК КАНАДИ ЦЕНТРАЛЬНА УПРАВА

 <p>С. БУБЕНЮК</p>	 <p>С. ЗАЯЧЬ</p>	 <p>С. САВЧУК</p>	 <p>Є. СИТНИК</p>	 <p>С. ПРОЦІВ</p>	 <p>Т. ГРАЙ</p>
 <p>А. КУРИЛІВ</p>	 <p>Ю. ЯВОРСЬКА</p>	 <p>Я. ЗОРИЧ</p>	 <p>С. ДАНИЛУК</p>	 <p>М. ЛУНЕЦЬ</p>	 <p>А. ВАК</p>
 <p>Є. ВЕРИЙЦЬКА</p>	 <p>Б. БОДНАРУК</p>	 <p>А. МАЗУРЕНКО</p>	 <p>І. ЛЯЧУН</p>	 <p>А. ЗЕЛЕНА</p>	
 <p>І. СУХОВЕРСЬКА</p>	 <p>А. БЛЮС</p>				
 <p>Г. АЕРШКО</p>					

1959

громадянки Канади. Під час війни Відділи ОУК допомагали Канаді у воєнних зусиллях, закупаючи бонди, воєнні сертифікати, приймали живу участь у різних збірках, допомагали Канадійському Червоному Хрестові в його акціях під час війни і по війні. ОУК підтримувала морально і матеріально українців у рядах канадійської армії за океаном. Складає постійно жертви для Товариства Поборювання Недуги Рака, Канадійському Т-ву для Сліпих, приймає участь у збіркових акціях „Юнайтед Аппл“ і інших добродійних організаціях.

Внутрішньо - організаційно - пропагандивна праця ОУК має також велику вагу. Крім розбудови й поширення Відділів ОУК, членки стоять у тісній співпраці з членами Українського Національного Обеднання, Укр. Стрілецької Громади і Молодих Укр. Націоналістів. Допомагають при імпрезах, сплачуванні Укр. Національних Домів та інших акціях. ОУК співпрацює з іншими жіночими організаціями в Канаді, Америці і Європі. Доцінюючи вагу єдності і солідарності — ОУК докладає багато трудів в об'єднаному діянні Комітету Українок Канади, якого є складовою організацією. Коли в 1948 р. відбувся Світовий Конгрес Українського Жіноцтва у Філадельфії, в ньому взяли участь і представниці ОУК. Коли у висліді нарад СКУЖ створено Світову Федерацію Українських Жіночих Організацій, щоб сконсолідувати сили українського зорганізованого жіноцтва і спільно-згідно вести найживішу працю в користь укр. справи і в користь країн, в яких доля призначила нам жити, і створено тимчасову Управу СФУЖО, — ОУК одна тільки з Канади приступила до СФУЖО як член, і тим допомогла в перших початках тій Федерації перебороти труднощі і розгорнути свою діяльність.

Центральна Управа ОУК є членом Національної Ради Жінок Канади від 1947 р. Національна Рада Жінок Канади є надзвичайно поважною канадійською жіночою організацією, яка здобула собі повагу і пошану не лиш у жіночому середовищі, але в цілій суспільності й уряді Канади. На річних Зіздах тієї організації, й на Зіздах Голов складових організацій заступали ОУК С. Бубнюк, С. Савчук, Г. Мазуренко, А. Тарновецька, Г. Дершко, О. Заяць. На тих Річних Зіздах ОУК здає звіт зі своєї діяльності, а такі звіти теж кожного року містить у річній

книзі Нац. Рада Жінок Канади. На зїзді Голов складових організацій в Торонті 1956 р. Стефанія Савчук мала доповідь „Новоканадійці як діяльні члени в наших організаціях“. Активніші Відділи ОУК є членами Місцевих Жіночих Рад, а їхні представниці вкладають немало праці в Управах та комісіях. А. Зелена є секретаркою Місцевої Жін. Ради у Виндсорі, А. Мазуренко була обрана федераційною секретаркою Місц. Жін. Ради в Торонті. До Комісії для справ громадянства і імїграції входили в Торонті М. Дунець, О. Кульчицька і Г. Мазуренко. У Зїзді Міжнародної Жіночої Ради в 1958 р. в Монтреалі ЦУ ОУК репрезентували: Г. Мазуренко і С. Бубнюк і взяли участь членки ОУК, О. Залізняк, М. Чайківська, О. Сторожук, а Н. Небелюк виголосила доповідь про Україну у французькій мові на прийнятті для делегаток з різних частин світу, що його улаштували об'єднані укр. жіночі організації м. Монреалу. В березні 1959 р. представниці ОУК А. Ковальська і М. Чайківська взяли участь у крайовому Зїзді ЮНЕСКО. Відділи ОУК є теж членами Товариства Консументів. Працюючи так, членки ОУК звертають особливу увагу на пропагандивну сторінку укр. справи поміж англійським світом; крім у жіночих беруть участь в інших англійсько-канадійських товариствах і скрізь підкреслюють вагу української проблеми й культури в канадійському громадському житті.

У 1955 р. Організація Українок Канади відмітила 25-ліття існування та своєї творчої праці. З того приводу відбуто Ювілейну Крайову Конференцію в Торонті з багатою і величавою програмою, а потім по всій Канаді в усіх Відділах відбувалися врочисті ювілейні святкування, що їхньою ціллю було з одного боку зробити перегляд організаційних досягнень за минуле чверть-сторіччя, а з другого виявити перед цілою українською і не-українською громадськістю Канади, той великий вклад праці, що його дала Організація Українок Канади у суспільне життя цієї країни і для акції визволення України. В часі Ювілейної Крайової Конференції посвячено організаційний прапор ОУК, який буде вказувати дорогу молодим українкам, щоб ішли вони гідно шляхом своїх старших сестер і матерів. Від Ювілейної Конференції Е. Ситник передала привітання сестрам в Україні через Голос Канади.

Для всебічного перегляду життя і діл Орга-

нізації Українок Канади в перспективі проведеного чвертьстоліття видано Ювілейний Збірник ОУК „На Службі Рідного Народу“, який являється цінним вкладом в історію укр. жіночого руху в Канаді.

Від часу зцентралізовання Організація Українок Канади ім. Ольги Басараб, вела свою діяльність під проводом таких голов: бл. п. Анастасія Павличенко, Марія Гуляй, Євгенія Ситник, Анна Тарновецька, Ольга Стебницька, Стефанія Савчук.

ОУК відбула 18 Крайових Конференцій. На останній Крайовій Конференції в серпні 1958 р., вибрано Центральну Управу в такому складі:

Стефанія Савчук — голова, Євгенія Ситник, Ольга Заяць, Софія Проців — містоголови, Ярослава Зорич, Ганна Мазуренко — секретарки, Єлисавета Даниляк — скарбник, Марія Дунець, Татяна Грай — членки управи, Казимира Яворська — організаційна референтка, Анна Курилів — допомогова референтка, Анна Вах — референтка молоді, Галина Дершко — культурно-освітня реф., Стефанія Бубнюк, Євгенія Вербицька — пресові референтки. Анна Зелена, Ірина Дячун, Ірина Суховерська, Анна Білоус, Бронислава Боднарчук — провірна комісія.

Стефанія Савчук

Об'єднання Українських Жінок Німеччини

Після другої світової війни тисячі українського жіноцтва опинилися на терені Німеччини. За соціальним станом вони являли собою різноматний склад, а чисельно переважали селянки, що їх в час війни примусово вивезено на роботи до Райху.

Перетерпівши тягар ворожих окупацій, загубивши близьких і рідних на фронті, в концетраках, також переживши голод і багато інших нещасть, українські жінки і на еміграції знайшли в собі силу волі і енергії єднатися для спільної боротьби з новими невідрадними еміграційними труднощами. Розпорошені по всіх трьох зонах повоєнної Німеччини, живучи, переважно, в таборах, створених УНР-ою і підтримуваних пізніше ІРО, перебуваючи ще й на приватках і працюючи у баворів, українки почали закладати жіночі гуртки. За час від кінця війни (травень 45 р.) до грудня ц. р. постало 24 жіночі делегатури. За ініціативою енергійної і досвідченої діячки п-ні Ірини Павликівської скликано Жіночий Зїзд (15-16. грудня 1945 р. в Авгсбурзі) з метою узгіднення і дальшого накреслення напрямних жіночої праці.

Треба відмітити, що на цьому зїзді зустрілись жінки з усіх земель України, які мали можливість, нарешті, поділитися досвідом свого життя, ще так недавно залишивши різні українські території, штучно розірвані чужинцями кордонами.

Зїзд 45-го року покликав до праці Центра-

лю жіночих делегатур, яка оформилась під назвою: „Об'єднання Українських Жінок“ на Еміграції, скорочено ОУЖ.

Пізніше в процесі праці ОУЖ скликувало дальші жіночі зїзди. Так, другий Зїзд — у березні 1947 р. (Ашаффенбург), Третій — у вересні 1948 р. (Штуттгарт), Четвертий — у березні 1950 р. (Новий Ульм). На всіх чотирьох Зїздах постійно обирали на Голову ОУЖ п-ню Ірину Павликівську, що справедливо вважалась душею українського жіночого руху в Німеччині.

Перед Головною Управою ОУЖ постало велике і поважне завдання: духове і фізичне збереження української еміграції на чужині. Тому у своїй праці всі клітини жіночого руху поставили найголовнішу ціль — це — змагати до здійснення ідеалу українського народу, а саме: створення Суверенної Соборної Української Держави.

У плеканні національних традицій свого народу намагались делегатури віщиплювати жінкам і дітям любов до славного минулого Рідного Краю, до його побуту, звичаїв, мови. А на засадах християнської етики і моралі, як підстави справжнього розвитку народу, виховувати молоде покоління, старанно зберігаючи його фізичну субстанцію.

Українські жінки постійно дбали про єдність не тільки своєї жіночої, але всієї української еміграційної спільноти, оскільки єдність вважа-

ють передумовою здійснення цілей українського народу. Патронкою українських жіночих організацій в Німеччині на Другому З'їзді визначено Святу Княгиню Ольгу.

Праця українських жінок на еміграції осягла свого кульмінаційного вершка в 1947 р. На цей час на американській, англійській і французькій зоні в Німеччині ОУЖ мало вже 72 жіночі делегатури, з числом охопленого жіноцтва більше, як 7,500 членок. Для кращого керівництва роботою заложено т. зв. Обласні Відділи, які охоплювали по 3, 4, 5 і більше жіночих точок. Обласні Відділи були в Авгсбурзі, Регенсбурзі, Вюртемберг-Бадені, Ашафенбурзі, Ротенбурзі, Гесені.

Всі ці осередки на чолі з Централєю багато уваги приділили творенню шкіл і садків, які мали обслужити тисячі української дітвори, і які мусіли затримувати процес її винародовлення в чужинному оточенні. Виникла потреба кадрів учителів і садівничок. Для вишколу нефахових працівників організувались курси, семінари, поради, конференції.

Найбільша нехватка була в садівничках. Для цієї цілі провадився в Ельвангені двома наворотами одномісячний курс дошкільниць: в 1946 р. з участю 23-х і в 1948 р. — 30 осіб. Методичне забезпечення педагогічної праці взяли на себе досвідчені педагоги, які провадили систематичну інспекцію і висилали в терени обіжники, вели листування в справах плянів, навчання, вихови, стежили за звітністю.

Немало уваги присвятило ОУЖ видавничій діяльності. На кошти українських жінок — передплатниць засновано жіночий журнал „Громадянку“, який вийшов десятьма повними числами.

„Громадянка“ — орган ОУЖ, почав виходити в 1946 р. Три перші числа виготовлено на циклостилі, дальші появлялись друком. У журналі заторкувались питання громадського й організаційного характеру. Велику увагу присвячено саме громадській праці жінки на еміграції, обов'язкам українки на чужині, вихованню доросту й організаційним справам ОУЖ. До того була це й спроба дати місце для вислову жінкам — письменницям і поеткам, як також і підтримування пам'яті визначних жінок.

Полтичного забарвлення журнал не мав. Був толерантний до всіх українських політичних середовищ. Редагувала журнал Людмила Івчен-

ко до 1949 р., тобто до свого виїзду за океан. Після неї була редакторкою Марія Бачинська-Донцова; їй пощастило випустити лиш два числа журналу, тому що також виїмгрувала до Америки.

За весь час свого існування — а перестав журнал виходити в 1950 р., бо вже й переважна кількість читачок опинилась за морем і забрало фондів для видавання журналу — цей пресовий орган зберігав основні свої засади у підтримуванні християнської моралі, соборності, твердому обстоюванні й зберіганні української родини на чужині.

Через фінансові труднощі журнал заступив „Жіночий Альманах“, що теж вкоротці з тих же самих причин припинив своє існування.

Були одноразові випуски жіночих журналів, як от „Українка“ (в англійській зоні), „Українка на чужині“ в делегатурі Діллінген. Жіноцтво Авгсбургу зладило альбом „Жінка в творах Шевченка“ (Т. Шевченко — Український національний пророк і поет 19-го століття).

Заходами культ-освітньої референтури ОУЖ друкувались брошури присвячені видатним українським письменницям і визначним укр. жінкам. Вийшла „Мала гігієна жінки“, „Географічні нариси“, „Взірці до вишивок“, різні дитячі збірники і казки для малечі. З метою загальноосвітнього розвитку українського жіноцтва на чужині, розсилались по таборах реферати на різні теми, виготовлялись монтаж для академії, свят, розповсюджувалась література з нарисами про українські звичаї, пісню, мистецтво тощо.

Організувались жіночі хори, які мали виступи перед німецькою публікою. Такі були в Регенсбурзі, Байройті, Нортгаймі, а в Діллінгені — жива газета.

За ініціативою ОУЖ влаштовувались спільні святкування різдвяних і великодніх свят з традиційною святою вечерею і свяченим головно для самотніх і бувших вояків. Інколи на ці вечери запрошували українці своїх ближчих друзів-чужинців. Також жінки вложили багато хисту і старань, як репрезентантки української спільноти під час прийняття різних почесних гостей-чужинців в управах ІРО.

В 1948 році, коли українська еміграція влаштовувала тижні української культури, ОУЖ використало їх для виставки українського на-

Ірина Павликівська,
основниця й перша голова Об'єднання Українських Жінок Німеччини (1945—1950)

Олександра Бойко-Суліма, голова Об'єднання Українських Жінок Німеччини

роднього мистецтва, та показу народньої ноші для чужинців. Відбулись три великі зразкові виставки (в Мюнхені, Міттенвальді і Регенсбурзі) і мали вони надзвичайний успіх серед німців і інших чужинців. Доказом цього є записи чисельних (більше, як 5,000) відвідувань цих імпрез. На виставках разом зі стилевими народніми строями показано і зразки пристосування українських вишивок до модерних одягів, що викликало велике зацікавлення і подив чужинних відвідувачів. Виставки відбулися ще в Гарміш-Партенкірхені, Байройті, Штуттгарті, Діллінгені, Ерлянгені і Берхтесгадені. В Байройті і Штуттгарті прилучились до спільної акції інші національності ДП. Всі ці виставки мали величезне значення для популяризації нашої культури серед чужинецького світу. Треба зазначити, що серед шлюбних презентів принцеси Єлисавети, теперішньої королеви Англії, є і скромний дарунок ОУЖ. Це — скатерть і 12 серветок роботи мистецької вишивкарської майстерні в Мюнхені. Ця кооператива під назвою „Жіноча Праця“ давала високі зразки у виконанні замовлень.

Заслугою Управи ОУЖ було ще zorganizовання Мандрівної Виставки українського на-

роднього мистецтва. Зразково оформлені виставки відбулися в Ганновері і Лондоні. Чужинна преса помістила з приводу цього зацікавлення ряд прихильних рецензій і відгуків.

Українське жіноцтво багато уваги приділяло питанню надання фахів для свого членства. Щоб підготувати жінок до праці в чужинній економіці, тут в Європі і за океаном, делегації ОУЖ не припиняли вишколу і перевишколу своїх кадрів по всіх трьох зонах Німеччини. В самій лише англійській зоні переведено: 13 кравецьких курсів, 5 вишивкарських, 6 трикотажних, 3 куховарських, 2 господарських, 2 фриз'єрських, 3 косметики, санітарний, медсестер, забавкарський, пантофлярський, гудзикарський, мод'ярський, шкіряних виробів, різьбарський, лікарських рослин, 2 українознавства, англійської мови, для неписьменних, ручних робіт і т.і. Майже всі курси провели кінцеві іспити і потім видали своїм слухачам і учасникам відповідні свідоцтва, підписані кваліфікаційними чинниками ІРО. В курсах усіх трьох зон брали участь більше як 979 українок; в 17-х кравецьких робітнях було zatrudнено 294 фахові робітниці.

ОУЖ zorganizувало ще дві Господарські

Школи, в Авгсбурзі з 33-ма, в Регенсбурзі — з 17 ученицями.

Та от, нова німецька грошова реформа 1947 р. вдарила по українських господарських одиницях, в тому числі і жіночих, які не витримували конкуренції німецької і мусіли згортатись. На щастя, разом із цим почалась акція масового переселення українців до заокеанських країн. В цім часі ОУЖ мало труднощі з переселенням багатосімейних вдів, матерів з нешлюбними дітьми і круглих сиріт.

Всі названі категорії родин, що не мали на чолі чоловіки, як основної робітної сили для вдержання жінок і дітей, не були приманчивим переселенним об'єктом для заокеанських переселенчих калькуляцій. Їх іміграція була безвиглядна. То ж із голосом протесту проти таких розрахункових форм переселення багато разів зверталось ОУЖ до ІРО. З порадами і конкретною допомогою в справі цього переселення прийшов Союз Українок Америки і Канади. З великими труднощами нарешті вдалось за

посередництвом Комітету „Мати і Дитина“ успішно закінчити оформлення до виїзду за океан для родин і одиноких сиріт в кількості більше, як 100 випадків.

Праця українських жіночих організацій в Німеччині не являла собою відокремленого явища в суспільстві. Вона була тісно повязана з внутрішнім українським життям через установи як ЦПУЕН, СУМ, ПЛАСТ, ІМКА, СХС і з подібними організаційними українськими і чужинними клітинами в інших країнах. В справі становища політичних втікачів в Європі ОУЖ листувалось з Міжнароднім Червоним Хрестом, Квакуерами, Секцією Ліги Миру і Свободи, з Міжнароднім Союзом Жінок — Універсанток.

ОУЖ наладнало тісну співпрацю з українськими жіночими організаціями Америки, Канади, Франції, Австрії, Англії, Бельгії, Італії, Швейцарії, Аргентини, Бразилії і Африки, обмінюючись досвідом праці і посилаючи випрацьовані реферати на жіночі й інші теми.

Також були затіснені контакти з чужинними

Повертаючись із конгресу Міжнар. Жін. Ради у Гелсінкі, у 1954 р. Олена Лотоцька, урядуюча містоголова СФУЖО, відвідала Об'єднання Українських Жінок Німеччини. На світлинці зліва направо: проф. Наталія Василенко-Полонська, Ольга Павловська, голова Об'єднання Українських Жінок, Олена Лотоцька.

жіночими організаціями. Ці звязки стали в особливій пригоді, коли потрібно було на міжнародному форумі гаряче протестувати проти переведення насильної репатріації. В політичних протестах до ООН з вимогою припинення репатріаційної акції прилучився і скромний, але рішучий голос української жінки. Спільними стараннями еміграційних спільнот, де брало участь і ОУЖ, добились ДП (переселені особи) права азилу і права політичного втікача.

В 1947 р. за ініціативою ОУЖ створилась міжнародна жіноча організація під назвою „Ліга Жінок на Еміграції“. До Ліги ввійшли крім українок ще білоруски, естонки, кавказки, литовки, лотишки, польки і югославки. Ліга своїми листами до вільного світу, як от: до Міжнародної Жіночої Гільди, Міжнародної Ради Жінок, до Світової Централі Церков, до Централі ІРО, до Всесвятішого Отця, до Пані Е. Рузвелт в свій час нагадувала вільному світові про долю біженців і домагалась моральної і правної підтримки.

ОУЖ із рамени Ліги брало участь у Загальному Зїзді Інтернаціонального Комітету Політичних Втікачів, який відбувався у грудні 1947 року. Головна Управа заініціювала переслання Лігою листа до індійських жінок, в якому біженки висловлювали кондоленції з приводу смерті їхнього національного пророка, Магатми Ганді.

Реферат Зв'язків ОУЖ наладнав контакт із Баварською Жіночою Організацією, з Міжнародним Союзом Матерів (МММ), що міститься

в Парижі. На Конгресах МММ ОУЖ було заступлене своїми делегатками. Щороку висилає Головна Управа стилеві вишивки і ручні роботи на грудневий жіночий базар у Парижі не з метою зарібку, але виконуючи місію пропаганди українського мистецтва у Західному Світі.

Допомогова і опікунча діяльність ОУЖ виказувалась в евіденції хворих, відвідуванні їх, постачанні пресою. Провадились збірки з ціллю матеріальної підтримки недужих, також вагітних жінок, студентів, членів УПА (укр. повст. армія в Краю). Допомоговий реферат багато праці доложив у розділюванні харчів і одягу, наділаних із-за океану.

Обмежені фінанси, якими розпоряджало ОУЖ, складались із членських вкладок, імпрез, пожертв, дарів, прибутків з майстерень, добровільних датків тощо.

Зрештою дуже багато уваги присвятила Головна Управа ОУЖ підготовці Світового Конгресу Українського Жіноцтва, що відбувся у Філадельфії, в днях 12-13 листопаду 1948 р.

Метою СФУЖО є оборона інтересів поневоленого українського народу і координація та підтримка праці українського жіноцтва, розпорошеного по різних країнах світу.

Після масового виемігрування українців з Німеччини, від 1950 року робота ОУЖ згорнула. Головна Управа займається веденням дитячих садків і шкіл, провадить кореспонденцію з Комітетом „Мати і Дитина“ в справі патронатів для цих навчальних станиць.

Олександра Сулима

Український Золотий Хрест

Ідея створення Українського Золотого Хреста в США зродилася в серцях малої горстки членок і симпатичок Організації Державного Відродження України, що по I. світовій війні опинилися в Нью Йорку, а яким на рідних землях довелось служити Батьківщині, як медсестри і членки Українського Червоного Хреста. Молода Українська Держава впала під ударами чотирьох наїздників. Але ідейна молодь не тратила надії в перемогу і стала продовжувати боротьбу іншими засобами.

Перші підвалини (1931—1935)

Перші підвалини під червонохресну організацію положено в 1931 р. Це була спроба малого гуртка жінок у Нью Йорку, що розпочали працю. Та шойно велике жіноче віче дня 2-го червня 1933 р. у Нью Йорку притягнуло більше жінок до праці. Це віче скликано з ціллю поширення і зміцнення Українського Червоного Хреста, який мав допомагати визвольній боротьбі українського народу.

Зерно впало на добрий ґрунт. Організація почала зростати. Братня організація ОДВУ допомагала в тому, закликаючи своїх членок організувати у своїх місцевостях Відділи УЧХ. Також Центр. Управа ОДВУ вибрала п-ню Анну Гладун референткою УЧХ, яка стала членом Управи ОДВУ.

У 1935 р. УЗХ начислював уже 12 Відділів у стейтах Нью Йорк, Нью Джерзі, Коннектикат і Пенсилвенія. У початках діяльність Відділів обмежувалась до сходин, засідань, улаштування концертів, представлень та збирання датків на визвольну боротьбу. Спочатку це відбувалось спільно з ОДВУ і МУН, а Центр. Управа ОДВУ допомагала канцелярійною роботою. Весною 1935 р. УЗХ уже перевів власними силами кампанію на допомогу голодуючим українцям. Заклик у тій справі появився в нашій пресі. Успіх кампанії був великий і додав віри у власні сили. Вже в 1936 р. УЗХ перевів допомогую кампанію на політ. вязнів і подбав про українців, що потерпіли від повені в ЗДА (у стейтах Коннектикат і Вест Вірджинія).

Розквіт організації (1936—1940)

Дня 27. вересня 1936 відбувся в Нью Йорку Окружний Зїзд Відділів, що висунув справу створення окремої Централі. Ці збори вибрали першу Головну Управу УЗХ, до якої увійшли: Анна Середа, голова; п-ні Дячик, містогорова; Марійка Білик, рек. секр.; Степанія Галичин, орг. реф.; Марія Демидчук, редакторка жіночої сторінки і Євгенія Площанська, помішниця редакторки. Тим Український Золотий Хрест став двостепенною організацією.

Почалась інтенсивна праця. УЗХ почав переводити День Української Жінки в різних місцевостях, щоб усвідомити всім силу й можливості зорганізованого жіноцтва. Почалась збіркова кампанія за закупом санаторії для хворих політвязнів. Всі події в краю викликували живий відгук і в маніфестаціях проти розв'язання Союзу Українок у Львові, проти чеського уряду з нагоди змагань Карпатської України членки УЗХ беруть живу участь. Коли за ініціативою ОДВУ влаштовується протестаційне віче проти нової польської „пацифікації“ напередодні війни, у протестаційному поході машерує понад 300 членок УЗХ у своїх одностроях.

При кінці того ж року Гол. Управа розпочала збіркову акцію одіння для бідного населення Карпатської України й ввєднала дозвіл від чеського консуля для вислання такої допомоги. Аж до 2. березня 1939 вислано около 60,000 ф. одежі. Збиранням займались передусім Відділи УЗХ, але допомагали й інші організації.

Кількість членства зростала. У 1937 р. прибуло 6 нових, а в 1938 р. 15 нових Відділів УЗХ. Дня 28. березня 1939 р. устійнено нову назву організації — Український Золотий Хрест — з огляду на те, що назва Червоного Хреста забезпечена міждержавним договором тільки офіційним, державним організаціям того роду. У 1940 р. організація зросла на 36 нових Відділів і в цілому начислювали їх 60. Це час найбільшого розквіту УЗХ.

Тут треба згадати також розголос у пресі, що його організація пильнувала. Перша жіноча сторінка УЗХ появилась в органі ОДВУ „Націоналіст“ 15. жовтня 1936 і виходила що два тижні. Коли назва того органу змінилась на „Україна“, сторінка УЗХ друкується там без перерви.

Також в українській громаді Український Золотий Хрест проявив себе. Взяв участь у 2-му Конгресі Українських Націоналістів у Ньюарку у 1938 р. і в першому Конгресі американських українців у Вашингтоні в 1940 р. Взяв участь також в Українському Дні на Світоїй Виставі у Нью Йорку. Там закупив українські мистецькі речі і передав їх централі Американського Червоного Хреста у Вашингтоні, яка примістила їх у своєму музею.

Отак широко розгорнулась праця УЗХ напередодні війни. Здавалось, що організація готова зустріти велику світову завірюху. Та саме в тому часі стрінув УЗХ великий удар. Від УЗХ відходить голова Гол. Управи і старається потягнути за собою Відділи і членів. Це послаблює організацію саме тоді, коли вона, як гуманітарна установа могла відограти велику роллю. Але не захитало її. У грудні 1940 р. головою стала п-ні Марія Лехицька, яка допомогла перетривати прикрий час.

Вибух війни сповільнив працю всіх організацій. Та добрі взаємини УЗХ з Американським Червоним Хрестом вказали на потребу актуальної допомоги: Відділи УЗХ включились у його працю. Та не забували і своїх цілей.

У Швейцарії по таборах інтернованих опинилось багато українців і туди Гол. Управа висилає багато пакунків із харчами, а також гроші. УЗХ був одинокою українською організацією в США, що в той час дістав спеціальне дозволення від Президентського Комітету у Вашингтоні збирати гроші й висилати їх до Європи на допомогіві цілі. У 1941 р. УЗХ перевів інтервенцію в Державному Департаменті й перед французьким урядом проти насильного втягання українців у Франції до польського легіону. Інтервенція була успішна.

По закінченні війни Відділи УЗХ, як і поодинокі членки, висилають пакунки скитальцям в Європі та включаються в допомогіву акцію

ЗУАДК. На спровадження українських родин висилають поважне число ашурансів.

Новими силами (1949-1959)

З приїздом нової еміграції до США Укр. Зол. Хрест поповнюється новими, цінними членками й організація починає знову рости. На Зїзді УЗХ у 1949 у Гол. Управу перенесено до Дітройту; головою стала п-ні Анна Левкут. Зїзд УЗХ у 1950 р. переніс осідок Гол. Управи знов до Нью Йорку. Головою УЗХ стала п-ні Павлина Різник, яка очолювала організацію аж до 1958 р. На Зїзді 1958 р. на оселі ім. О. Ольжича перенесено Гол. Управу знов до Дітройту і головою її стала п-ні Марія Квіт-

Членки Головної Управи Українського Золотого Хреста з осідком в Дітроїті, Міш.

Перший ряд, сидять зліва направо: Анна Левкут, заст. голови, Марія Квітковська, голова, Галина Білоус, секретарка. — Другий ряд, стоять зліва направо: Тетяна Мойсюк, фінанс. секр., Мальвіна Стружовська, член Управи, Анна Наконечна, членка контр. комісії, Катерина Онпськ'ів, скарбн.

ковська. До Гол. Управи увійшли: пп. А. Левкут і д-р Г. Лашенко, містоголови, Г. Білоус, секретарка, Т. Мойсюк, фін. референтка, К. Ониськів, скарбничка, В. Кавка, інж. Н. Михайлич, О. Генгало, д-р Н. Пазуняк, М. Харамбура, референтки, М. Стружовська, С. Кацюба, Т. Заліська, М. Повх, А. Куропась, членки. До контр. комісії увійшли: пп. П. Різник, М. Кукіз і А. Наконечна.

Хоч і не надто швидким темпом, Український Золотий Хрест зростає в нові Відділи й нових членок кожного року. Відділи стають активнішими, наші допомогіві акції більш успішні. Висилається кілька разів у році допомогу політв'язням, хворим, потребуючим визначним українцям на еміграції, вдовам сл. п. С. Петлюри й Е. Коновальця, туберкульозним дітям. Відділи УЗХ збирають і пересилають датки на визвольну боротьбу. Також від кількох років п'ять Відділів УЗХ перебрали патронати над навчальними станицями в Німеччині, куди

кожного місяця висилається певну квоту, а крім того дитячу літературу на подарунки на ялинку й писанку. Відділи УЗХ допомагають хворим, потребуючим родинам в УЗХ, як також потребуючим визначним жінкам.

У 1949 Укр. Зол. Хрест став членом СФУЖО і включився в сімю українського зорганізованого жіноцтва. Співпрацює з іншими жіночими організаціями, особливо з Організацією Українок Канади, сестринною організацією. У „Жіночому Світі“ УЗХ друкує свою сторінку.

Український Золотий Хрест є жіночою організацією спеціального призначення. Він постав у бурхливій добі і весь присвятився одному завданню — допомозі нашій визвольній боротьбі. Треба сказати, що його блискуче виконав. Бо в короткому часі змобілізував до неї широкі жіночі маси і натхнув їх ідеєю служби Батьківщині. Тепер продовжує це, притягаючи у свої ряди молодше жіноцтво.

Павлина Різник

Союз Українок Франції

При писанні цієї короткої історії дуже пригодились одна книжечка. Це збірник вирізків із нашої преси про Союз Українок у Франції, що датується від 1945 р. Перегортаючи пожовклі листки-вирізки з українських часописів у Франції й Америці, встають перед очима етапи життя й діяльності нашої, чи не найскорше по війні заснованої, жіночої організації.

Наші початки (1945—1947)

Перша стаття з січня 1946 у церковному „Віснику“, одинокому пресовому органі, що появлявся в Парижі, п. н. „Що зробили українські жінки у Франції в 1945 р.“, подає докладну вістку про заснування СУФ:

„Саме в цей час, шукаючи захисту й притулку, до Франції почали прибувати наші брати. Багато з них потребували негайної допомоги харчами, мешканням і грошми... З того й почалося. Чотири місяці (від червня до вересня), наші жінки займалися виключно догововою діяльністю. Після того, як французька влада затвердила допомогіву організацію „Українська Служба Суспільної Опіки“ жінки

могли взятися до заснування свого товариства“. Далі ця сама стаття інформує, що на основні заг. збори прийшло 17 жінок однієї жовтневої неділі 1945 р., які й оснували Союз Українок. За дальших 7 місяців своєї діяльності, яка звелася виключно до придбання фондів, товариство нараховувало вже 30.000 фр. майна.

Вже в 1947 р. настала в житті товариства подія, що вказала на дальші його можливості. Почалося з того, що наприкінці 1946 р. французька організація „Юніон фаміліяль сівік е сосіаль“ прислала запрошення до церкви св. Володимира на свій перший післявоєнний зїзд, а СУФ вислав туди пп. Геркен-Русову, Вержбицьку, Кодельську, Коваль та Крушельницьку-Вітошинську. Цей зїзд наладнував суто-французькі справи, які перервала була війна й на ньому тільки коротке привітання виголосила п-ні Вержбицька. Однак ця участь допомогла в тому, що в 1947 р. французанки, скликаючи свій третій міжнародній жіночий конгрес, запросили представниць поневолених народів, а в тому й українок.

Цей Конгрес відбувся в днях 26. квітня —

2. травня в залах ЮНЕСКО під почесним головуванням пані Чіян-Кай-Шек та пані Венсен Оріоль, дружини тодішнього президента Франції. Звідомлення про те подає широко наша преса („Наше Життя“, „Америка“, „Час“ і „Українська Трибуна“). Головою української делегації була п-ні Наталя Геркен-Русова, а промовляла п-ні Люба Крушельницька-Вітошинська (вона ж передала через радіо привіт до Рідного Краю). Резолюції, внесені українською й білоруською делегацією (про допомогу та висилку ліків для УПА) конгрес схвалив. Виставка народнього мистецтва, влаштована у приміщенні конгресу мала великий успіх.

У червні 1947 р. відбувався Світовий Конгрес Родини й Популяції в Парижі, в якому українки теж приймали участь, а доповідь виголосила п-ні Стефа Дейчаківська. Знову ж у „Мировій Конференції“ в Люксембурзькій Палаті приймала участь, як журналістка п-ні Л. Вітошинська та була там призначена, як „міс Україна“ до конкурсу на „Міс Конференцію“, якою вибрано французенку. Ці вістки подало „Наше Життя“ за грудень 1947.

Ця діяльність мусіла спричинити деякі занедбання внутрішніх потреб, чого була свідомо тодішня управа СУФ. У статті „Перед загальними зборами СУФ“ в газеті „Українець“ з 2. листопада 1947 вияснена причина:

„Очевидно через такий навал роботи та придекомплетуванні управи, занедбана була цілковито праця над українським жіноцтвом у Франції . . . Та все ж таки не можна залишати культурно-освітньої роботи серед українського жіноцтва. З приїздом більшої кількості інтелігентних жінок, можна буде в майбутньому взятися за це діло як слід“.

Та вже ці перші два роки показали, що в такому великому світовому центрі, як Париж Союзів Українок Франції прийдеється репрезентувати українське жіноцтво перед чужиньським світом. Для цього великого зобов'язання Союз Українок Франції взяв відповідний напруження.

Поборювання труднощів (1938—1952)

1948 р. приносить ще одну вістку про участь українок у „Сеанс артистік“ з нагоди французького з'їзду „Юніон сівік е сосіял“ (Н. Трухла — сольоспів, п-ні Л. Вітошинська — інфор-

Управа Союзу Українок Франції

Сидять зліва направо: Віра Дратвінська, Ганна Пастернак, голова, Люба Вітошинська. — Стоять зліва направо: Кліментина Пастернак, Мельникович, Марія Мазур

мація про українське народне мистецтво). Та праця СУФ у тому напрямку вривається. Бо в житті його заіснувала подія, що потрясла його існуванням та послабила його активність на кілька літ. Непорозуміння в управі СУФ через партійно-політичні впливи іззовні знайшли вияв на надзвичайних заг. зборах і знеохотили членство до праці. Заіснувала криза, як воно завжди буває в таких випадках, коли провід не вміє втримати в товаристві відповідної атмосфери. Праця в товаристві завмерла на якийсь час.

Та працююча й ідейна українська жінка не може сидіти без роботи. До того ж серце болить за завмерлою організацією, якою так колись гордилась перед громадою! У 1948 р. виїхало за море багато жінок, а з ними й членки проводу СУФ. Тоді взяли ті, що залишились — відновити товариство. І так 25. червня 1950 скликано заг. збори, якими проводила місто голова п-ні Браер. Звіт із праці за 2 роки виказав все ж таки деяку працю. Влаштовано за цей час кілька імпрез та зібрано доволі велику суму гроша на допомогіві цілі. Промова Ганни Совачевої, яка була почесною предсід-

ницею зборів, теж заохотила присутніх до праці. Головою товариства вибрано п-ню Фенік і праця розпочалась наново.

У цьому часі можна занотувати ще один радісний факт. У Ліоні заснувалась перша Філія СУФ під проводом п-ні Падківської. Із оповістки про Свято Матері та Свято Жінки-Героїні можна вносити про працю цієї Філії, що негайно налаждалась.

Новими силами (1952—1956)

Праця Союзу Українок Франції розгорнулась. Із пожовклих вірізків визирають оповістки про різні збірки й імпрези. Чергові заг. збори відбулись 8. червня 1952 і впровадили до управи нові прізвища. Провід т-ва перейняла п-ні Анна Сапрун.

Газетні вірізки того часу повідомляють про нові почини. Це був музично-вокальний вечір молодих талантів та інші імпрези. Дещо з того, як заходи створити етнографічну збірку — не здійснилося. Але треба відмітити важливий почин, що його впровадив СУФ знов на чужий ґрунт.

Світовий Рух Матерей (М.М.М.) переводить щороку пізно восени Різдвяний Базар, в якому бере участь жіноцтво різних націй. Внаслідок кризи у СУФ-і українки не були зарепрезентовані в 1948 р., а в 1949 р. зорганізувала цю групу українко під проводом п-ні д-р Лесі Піснечевської. У 1950 р. СФУЖО стала членом Світового Руху Матерей. Український стенд на Базарі влаштувала тоді містоголова СФУЖО п-ні інж. Зінаїда Вітязь, притягнувши до співпраці управу СУФ-у. Так воно було і в 1951 р. Щойно в 1952 р. Союз Українок Франції вже перейняв на себе влаштування стенду самостійно. Притягнувши до співпраці мистецькі сили, як стенд, так і точки програми вийшли бездоганно.

На цей час припадає також один організаційний успіх. Дня 31. серпня 1953 постала Філія СУФ-у у Лянсі, яку очолила п-ні Марія Лисак.

Заг. збори 1954 р. підкреслили вже особливість нашої організації: перевагу зовнішньої праці над внутрішньою. Управу перевибрано одноголосно.

1955 р. був уже „ювілейним“ роком існування СУФ, тому управа влаштувала сходи́ни, присвячені 70-річчю жіночого руху, зробила

й ретроспективні підсумки своєї десятирічної праці. Товариство перебороло зовсім наслідки кризи і відзискало свою позицію у громаді. Збагатилось двома філіями і стало знов діяти на чужому ґрунті.

Цікаві почини (1956—1959)

1956 р. приніс трагічну вістку про 500 погиблих і наша праця проходила під цією сумною, але водночас штовхаючою до чину подією. Дня 24. лютого 1957 СУФ влаштував вдало переведені поминки „500 безсмертних“ (доповідь п-ні Л. Вітошинської), які потрясли присутніх своєю настроєвістю, зеднали нам нових членок та принесли кілька великих статей у пресі. У грудні т. р. СУФ відновив свою участь у кермесах М.М.М., які припинились були через недугу, а згодом уступлення з головства п-ні Сапрун. Нова голова п-ні Г. Пастернак при тій самій управі зуміла вивязатись із нелегкої участі у кермесі якнайкраще. Попри вишивки й кераміку, які ми щороку продавали, увели постійну продаж українського печива, а це здобуло багато відвідувачів і похвал.

Також СУФ спробував проявити себе й на іншому ґрунті. Ліга Католицьких Жінок Франції влаштовує щороку Виставку Дитини, де в широко закроеному розмірі виставляється все, що цікавить дитину. Двічі взяв СУФ участь у цій виставці, виставляючи вперше модель української сільської хати, а другим разом зразок української колиски.

У 1958 р. припали різні міжнародні зустрічі. Голова п-ні Пастернак і скарбничка п-ні Мазур були на зїзді християнського синдикату СФТС, де їх дуже мило вітали французькі жінки. У червні відбувся конгрес М.М.М. у Парижі. У приготуваннях до нього СУФ брав певну участь, бо його містоголова п-ні Л. Вітошинська заступала СФУЖО у підготовному комітеті, у самій делегації, яку очолювала містоголова СФУЖО п-ні Н. Коваленко, були членки СУФ — п-ні Н. Гладій (доповідь) і п-ні Л. Вітошинська (пресові інтервю). На конгресі була приявна п-ні Олена Лотоцька, містоголова СФУЖО, в честь якої СУФ влаштував окрему зустріч. Про ці зустрічі було багато звідомлень у нашій пресі.

Як кожного року влаштовано і в 1958 український стенд на Різдвяному базарі М.М.М. Пі-

Союз Українок Франції влаштував український стіл на Різдвяному ярмарку Світового Руху Матерей (МММ) у 1952 р. у Парижі: Зліва направо: Марія Мазур, Ростислава Матла, Олександра Гораїн і Віра Дратвінська.

сли того спробували ми перевести те саме й для української громади і цей Базар перед Різдвом дуже нам вдался.

З огляду на своє центральне положення в Європі СУФ гостить у себе часто видатних наших жінок. У 1953 р. СУФ відвідала п-ні Ірина Павличковська в переїзді до Брюсселі, а в 1954 р. п-ні О. Лотоцька у переїзді до Гелсінкі; із тієї нагоди зустрілись із членками СУФ і поділились враженнями з українським громадянством. У 1955 р. на святі 70-ліття жіночого руху була присутня п-ні Дарія Ребет із Мюнхену. 1957 р. по дорозі з Австралії до США загостила до Парижу п-ні Олена Процюк і поділилась із членками СУФ-у своїми враженнями з конгресу в Коломбо. У 1958 р. голова й містоголова СУФ відбули зустріч із українками з Америки, що їхали на прощу до Лурду. У тому ж році відбулася знов зустріч із п-нею О. Лотоцькою, яка прибула до Парижу. Ці зустрічі зв'язують українок Парижа з українськими жіночими організаціями у цілому світі та інформують їх про їх напрямні.

Дня 15. лютого 1959 відбулись чергові заг. збори СУФ з перевибранням майже тієї самої управи. Заг. збори дали нову напрямну нашої роботи, а саме — поширити організаційну сітку

СУФ у Франції. І з цього управа зараз же скористала, бо в квітні 1959 заснувала Філію СУФ у Мецу.

І так розростається поволі Союз Українок Франції. Свої успіхи на чужому ґрунті старається скріпити працею унутрі товариства і громади. Тепер втішається пошаною українського громадянства, бо в усіх загальних акціях чи імпрезах завжди виконує своє завдання (допомога п-ні О. Петлюрі, внесок у комітет оборони пам'яті Гол. Отамана, продаж книжки про С. Петлюру, тощо), чим неоднократно здобув собі прилюдну похвалу чи подяку.

Головами СУФ були: п-ні Галина Коваль (1945-1948), п-ні Ірина Книш а потім п-ні Браер (1948-1950), п-ні Анна Сапрун (1950-1957), п-ні Ганна Пастернак (1957).

У проводі Союзу Українок Франції працювали: пп. Адамяк, Браер, І. Винників, Н. Гладій, О. Головата, Голіян, Ол. Гораїн, В. Дратвінська, Діма, В. Зелена, Н. Зінкевич, І. Книш, А. Кобилко, М. Кобрин, Н. Коваленко, Крупач, А. Кульчицька, Л. Кульчицька, М. Мазур, Мазурик, Р. Матла, С. Мельник, Ю. Мельникович, Н. Очеретна, К. Пастернак, М. Пасічник, д-р О. Піснячевська.

Л. В.

Український Жіночий Союз Австрії

Український Жіночий Союз в Австрії — це одинока наша організація в Європі, що має довголітні традиції. Бо почин до її засновання дало жіноцтво першої нашої еміграції. Український Жіночий Союз постав 18. червня 1920 року і проіснував до 1938 р., коли наказом гітлерівської влади його розв'язано, як усі українські організації.

Важливі почини (1920—1938)

Засновання Українського Жіночого Союзу у великому центрі української еміграції мало велике значення. У ньому вперше зійшлись в одній організації українки з різних земель. Співпраця зближувала їх до себе, хоч нераз виказувала поважніші різниці у підході й методах роботи.

Це були жінки, що пізніш зіграли певну роль в жіночому руху чи громадському житті. Отже праця в Українському Жіночому Союзі мала для них теж напевне деяке значення.

Відень був великим міжнародним центром. Тут відбувались, як і тепер, великі міжнародні конгреси і в одному з них, конгресі Міжнародної Ліги Миру і Свободи у 1921 р. Український Жіночий Союз узяв дуже видатну участь. Управі вдалось навязати гарні звязки з міжнародними й австрійськими жіночими організаціями, які пізніш використовувано для різних акцій.

Бажаючи зберегти українську дітвору, Український Жіночий Союз заснував українську шкільку. Для ведення школи засновано комітет, що складався з представників організацій і батьків. З ініціативи Українського Жіночого Союзу постала при студентському Т-ві „Січ“ секція студенток.

Першу Управу Т-ва творили: д-р М. Маріт-

чак-Яськевич, голова, а по її скорому виїзді Олена Залізник, д-р Н. Суровцова, містогорова, Ірина Вахнянин і Софія Вольська-Мурська, секретарки, Ольга Басараб, касієрка, Мілена Лисяк-Рудницька, культурно-освітня референтка, Олена Левицька, організаційна референтка, Ольга Галаган, референтка суспільної опіки, Ольга Федак, референтка товариських імпрез, Олена Стефанів і О. Рис-Грех, членки управи. У 1922 р. вибрано головно Анну Жук, а в 1927 Олену Левицьку. По кількох роках головою стала Наталія Грос-Пігуляк, а коротко перед розв'язанням Союзу М. Максимович. В управі працювали — окрім уже згаданих членок — Блянка Баран, Марія Донцова, Софія Дністрянська, Юлія Дольницька, Марія Крушельницька, Ївга Лоська, Ірина Марітчак, М. Плевако, Ніна Селезінка, М. Степаненко, Тустановська, Олена Токаржевська, Ольга Яворська.

Віднова товариства (1956)

Довгих вісімнадцять літ українське жіноцтво не мало у Відні своєї організації. Щойно по уступленні большевицької окупації постав ініціативний комітет для віднови товариства. Хоч формально не вдалось його реактивувати, одначе статутом і назвою основниці старались навязати до давнього, тим більше, що у Відні проживають давні голови товариства — пп. Олена Левицька і Анна Жук. Все ж таки треба було перебороти певні труднощі у власній громаді. По всіх потрясеннях, що їх вона переїшла, панував у Відні зрозумілий страх перед організованим життям. Та все ж ініціативний комітет переборов це й Український Жіночий Союз став першим статутовим товариством у Відні, що заіснувало поруч Братства св. Варвари, де гуртувалось усе національне життя.

Дня 13. вересня 1956 р. постав ініціативний комітет, а 29. червня 1957 скликано основні загальні збори. До першої управи увійшли: д-р Ірина Зошук-Прісневська, голова, Наталія Лянг-Пігуляк, містоголова, пп. А. Жук, М. Левицька, С. Тайль-Лютій, Т. Тарко, С. Гавриш, А. Мельничук, члени Управи. Пізніш докооптовано пп. К. Тарко і Н. Ластівку. До Контр. Комісії увійшли пп. А. Крихтюк, В. Буш і Є. Ямінська.

Управа намітила собі відразу певні організаційні завдання. Стараючись охопити все українське жіноцтво Відня, подумала про заснування осередків в інших містах Австрії, як Куфштайн, Зальцбург, Ст. Мартін, Шпіталь і Інсбрук. Однак показалося, що треба в першу чергу наладжувати працю в Відні. По довгій нечинності організації треба було виявити її силу, звязати членок співпрацею та подбати про певні прояви культурного й товариського життя. В тій цілі Управа приступила до заснування українського клубу, в якому влаштовано досі кілька вечорів. Це були — академія в честь Ольги Кобилянської, Свято Жінки-Героїні, вечір в честь О. Олесея, Свят-Вечір та інші. У цьому клубі влаштовано також привітання гостей, що прибували, як п-ні Олена Процюк з Австралії, п-ні Марія Томашівська і Блянка Бачинська з Мюнхену і п-ні Олена Лотоцька з Америки.

Скоро прийшла також нагода навязати звязки з австрійським жіноцтвом. У травні 1959 р.

Управа Українського Жіночого Союзу в Австрії

Сидять зліва направо: Софія Гавриш, Анна Мельничук, Анна Жук, д-р Ірина Зошук-Прісневська, голова, Наталія Лянг, Катерина Тарко, Мирослава Левицька. Сидять напереді: Стефанія Тайль-Люта, Тетяна Тарко

Міжнародна Жіноча Рада відбула у Відні нараду своєї управи. З тієї пагоди відбулось кілька зібрань і прийнять. На звернення Українського Жіночого Союзу Австрійська Жіноча Національна Рада запросила українок і в нарадах брали участь, окрім голови п-ні д-р Ірини Зошук-Прісневської — також пп. д-р Дарія Дзерозич, Наталія Грос-Пігуляк і Марія Іванович. Навязано цінний контакт, що його можна буде в пізнішому розбудувати.

Зарисовується ще одна вдячна ділянка пра-

Марія Томашівська, представниця СФУЖО на конгресі Союзу Католицьких Жіночих Організацій у Римі, у поворотній дорозі відвідала Укр. Жін. Союз у Відні. — На світліні п-ні Томашівська (друга зправа) у розмові з головою Укр. Жін. Союзу д-р Іриною Зошук-Прісневською.

ці — допомога дітям залишенців. Подібно, як Об'єднання Українських Жінок у Німеччині, — Український Жіночий Союз хоче організувати кілька навчальних станиць в наших осередках. Там наша дітвора окрім навчання українознавства, діставала б також доживу. Патронати для тих станиць створять наші жіночі організації Америки й Канади. Така навчальна станиця існує вже в Куфштайні, а друга зарисовується в Ст. Мартіні. Ця акція приспішить також заснування філій Українського Жіночого Союзу. Український Жіночий Союз у Відні нараховує вже 40 членок.

На чолі Українського Жіночого Союзу стоїть його ініціаторка д-р Ірина Зошук-Прісневська. В Управі працювали, окрім згаданих вгорі, пп. Ірина Бабич, С. Юзичинська і Н. Затей.

Отак в короткому часі відзисано знов позицію Українського Жіночого Союзу у нашій громаді. Впливи і значення його ростуть і незабаром матимемо знов сильний жіночий гурт в одній із європейських столиць.

Зладжено на підставі матеріалів, надісланих із Українського Жіночого Союзу.

Об'єднання Українських Жінок Ліги Визволення України

Об'єднання Жінок ЛВУ є однією з наймолодших жіночих організацій у Канаді. Почин до її створення дали жінки з найновішої еміграції, бажаючи переводити в ній певні, намічені завдання. Початки її сягають 1951 р., коли постали перші клітини в Вінніпегу, Ошаві й Торонті. Спочатку носили вони назву Жін. Секцій ЛВУ і не були пов'язані з собою. Одначе в міру поширення мережі та поглиблення праці, вони оформились в автономну жіночу організацію Об'єднання Жінок у системі Ліги Визволення України.

В автономній організації

На чолі ОЖ ЛВУ стоїть Централь, яка керує діяльністю Відділів, подаючи їм напрямні. Організація розрослась до 18 Відділів, бо прибули Відділи в Ванкувері, Віндзорі, Гемилтоні, Едмонтоні, Кінгстоні, Кіркланді, Монтреалі, Порт-Артурі, Ст. Кетеринсі, Ст. Томасі, Судбурах, Форт-Віліямі, Веланді, Калгарах і Саскатуні. Звідомлення з праці Відділів появляються на жіночій сторінці, що її вже п'ятий рік редагує ОЖ у „Гомоні України“.

Об'єднання Жінок ЛВУ кладе у своїй праці великий натиск на політичні виступи, вважаючи це завданням політичної еміграції. В усі політичні акції Ліги Визволення України ОЖ включається. Але Управа ОЖ дає також ініціативу до протестів проти знущань окупаційної

московсько-більшевицької влади над українською жінкою, проти масових вивозів на Сибір чи Казахстан, проти закріпощення української жінки-матері. На увагу заслуговують також протестні акції з приводу масакри 500 українських жінок у Кінгрі. Відділи ОЖ ЛВУ у Форт-Віллімі і Порт-Артурі робили через канадійські організації заходи проти приїзду до Канади представниць советських жіночих організацій. При нагоді акцій, протестних віч і зборів у поодиноких місцевостях нав'язано зв'язки з канадійськими діячками, як п-нею Едіт Гайдер у Гемилтоні, а зокрема жіночими організаціями. Плянову інформаційну роботу про Україну і її визвольну боротьбу проводить ОЖ ЛВУ у рямах АБН, Канада.

Внутрішні ділянки праці

Окрім цих суто політичних завдань, для яких розбудовано зв'язку ОЖ ЛВУ, Управа звертає також пильну увагу на внутрішню ділянку праці. Тут найбільше кладе натиск на освітньо-виховну частину. В усіх місцевостях Канади, де існує Юний СУМ — членки ОЖ ЛВУ працюють, як виховниці і референтки молодіжної організації. Крім того частина членок включилася в міру потреби в працю Пласт-Приятю.

Доцінюючи вагу дошкільного виховання ОЖ ЛВУ в Торонті від самого початку заснування веде цілоденний дитячий садок. Спроби орга-

нізувати подібні садки поробили й другі Відділи. Із тих садків багато дітей передано вже до Пласту чи Юного СУМ-у.

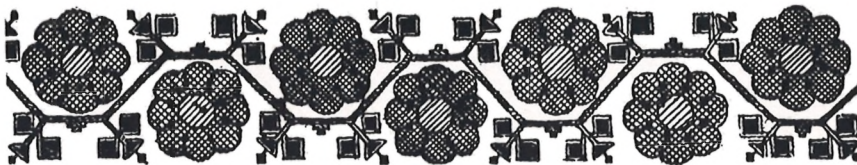
Не занедбала ОЖ ЛВУ і харитативно-допомогової ділянки праці. Від відвідування хворих по шпиталях і допомоги потребуючим членам — до постійної опіки над навчальними станицями в Європі — це поле нашої допомогової діяльності. В тій ділянці треба підкреслити не тільки вклад праці, але також жертвенність нашого членства.

Культ. освітню працю теж ведуть у себе Відділи ОЖ ЛВУ. На ширших сходах зачитують доповіді, влаштовують обрядові вечорі, курси вишивок і писанок, передаючи так рідні звичаї й уміння молодому поколінню. Окрім того час до часу деякі Відділи ОЖ ЛВУ пересилають радіо-передачі з нагоди Свята Жінки-Героїні чи інших роковин. Для плекання товариського життя влаштовують забави, фестини чи товариські вечорі.

Також і внутрішні звязки ОЖ ЛВУ пильно плекає, співпрацюючи з усіма жіночими організаціями. Більшість Відділів являються співвласниками (через свої уділи) придбаних домівок ЛВУ чи СУМ-у, а як співвласники у великій мірі причинюються до сплачення затягнутих довгів.

Оцей короткий начерк праці ОЖ ЛВУ показує його зміст і напрямні. Організація збагачує своєю працею не тільки український жіночий відтинок, але зміцнює теж український зорганізований фронт. Своєю поставою й готовістю заставляє англomовний світ шанувати нас та числитися з нами, як із великою, ціле-спрямованою спільнотою, яка є частиною великого українського народу. Тому можна вважати засновання ОЖ ЛВУ ще одним осягом нашої еміграції.

Центрاليا Обеднання Жінок ЛВУ

Комітет XII Конвенції СУА в Нью Йорку

I ряд зліва: пп. Марія Демидчук, реф. преси, Катря Пелешок, голова, Анна Колтон, реєстр. референтка, Марія Марусевич, член. — II ряд зліва: пп. Іванна Бенцаль, реф. бенкету, Олександра Різник, місто-голова, Анна Їонда, скарбник, Оксана Кравченко, секретар, Ольга Сливка, член.

КОМІТЕТ XII КОНВЕНЦІЇ СУА В НЬЮ ЙОРКУ

широ вітає Представниць Організацій-Членів Світової Федерації Українських Жіночих Організацій, Делегаток Світового Конгресу Українського Жіноцтва, що зіхались із чотирьох континентів, щоб відзначити 75-ліття українського жіночого руху, 10-ліття Світової Федерації Українських Жіночих Організацій (СФУЖО), та відмітити ці події й скріпити сили організованого жіноцтва для вповнення завдань, які накладає на них Боже Провидіння і Український Нарід.

Бажаємо Вам найкращих успіхів у нарадах і витривалости
у Вашій дальшій праці.

Вітаємо теж Гостей, учасниць цієї важливої події в житті українки у вільному світі.

Відділи Союзу Українок Америки

1 Відділ СУА в Нью Йорку

Сидять зліва направо: 1-ий ряд: М. Чарнецька, почесн. член, М. Головей, містоголова, К. Пелешок, голова, Я. Сульжинська, рекорд. секр., А. Кумфорт, скарбник, І. Бенцаль, чл. конгр. — 2-ий ряд: М. Феник, Ст. Лешко, чл. сусп. опіки, М. Дзундза, госп. реф., О. Сливка, орг. реф., М. Гой, А. Колтон, М. Шкамбара, чл. конгр. ком., Єв. Захарчук, К. Трембійська, А. Ільків. — 3-ій ряд: С. Теслюк, К. Папуга, О. Яворська, А. Палюх, Е. Серединська, Т. Зимна, А. Ковалівська, А. Михайлів. — Уряднички і члени, що їх нема на знімці: К. Дроздик, почсн. чл., А. Сливка, коресп. секр., М. Сирота, конгр. ком., Л. Котлярчук, культ.-осв. реф., М. Савицька, реф. сусп. опіки, з-р О. Пелехович-Гайворонська, Н. Мітрінга, Л. Магун, Ів. Мудрий, О. Волошин, Ір. Рогуцька, О. Куровицька, М. Свістун, Ю. Барчинська, С. Ващик, О. Родик, К. Рудик, А. Баран

Праця 2 Відділу СУА в Честері, Па.

Незабаром по заснуванні Союзу Українок Америки в Нью Йорку, довідались про те, що наші жінки в Честері, Па. Це захопило їх. Дня 10. березня 1927 р. на запрошення п-ні Катерини Бабяк відбулись перші сходи в її мешканні. Прибуло 11 жінок; Розалія Венгжин, Анна Верещак, Антоніка Гашак, Марія Каспер, Анна Коваль, Юлія Лебішак, Катерина Містурак, Павлина Рубаш, Теодозія Стеців, Анна Урбан, Єва Хомин. Усі погодились на заснування Відділу і незабаром скликано основні заг. збори, на яких вибрано таку управу:

Марія Лакуш, голова, Анна Урбан, місто-голова, Константина Матис, секретарка, Теодозія Стеців, заступниця, Катерина Бобяк, касієрка, Павлина Рубаш, заступниця. Контрольорками стали Єва Хомин і Марія Возняк.

Дня 1. травня 1927 скликано віче, на якому бесідницею була Олена Лотоцька. З захопленням вислухали присутні її промови і піднесені на душі взялися ще охотніше до праці. За короткий час Відділ начислював 89 членок.

Закипіла праця. Її можна поділити на дві частини — праця місцевого характеру і в користь Рідного Краю. Місцева праця зосереджується довкруги двох українських установ — Народного Дому й Української Православної Церкви в Честері. Десятки представлень, концертів бенкетів, пікніків та інших імпрез підтримали ці установи і дали їм міцну підставу. В Нар. Домі Відділ подбав про свою власну домівку, де має власне устаткування і кухню. Імпрези Відділу є відомі в Честері, а особливо День Подяки, що став популярною імпрезою на терені Честеру.

Фінансова допомога Рідному Краєві була різnorodна, залежно від потреб і обставин. Була це: допомога інвалідам українських армій,

політичним в'язням, Рідній Школі, Карпатській Україні й Просвіті. Після II. світової війни, коли десятки тисяч українців опинились на скитальщині, Відділ прийшов їм із допомогою, а також приймав у себе переселених та допомагав у підшукуванні праці й мешкань.

Патронкою Відділу є сл. п. Ольга Басараб, якої пам'ять вшановуємо щороку окремим святом. Для відзначення 35-ліття її смерті Відділ організував хор і своїм власним співом звеличав її пам'ять.

Щорічно Відділ святкує Свято Матері в гарній, патріотичній формі. Спільно з іншими організаціями, згуртованими при Церкві, влаштовує щороку Свят-Вечір і спільне Свячене.

Відділ широко опікується своїми членками, відвідує їх вдома або в шпиталі, членок, що знайшлися в потребі, спомагає грошми та прощає в дорогу, коли Господь покличе до себе.

У Відділі вже немає стільки членок, як було колись. Але ті, що лишились, працюють із запалом. На цей рік очолює його п-ні Юлія Тернавська, що вже довгі літа працює для нього. П-ні А. Нуджін є секретаркою від 1949 року, п-ні М. Сирота, як касієрка, також вкладає багато праці. Слід згадати й містоголову п-ню Пецюх, що була довгі роки головою Відділу, а тепер є в Контрольній Комісії Головної Управи СУА.

Про працю Відділу свідчать цифри. За 31 літ Відділ вплатив на фонди Централі СУА 1,930.66 дол., на УККА 847.15 дол., на Нар. Дім у Честері 12,875.42 дол., на Церкву 7,049.12 дол.

З цього огляду бачимо, що Відділ починав серед важких обставин і без досвіду в громадській роботі, та при добрій волі переміг труднощі і став однією з найсильніших організацій у Честері.

Марія Івахів

ЩИРИЙ ПРИВІТ І ПОБАЖАННЯ ДЛЯ

КОНГРЕСУ СФУЖО

і

XII КОНВЕНЦІЇ СУА

п е р е с и л а ю т ь

УПРАВА І ЧЛЕНКИ

2 Відділу СУА — Честер, Па.

Юлія Тершавська — Голова
Петрунеля Пецюх — Містоголова
Анна Нуджин — Секретарка
Анна Гливяк — Засуп. секретарки
Марія Лаврик-Сирота — Касієрка
Анна Мисишин — Заст. касієрки
Параскевія Рубаш — Контролька
Марія Івахів — Пресова референтка
Агафія Макух — Контролька
Анна Заяць — Культурно-освітня референтка
Софія Батюк — Референтка суспільної опіки
Марія Тимань — Господарська референтка
Анна Бартіш
Марія Лажуш
Анна Урбан
Марія Баратура
Марія Вейлин
Марія Луцик
Марія Трейсі
Софія Єдинак

Товариство Жіноча Поміч, 3 Відділ СУА, Нью Йорк

Сидять зліва направо: М. Демидчук, прес. й культ.-осв. реф., М. Слободян, чл. конгр. ком., М. Марусевич, заст. голови, С. Бродін, голова, М. Робицька, секр. А. Яндо, фін. секр., М. Харамбура, скарбничка. — Стоять: 1-ий ряд, зліва направо: К. Крупник, А. Фурик, А. Магвів, М. Чума, чл. конгр. ком., А. Ліба, А. Хархан, чл. сусп. опіки, М. Баран, Т. Дмигтрів. — 3-ій ряд, зліва направо: Б. Груховська, А. Андрусак, А. Васильців, чл. сусп. опіки, К. Сердюк, К. Кенні, М. Єгначек, А. Ніколяс, М. Савицька. — Імена членок, яких нема на знімці: П. Дата, Т. Дякович, Е. Добрянська, К. Дранц, Я. Галецька, Я. Греськович, М. Гарасимчук, К. Гнатяк, А. Йосик, А. Кіп, Я. Ковальська, Т. Куніцька, Ю. Нічка, А. Паснак, М. Шевчук, О. Шуст, М. Середна, М. Стебник, П. Свитака, Т. Тхорик, М. Гаврилович, Е. Ярема, Т. Солтнська, Н. Порраззо

ВІТАЄМО КОНГРЕС СВІТОВОЇ ФЕДЕРАЦІЇ
УКРАЇНСЬКИХ ЖІНОЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ І ПЕРЕ-
ДАЄМО СЕРДЕЧНІ ПОБАЖАННЯ ДЕЛЕГАТКАМ,
ЩО ЗІХАЛИСЯ З ЦІЛОГО ВІЛЬНОГО СВІТУ, ЩОБ
ЗАМАНІФЕСТУВАТИ СВОЮ ЄДНІСТЬ ТА ВИПРА-
ЦЮВАТИ ПЛЯН ДАЛЬШОЇ УСПІШНОЇ ПРАЦІ.
МИ СЕРЦЕМ З ВАМИ!

Товариство „Жіноча Поміч“

3-ТИЙ ВІДДІЛ

СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ В НЬЮ ЙОРКУ

Український Демократичний Клуб, 4 Відділ СУА, Нью Йорк

Сидять зліва направо: К. Барщевська, Т. Сиротюк, С. Серафим, А. Кізіма, Е. Корнат, Е. Лектей, М. Ленчук, Я. Федорович. — Стоять зліва направо, 1-ий ряд: М. Середна, П. Бродін, І. Бенцаль, А. Колтон, А. Базар, Е. Ярема, М. Чума. — 2-ий ряд: І. Шкодзінська, П. Кузів, А. Гиря, М. Марків, К. Шпулак, А. Семен, Я Гірняк

5 Відділ СУА ім. Княгині Ольги в Гемтрэмк, Міг., заснований 11. лютого 1933 р.

Сидять зліва направо: пп. Доміцеля Гиник, Д. Горбусь, Марія Соколів, секретарка, Павліна Будзол, місто голова, Катерина Соснєвська, голова, Агафія Галишин, фін. секретарка, Анна Рипельська, скарбничка, Катерина Федоришин, корсп. секретарка, Анна Патра. — Стоять зліва направо, 1-ий ряд: пп. Анна Княсо, Анна Сірко, Софія Голуб, Параня Сташкевич, Анна Королевич, Грина Кузич, Агафія Хомяк, Анна Блашко, П. Іванишин, Марія Гесон, Марія Ворик. 2-ий ряд: пп. Євгенія Лисак, Анна Стравняк, Катруся Савка, Юлія Федюк, Анна Старик, Павліна Вакалюк, Кароліна Стельмах, А. Паславська, П. Гулик, Марія Полох, Катерина Черній, Текля Гринчук

8 Відділ СУА, Бронкс, Н. Й.

Сидять зліва направо: пп. Марія Ригель, Євдокія Хомів, контр. ком., Марія Соболю, кассірка, Анна Свенсон, голова, Софія Штїга, секр., Юстина Івусич, фін. секр., Галіна Вус, госп. реф. — Стоять зліва направо: пп. Ольга Раковська, Софія Паракутевич, Дора Дуда, Ева Лютоцька, Катерина Сеньковська, Анна Морозович, почесн. чл., Марія Гілетт, контр. ком., Анна Рудил. — Нема на фото: Аполонія Дзюма, почесна голова, Ева Корпало, Марія Ришенік, Анна Ердж, Ева Путяк, Марія Бродин, Катерина Москалик, Марія Форгач, Алафія Туранська, Катерина Охманович, Анна Олійник, Марія Колчак, Анна Когутаннич, Наталія Чапленко, Катерина Волох

13 Відділ СВА ім. Уляни Кравченко в Честер, Па., заснований в листопаді 1952 р.

Сидять зліва доправа: Анна Візняк, Юлія Микита, Ярослав Збір, секретарка, Наталія Мохнацька, голова, Ярослава Кобрин, культ-осв. реф., Ева Біяньська, чл. Реф. Сусп. Опіки. — Стоять зліва доправа: Анна Микита, чл. контр. ком., Михайлина Івдьяк-Вієйра, Марія Рилько, госп. реф., Оксана Івдьяк, чл. хору, Анна Башта, чл. Реф. Сусп. Опіки, Євгенія Корчинська, Галина Микита, чл. хору, Леонтина Мінчак, секретарка, Стефанія Сарахман, Анна Мінчак, чл. контр. ком., Анна Сарахман, Таїсса Збір, чл. хору

16 Відділ СУА, Міннеаполіс, Мінн.

Сидять зліва направо: пп. О. Луцик, культ.-осв. реф., В. Єрмоленко, секр., В. Гринишин, К. Гуцал, М. Петришак, О. Бенцаль-Карпяк, голова, М. Процай, фін. реф., О. Костюк, культ.-осв. реф. — Стоять, 1-ий ряд: М. Олійник, госп. реф., О. Прядка, супс. опіка, А. Підгайна, О. Гамота, госп. реф., М. Гусак, О. Романовська, контр. ком., А. Машталір, З. Рудавська, О. Свенцицька, А. Крамарчук, М. Крамарчук, госп. реф., С. Дмитренко, А. Вовчак. — Стоять, 2-ий ряд: М. Паньків, рев. ком., М. Павлишин, С. Муха, М. Мандибур, С. Вдовичин, С. Крамарчук, Н. Дудинська, Н. Колодницька

16-тий Відділ СУА ім. Кн. Ольги в Міннеаполіс

16-ий Відділ СУА засновано в січні 1952 р., заходом ініціативної групи, очолюваної п. О. Карпяк-Бенцаль. Головою обрано п. М. Петришак, секретаркою п. І. Калинич.

За почином п. В. Єрмоленко члени 16-го Відділу об'єдналися в одну організацію з громадою св. Юрія Переможця.

22. квітня 1952 р. Відділ відвідала Голова СУА п. Олена Лотоцька й тоді він оформився як Відділ ч. 16 та прибав собі за патронку св. Княгиню Ольгу. Членів спочатку було 40, з часом склад мінявся, тепер є їх 60. Головували за чергою пані: М. Петришак, О. Бенцаль-Карпяк, В. Гринишин і К. Гуцал, яка є головою тепер. Секретарювали пані: Л. Козак (3 роки),

О. Луцик, В. Гринишин, М. Паньків і В. Єрмоленко (другий рік).

Головна мета Відділу — збереження і племкання національної свідомості і традицій серед жінок, а через них і серед молодого покоління, та харитативна — матеріальна й моральна допомога. Щоб здобути на це фонди, Відділ улаштував різні імпрези, чайні вечорі, забави та гiкніки. Опікувався Відділ школою українознавства в Авгсбургу (Німеччина), а також допомагав старшим, інвалідам, письменницям і визначним жінкам, ЗУАДК-ові й УККА та виконав усі зобовязання супроти Централі.

К. Гуцаль, голова

В. Єрмоленко, секретарка

22 Відділ СУА в Шикаго

Сидять зліва направо: А. Михалевич, касієрка, М. Яримович, культ.-осв. реф., С. Несторович, госп. реф., М. Куріца, реф. сусп. опіки, Р. Сидорик, голова, М. Ванджуря, фін. секр., М. М. Мікула, секр., Р. Сетвінська, чл. Стоять зліва направо, 1-ий ряд: Н. Яворська, К. Гніда, М. Семків, Ю. Дубицька, І. Стадник, М. Гулай, А. Магвійців, А. Ленник — 2-ий ряд: А. Майка, М. Дячун, М. Кецела, А. Самбірська, радтева реф., О. Мартинюк, Л. Шеремета, С. Кавка, І. Городиська, В. Чичула, А. Струц, М. Семків. — 3-ий ряд: Н. Голяш, О. Малий, Н. Аренд, І. Ракуш, М. Городиська, О. Крихтяк

26 Відділ СУА ім. О. Басараб в Гемтремк, Міш.

Сидять зліва направо: пп. Н. Дамян, Ю. Кульчицька, Ст. Заплігна, М. Бережанська, М. Васько, голова, К. Хомяк, М. Явна, М. Слюсарчук, М. Будар. — Стоять зліва направо, 1-ий ряд: М. Дилів, М. Кудла, М. Бушард, І. Пиндик, О. Бабій, М. Бортник, К. Кобаса, А. Вороновська, А. Руда, І. Козак, М. Владика, А. Гринник. — 2-ий ряд: А. Юрченко, А. Ковальська, М. Голованеш, М. Малинович, О. Мудра, М. Колодницька, К. Шавінська. — 3-ий ряд: М. Стойко, Е. Стойко, Р. Крушельницька, М. Сива

31 Відділ СУА ім. Княгині Ярославни, Дітройт, Міш.

Сидять зліва направо: пп. А. Яремен, Ю. Клиш, А. Біловус, М. Красневич, К. Цимбалюк, А. Королівич, А. Забігайло, Ф. Сідло, М. Уштан. —
Стягають зліва направо: пп. Н. Сташкевич, А. Пазарина, А. Пичинога, Ю. Сослер, А. Слободян, А. Войтевич, Е. Микитинська, Р. Довгань,
М. Грагорітес, М. Шеретко

35 Відділ СУА, Озон Парк, Н. Й., заснований в 1992 р.

Сидять зліва направо: пп. А. Кіш, К. Яворська, містоголова, А. Велькянович, секр., А. Бабська, голова, К. Васло, касієрка, О. Швед, М. Парашук. — Стоять з ліва направо, 1-ряд: Г. Юруксо, Е. Майко, А. Возьна, Т. Генєга, М. Вовк, М. Хрущ, К. Костишин, К. Коршльовська, Е. Орлан. — 2-ий ряд: Г. Гайдамак, А. Опарик, Е. Сташків, М. Риц, Н. Сельська, Г. Балюк, А. Шелест, А. Попольська

НАЙКРАЩІ ПОБАЖАННЯ

СВІТОВОМУ КОНГРЕСОВІ

Українського Жіноцтва

і XII КОНВЕНЦІЇ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

складає

36 Відділ СУА в Шикаго, Ілл.

BEST WISHES

from

BRANCH 36 UNWLA

Chicago, Illinois

42 Відділ СУА, Филалелфія

Сидять зліва направо: пп. Анна Баран, Софія Миць, Анна Мишишин, Анна Бойко, Марія Пашук, голова, Олена Лотоцька, Євгенія Задорожна, секр., Пелагія Малиновська, касірка, Анна Качмарчик, заст. секр., Марія Насевич. — Стоять зліва направо, 1-ий ряд: пп. Анна Бегеза, Софія Василенко, Ева Вовчак, Параскевія Дурановська, Юстина Качмар, Олена Марків, Анна Марич, Катерина Шманда, Анна Зелінка, Анна Натірна, Юлія Драбик, Іванна Малендзевич. — 2-ий ряд: пп. Катерина Комар, Парася Марич, Марія Лемяник, Катерина Пак, Кекилія Гардецька. — 3-ій ряд: пп. Текля Парашак, Ольга Фостик, Марія Потучко, Мелянія Гайдучко, Марія Лабяк, Антоніна Аннюк, Катерина Тимошук

Привіт Конгресові

від членок

42 Відділу США — Філадельфія

Пелагія Малиновська
Марія Пашук
Евгенія Задорожна
Ева Вовчак
Анна Бойко
Текля Паращак
Олена Марків
Анна Баран
Анна Марич
Параска Марич
Катерина Комар
Кекилія Гардецька
Анна Качмарчик
Марія Потучко
Софія Миць
Мілдред Гайдучко
Катерина Тимошук
Юлія Драбик
Юстина Качмар
Анна Мицишин
Антоніна Аннюк
Марія Лабяк
Ольга Фостик
Параскевія Дурановська
Софія Василенко
Анна Нагірна
Анна Зелінка
Анна Маландевич
Катерина Шманда
Олена Лотоцька
Катерина Пак

43 Відділ СУА ім. Олени Пчілки, Філадельфія-Північ, заснований 26. вересня 1957 р.

Сидять зліва направо: пп. Марія Данилів, культ.-осв. реф., Іванна Савицька, прес. реф., Ірина Мамчин, Галина К. Слюзар, госп. реф., Слава Оранська, секр. проф. Іанна Ракоча-Білінська, голова (1959), Стефанія Пушкар, мист. реф. (голова 1957), Осипа Грабовецька, перша містоголова (голова 1958), д-р Тетяна Цісик, сусп. реф., Михайлина Чайковська, голова конгр. комісії, Марія Євсєвська, друга містоголова, Наталія Перфецька, орг. реф., Іванна Черняхівська, заст. прес. реф., Людмила Чайківська, імпр. реф. — Стоять зліва направо, 1-ий ряд: пп. Марія Процик, Ірина Кузьма, Люба Процик, Степанія Сум, Марія Куземська, Анізія Мірчук, Іванна Федорів, П. Терлецька, Вероніка Стойкевич, Дарія Хемич, Анна Богачевська, конгр. ком., Ольга Стебновська, Софія Рудавська (госп. реф. 1958), Наталія Прокурська, Ростислава Богачевська, конгр. ком., Іванна Осідач, Галина В. Слюзар, Ірина Яворська, Марія Шлука, Аня Максимович, Ольга Цюк, Ірина Ярош, Марія Сохор, Анастасія Сагата, мтр. Ольга Головецька, Марія Романець, Ольга Стулковська, Евстахія Іваш, конгр. ком. — 2-ий ряд: Степанія Надрата, Лідія Криль, Леся Стадниченко, Лідія Макаренко, Ярослава Белей, Мирослава Паладій (сусп. реф. 1958), Ярослава Филипович, Марія Татарська, Анастасія Огороднік-Жидлава, Леонія Олексинин, Марія Маруськ, Віра Сарахман. — Неприсутні на фото членки: Ярослава Острук, вих. реф., Н. Андрейчик, Наталія Андрусів, Лідія Артимій, Теофіля Артимішин, Іванна Білик, Ірина Винницька, Стефанія Голігата, Лукія Гриців, Емілія Демянчук, Софія Дорошенко, Марія Єліяшевська, Марія Заборська, М. Заяць, Марія Івахів, Ніна Карпинич, Люба Кивелюк, Ольга Ковальчук, Корнелія Конрад, Степанія Коханевська, Галина Кривуша, Іванна Кунців, Ніна Лузницька, Надія Лученко, Ольга Маланяк, Лідія Мельник, Анастасія Никорович, Ірина Новоженюк, Надія Олексинин, Люба Онуферко, Марія Ортинська, Тетяна Павлічка, Юлія Пегришин, Люся Палагайко, Ірина Повзаник, Оксана Поритко, Галина Пراسіцька, Ірина Прокопишин, Стефанія Ракоча, Ірина Райнер, Анна Сиротук, Оксана Сімович, Іванна Сіра, Дарія Скіра, Надія Недільська-Слободян, Іванна Сперкач, Ольга Субельна, Марта Тарнавська, Наталія Татунчак, Христіна Телепко-Лазок, Ярослава Федьків, Марія Ченстох, Дарія Черник, Степанія Шаран, Марія Шумська, Дарія Шуст, Н. Ярименко

43 Відділ СУА ім. Олени Пчілки

У ФІЛАДЕЛФІЇ (ПІВНІЧ)

заснований у вересні 1957 року, який до цього часу зєднав понад 120 членок, зрозумів вагу жіночої організації та завдань, які кожна членка поза межами Рідних Земель має сповнити.

Вітаємо

Світовий Конгрес Українського Жіноцтва

який скликає Світова Федерація Українських Жіночих Організацій з приводу 75-ліття жіночого руху і 10-ліття свого заснування. Вітаємо його делегаток, що зіхались із чотирьох континентів світу, щоб розважити пройдений і намітити дальший шлях у вільному світі для праці в користь поневоленої Батьківщини. Щастя Боже у наміченій праці.

Вітаємо делегаток і гостей

XII Конвенції Союзу Українок Америки

ЗА УПРАВУ 43 ВІДДІЛУ СУА ІМ. ОЛЕНИ ПЧІЛКИ
У ФІЛАДЕЛФІЇ:

Слава Оранська, секретарка Проф. Ганна Ракоча-Білинська, голова
Осипа Грабовенська Марія Євсєвська
містоголови

48 Відділ СУА ім. Ольги Кобилянської, Філадельфія

Сидять зліва направо: пп. Анна Войтович, Юстина Лопушанська, Емілія Слоболян, Михайлина Шагала, Софія Куриляк, місто голова, Марія Бабяк, голова, Вікторія Савчинська, секр., Анна Волчак, касієрка, Анна Кривуцька, Анна Стасович, Е. Пелениця, Глікерія Гусак. — Стоять зліва направо: Іванна Пенкальська, Анна Посполита, Катерина Міграла, Марія Качмар, Пелагія Світа, Ольга Ощипко, Юстина Баран, Марія Головінська, Пелагія Лучишин, Катерина Марків, Марія Куріган, Анастазія Гріб, Анна Костик, Паарскевія Капраль, Ева Мандро, Ба- сидина Сербінюк, Леонтинна Петрович, Антоніна Мицак

З НАГОДИ

СВІТОВОГО КОНГРЕСУ Українського Жіноцтва

В ДЕСЯТИЛІТТЯ ЗАСНУВАННЯ СІТОВОЇ ФЕДЕРАЦІЇ
УКРАЇНСЬКИХ ЖІНОЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ (СФУЖО) І

ХІІ КОНВЕНЦІЇ СУА

Управа 49 Відділу СУА ім. О. Басараб

В БОФАЛО

складає найщиріші GRATULACIJA за досі проведену
працю та щиріше побажання якнайкращих
успіхів у дальшій праці для Українського Жіноц-
тва у вільному світі і нашого поневоленого народу
Рідних Землях.

ЗА УПРАВУ:

АННА СНАЙЧУК — голова

ЕМІЛІЯ СТАСЮК — секр.

МАРІЯ ГОРБАЧУК — касієрка

54 Відділ СУА ім. „500 Героїнь“ у Вилмінгтон, Дел., заснований у жовтні 1958 р.

Сидять зліва направо: Софія Цибак, Павліна Дзюбак, Марія Дзюблик, Ольга Гарванко, голова. Розалія Церковнюк, Людвіка Сілецька, Анна Цицик, Катерина Петеш, Софія Зіглер. — Стоять зліва направо: Іванна Дицьо, Теодозія Кушнір, Катерина Грицак, Ольга Паранчак, Марія Майброда, Анна Гінсьорська, Марія Корженівська, Марія Танчук, Марія Леньо, Катерина Глиннянська, Катерина Василюшин, Анастазія Стецько. — 2-ий ряд: Катерина Гусак, Марія Матвійків, Лідія Гарванко, Олена Шатинська, Лада Гусар, Віра Гарванко, Юстина Щербан, Катерина Костишин

54 Відділ СУА ім. 500 Героїнь

У ВИЛМИНГТОН, ДЕЛ.

Заснований у жовтні 1958 р. На Основуючих Зборах вписалося 23 членки, а тепер Відділ начисляє вже 40 членкинь.

Відділ провадить дуже оживлену працю в громаді, влаштовуючи всякі імпрези. Дотепер улаштовано: свято св. Миколая, Ялинку-Забаву для дітей, два Чайні Вечорі, Свято Героїнь і ін. Членки Відділу беруть теж активну участь у підготовці національних свят, що їх улаштовує місцевий Відділ УККА.

Відділ СУА жваво працює теж у ділянці суспільної опіки, висилаючи пакки потребуючим.

В останню неділю кожного місяця відбуваються Ширші Сходини членкинь Відділу.

ПРИВІТ

**СВІТОВОМУ КОНГРЕСОВІ
УКРАЇНСЬКОГО ЖІНОЦТВА**

в і д

**64 Відділу Союзу Українок Америки
в Нью Йорку**

66 Відділ СУА в Нью Гейвен, Конн., заснований в березні 1956 р.

Сидять зліва направо: В. Гусак, М. Рудницька, Р. Яхницька, М. Гіжа, О. Гіна-Столяр, М. Олесницька, голова, М. Данилович, О. Томоруг, З. Попель. — Стоять зліва направо: М. Косович, М. Снігурович, В. Вальницька, П. Волшець, Є. Маковська, К. Матвієнко, О. Посполита, І. Гладка, А. Кузик, І. Бойко, І. Григорович, С. Сидорик, А. Кравчук

ЦІЛОМУ ПРОВОДОВІ ТА ВСІМ УЧАСНИКАМ

КОНГРЕСУ СФУЖО

i

ХІІ Конвенції Союзу Українок Америки

пересилаємо щирий привіт

та бажаємо багато найкращих успіхів у нарадах.

66 Відділ СУА в Нью Гейвен, Конн.

67 Відділ СУА ім. княгині Ольги

В ПЕРТ АМБОЙ, Н. Й.

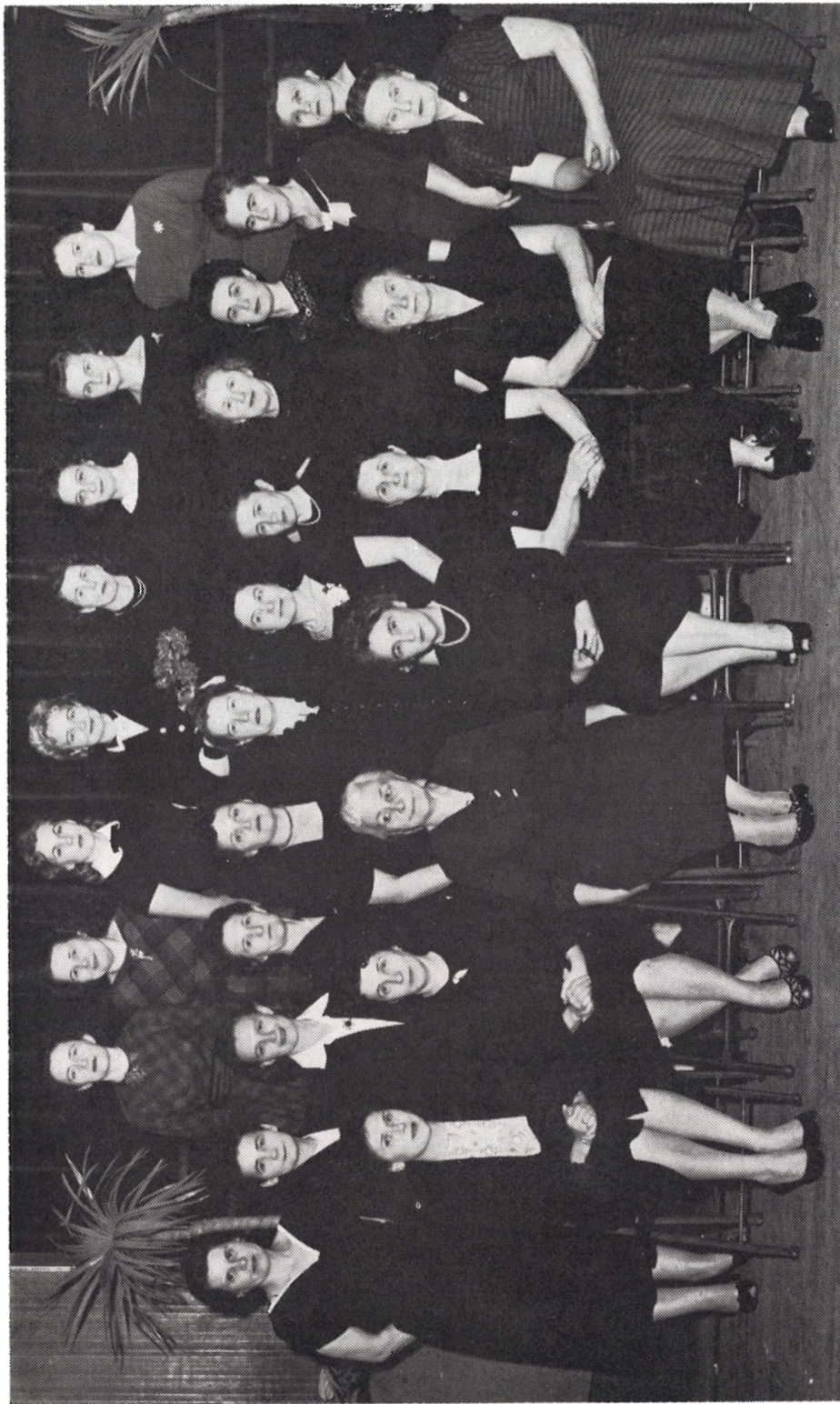
Основуючі збори 67 Відділу були 7. квітня 1956 року. До першої Управи ввійшли: Ольга Грицай — голова, Ольга Романець — містоголова, Наталія Галушка — секретар, Ольга Левицька — касієр, Анастасія Ковалюк — реф. культурно-освітня, Анастасія Харченко — реф. сусп. опіки, Ева Прус — реф. господарська, Катерина Тимків — реф. організаційна, Маруся Добуш, А. Барлецька і Т. Базилевич, члени Контрольної Комісії.

Наш Відділ відбуває ширші сходини кожного місяця і два рази в місяць засідання Управи. Ми зорганізували школу, до якої вчаєє 50 дітей. Так само Відділ перевів курс вишивання. Підготовано виставку св. Миколая, Свят-Вечір на Йорданські Свята. Також уряджено ще базар і переведено курс писання писанок. Своїми власними силами підготували свято в честь Т. Шевченка і „Свято Героїнь“. На „Фонд 500“ Відділ дав 100 доларів і опікується одною „бабусею“ при Фонді „Мати й Дитина“.

До Відділу належать тут народжені і новоприбулі жінки й дівчата.

Відділ 67 є членом УККА.

А. Ковалюк, секретарка

68 Відділ СУА, Сиракоз, Н. Й., заснований в лютім 1957 р.

Сидять зліва направо: пп. М. Проскуренко, О. Бачинська, д-р Е. Єржківська, А. Кравс, А. Линько, М. Бунецька, З. Франціян. — Стоять зліва направо, 1-ий ряд: пп. Павлів, М. Карпшин, А. Гусак, В. Трач, М. Голак, В. Смик, М. Кузьма, Я. Гапій, І. Подлюк, В. Гурська, Е. Бішко, А. Курилко. — 2-ий ряд: І. Рубич, М. Логаза, Л. Павелко, О. Круль, З. Фрайзінгер, С. Жизневська, Я. Гудзяк, М. Граб

СВІТОВИЙ КОНГРЕС

Українського Жіноцтва

24.—27. червня 1959

СТУДІЙНІ ДНІ

Український Інститут Америки, 2 Е. 79-та вул. Нью Йорк

24. ЧЕРВНЯ, середа

5:30—10:00 год.: Відкриття Студійних Днів
Представлення голів Комісії
Наради Комісій — Виховної, Зв'язків, Економічної

25. ЧЕРВНЯ, четвер

9:00 год. рано: Богослуження в обох українських церквах
9:30— 1:00 год.: Нарада Програмової Комісії
2:00— 5:30 год.: Нарада Організаційної Комісії
6:30—10:00 год.: Наради Комісій — Суспільн. Опіки, Культ.-Освітньої Праці і Молоді

ДІЛОВА СЕСІЯ КОНГРЕСУ

Готель Статлер, Нью Йорк

26. ЧЕРВНЯ, п'ятниця

8:00 год. рано: Реєстрація делегаток і гостей
9:00 год. рано: Ділове відкриття Конгресу — О. Залізник
Вибір почесної Президії
Вибір Комісій — Мандатової, Резолюційної, Номінаційної
„75-ліття жіночого руху“, доповідь — Олена Залізник
„Десятиліття СФУЖО“, доповідь — Олена Лотоцька
Представлення делегаток членів-організацій і їх звіти
Прийняття нових членів-організацій
„Українська жінка на рідних землях“, доповідь — Олександра Бойко-Сулима
Привіт на Рідні Землі — Євгенія Ситник
Закриття Сесії
Відкриття Виставки Жіночої Творчості
1:00 год.: Репрезентативний обід учасниць Конгресу СФУЖО і Конвенції СУА

СЕСІЯ МОЛОДІ

- 2:30— 6:00 год.: Відкриття
Вибір Президії
„Українська молодь у вільному світі“, доповідь — п-на Дарія Гасюк
„Українська молодь на рідних землях“, доповідь — п-на Мирослава Томоруг
Звіт голови Комісії Молоді
Дискусія
Відчитання резолюцій Комісії Молоді
Закриття Сесії Молоді

СВЯТОЧНА СЕСІЯ КОНГРЕСУ

- 7:30 год.: Відкриття — Олена Залізник
Вхід Президії Конгресу
Вхід представниць членів-організацій
Гимн і молитва
Представлення членів-організацій і Управи СФУЖО
„Наші позиції“ — Ірина Павликовська
„Українська жінка в ЗДА“ — Маруся Бек
Привіт представниць членів-організацій
Хор „Ластівка“, 66 Від. СУА з Нью-Гейвену
Закриття Сесії

ДРУГИЙ ДЕНЬ КОНГРЕСУ

27. ЧЕРВНЯ, субота

- 9:00 год.: Звіти голов Комісій Студ. Днів (Організаційно-Програмової, Культ.-Освітньої, Виховної, Зв'язків, Економічної, Сусп. Опіки), з поданням тез до резолюцій Фінанси СФУЖО
Відчитання проекту резолюцій — голова Резолюційної Комісії
Дискусія
Остаточне відчитання і ухвалення резолюцій Конгресу
Вибори Управи СФУЖО — Номін. Комісія
Слово представниці членів-організацій
Закриття Ділової Сесії—містогол. СФУЖО
- 1:30 год.: Обід
- 2:00 год.: Прогульки для оглядин Нью-Йорку
- 7:00 год.: Бенкет Союзу Українок Америки в честь учасниць Конгресу СФУЖО

СВІТОВА ФЕДЕРАЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ ЖІНОЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Програма XII. КОНВЕНЦІЇ Союзу Українок Америки

ГОТЕЛЬ СТАТЛЕР-ГИЛТОН, НЮ ЙОРК

П'ятниця, 26. червня:

Год. 1:00 Репрезентативний обід Союзу Українок Америки в честь учасниць Конгресу

Субота, 27. червня:

Год. 8:00 рано: Богослуження в українських церквах

Год. 9:00 Відкриття XII. Конвенції
Гимн — Хор 11 Відділу США з Трентону
Ухвалення порядку нарад
Вибір Президії
Представлення делегаток
Вибір і проголошення Комісій Конвенції
Відчитання протоколу з XI. Конвенції
Звіт Гол. Управи — гол. п-ні О. Лотоцька
Звіт фінансовий — фін. секр. і касієрка

Год. 11:30 Наради Комісій

Год. 1:00 Обід

Год. 2:00—6:00 Фін. Комісія — звіт
Зміна статуту
Дискусія і ухвалення статуту
Звіт Контр. Комісії
Удільнення абсолюторії

Год. 7:00 Бенкет США в честь учасниць Конгресу
У програмі виступ хору 10 Відділу США

Неділя, 28. червня:

Год. 8:00 рано: Богослуження в українських церквах

Год. 9:30 Голови Конвенційних Комісій — звіт
Спалення моргеджу Дому США
Вибори Головної Управи

Год. 1:00 Обід

Год. 2:00 Звіт Звітової Комісії
Звіт Резолюційної Комісії
Ухвалення резолюцій
Закриття Конвенції

ГОЛОВНА УПРАВА
СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Ліга Українських Католицьких Жінок Канади

ЕПАРХІЯЛЬНА УПРАВА В ЕДМОНТОНІ, АЛБЕРТА

вітає

від себе й усього членства

СВІТОВИЙ КОНГРЕС УКРАЇНОК

У ВІЛЬНОМУ СВІТІ

і має надію, що цей Конгрес скріпить наші сили
для праці в користь вільної України.

ЗА ЕПАРХІЯЛЬНУ УПРАВУ ЛУКЖ:

Анна Прийма, голова **Анна Буртняк**, б. голова **Евгенія Савка**, секретар

ЧЛЕНИ УПРАВИ:

Бабич Параня
Базюк Стефанія
Байрак Анна
Боцюрків Віра
Боцюрків Марія
Воловик М.
Гарапник Катерина
Грещук Зоня
Демко Марія
Дідух Йосифа
Дмитрук Неоніля
Дядь Анна
Елчин Марія
Іванків Марія
Козяк Анна
Кривко Евгенія

Лукавецька Анна
Малко Михайлина
Манастирська Ольга
Музика Марія
Нецик Ольга
Павликовська Ірина
Петецька Катерина
Поранчук Марія
Росляк Олена
Савчикевич Марія
Семко Марія
Свист Емілія
Страшок Емілія
Цимбаліста Марія
Якимишин Марія
Яницька Наталія

ШІСТЬ ВІДДІЛІВ

Ліги Українських Католицьких Жінок

У МОНТРЕАЛІ, ОБЕДНАНИХ У КОМІТЕТІ ЗВ'ЯЗКУ

щиро вітають

КОНГРЕС СФУЖО

що знов в історії українського жіночого руху дає можливість українському жіноцтву всіх континентів світу спільно обмінятися думками і вирішувати напрямні праці. Бажаємо віри в добре діло, надії на успіхи праці і єдності у настановлених задумах.

ЗА ЛІГУ УКРАЇНСЬКИХ КАТОЛИЦЬКИХ ЖІНОК В МОНТРЕАЛІ

Ольга Федорик — голова

Бронислава Мельник — секретарка

Шість Відділів ЛУКЖ у Монреалі об'єдналися в Комітет Зв'язку, який координує працю відділів у цьому місті. Перші Відділи ЛУКЖ у Монреалі ведуть свій початок від 1945 р. Були це: Відділ при церкві св. Духа в дільниці Пойнт Ст. Чарл і при церкві св. Михаїла в центрі міста. З прибуттям нових членів української спільноти до цього міста постають нові парафії з власними церквами, а при них нові відділи ЛУКЖ. В 1950 р. при церкві Успення Божої Матері, в дільниці Роземонт, та при церкві св. Василя Великого у передмісті Лашін, згодом при Місійній Станиці св. Івана Христителя в дільниці Парк Екстеншен і при церкві св. Йосафата в дільниці Вілле Емард. Кожний Відділ діє на терені своєї парафії. Комітет Зв'язку є координаційним чинником, що не обмежує праці відділів.

Особовий склад Комітету Зв'язку під цю пору такий: пані Федорик Ольга — голова, Мельник Бронислава — секретарка, Якимішин Стефанія — скарбник, і члени: пані Вербицька, Барабаш, Бринявська, Войцеховська, Верещак, Касадра, Кріса, Беднарчук, Ціховлаз, Уніят і Шпит.

Праця ЛУКЖ розгортається за такими напрямними:

1. Культурно-освітня, яка включає поглиблення релігійного життя самих членкинь і включування в Католицьку Акцію.

2. Суспільна: співпраця з громадськими організаціями головно з місцевими жіночими і молодечими, як: Укр. Кат. Юнацтвом, Пластом, СУМ, а також праця пропагандивна серед місцевого населення.

3. Харитативна, в якій присвячується багато уваги, головно залишенцям в Європі (школи, дитячі садки, хворі у шпиталях і воєнні інваліди). Крім цього несення матеріальної допомоги хворим і потребуючим на місці.

Реасумуючи працю відділів ЛУКЖ в Монреалі, треба ствердити, що вона вичерпує всі роди праці жіночої організації, яка має за ціль служити Богові і Батьківщині.

У 1952 р. в часі Епархіяльного Католицького Конгресу в Торонті тодішня голова Домініяльної Екзекутиви ЛУКЖ пані Марія Дима в присутності Кир Ізидора зложила заяву вступлення Ліги Українських Католицьких Жінок в члени СФУЖО. З того часу і ми, відділи ЛУКЖ, увійшли в контакт із Федерацією, як клітини нашої централі.

У 1957 р. прийнято ЛУКЖ до Світового Союзу Католицьких Жіночих Організацій з осідком у Парижі. Через нашу централю ми входимо у зв'язок із католицьким жіноцтвом світу та інформуємо його про змагання й боротьбу нашої Церкви.

УПРАВА Й ЧЛЕНКИ

Організації Українок Канади ім. О. Басараб

Відділ Монреал

вітають СФУЖО та її Управу з нагоди десятиліття її існування і праці для добра не лишень української жінки, а й усього українського народу.

Наш Відділ ОУК в Монреалі, який 7. травня ц. р. існуватиме вже 26 літ — має в усіх ділянках організаційного життя великий досвід і гарні успіхи.

26 років тому заснувала Відділ горстка молодих ентузіясток, маючи за головну ціль нести допомогу поневоленій Україні: Бойовий фонд, політичні в'язні, українські культурні установи та школи, вдови й сироти по поляглих героях, військові інваліди, розбудова рідної преси на рідних землях — ось про що дбав Відділ перед II-гою світовою війною.

II-га світова війна перервала звязки з Краєм, зате йшла інтенсивна допомога канадійським українським воякам і клубові українських вояків канадійської армії та Канадійському Червоному Хрестові. По II-гій світовій війні Відділ матеріально й морально допомагав переселенцям у звисних таборах ДП, а тепер допомагає залишенцям в Європі та потребуючим родинам і особам на місці. З прибуттям нової еміграції в ряди нашої організації ввійшли нові членки, між ними піонерка жіночого руху на Рідних землях II-ї Олена Залізник, теперішня голова СФУЖО. Відділ утримує звязки з місцевою Жіночою Радою й чужонаціональними жіночими організаціями.

Не занедбував Відділ й культурно-освітньої та самоосвітньої праці, улаштовуючи щороку концерти, академії й реферати.

Українські Національні Дони УНО і БО здобуто теж за активною участю нашої Організації.

З нагоди Конгресу — Відділ ОУК в Монреалі бажає СФУЖО здобути ще кращі успіхи в майбутньому не лише у внутрішній організаційній ділянці, але передусім у зовнішній, репрезентативній, освідомній та пропагандивній ділянці.

СЛАВА УКРАЇНІ!

УПРАВА ТА ЧЛЕНКИ ОУК — ВІДДІЛ У МОНТРЕАЛІ

ПАЛКИЙ ПРИВІТ

І ПОБАЖАННЯ НАЙКРАЩИХ УСПІХІВ

В НАРАДАХ

**СВІТОВОГО КОНГРЕСУ
Українського Жіноцтва**

що його скликає

**СВІТОВА ФЕДЕРАЦІЯ
УКРАЇНСЬКИХ ЖІНОЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ (СФУЖО)
У 75-ЛІТТЯ УКРАЇНСЬКОГО ЖІНОЧОГО РУХУ
і 10-ЛІТТЯ СВОГО ІСНУВАННЯ**

п е р е д а є

**Комітет Українок Канади
Відділ Торонто**

Український Народний Союз

вітає Делегаток і Учасників Світового Жіночого Конгресу, з яким зійшлася дата 65-літнього існування УНС, і складаючи Конгресові бажання повного успіху, пригадує його учасникам свою довгу й невинну службу для рідного громадянства на національному та господарському полі. Даючи повну моральну й матеріальну допомогу всім проявам жіночого організованого життя, і самий об'єднуючи десятки тисяч українських жінок, УНСоюз є певний, що загал свідомого українського жіноцтва надалі доцінюватиме вагу й значення УНСоюзу, особливо ж його забезпечену працю, яка є основою добробуту й спаяності родини та подбає про спопуляризування ідеї братського життєвого забезпечення серед усього українського жіноцтва. — — — — —

ЕКЗЕКУТИВА УКРАЇНСЬКОГО
НАРОДНОГО СОЮЗУ

З приводу
75-ліття українського жіночого руху і 10-ліття існування СФУЖО,
Світовому Жіночому Конгресові обильних Божих Ласк у дальшій
успішній праці бажає та щиро вітає

Союз Українців Католиків в Америці **„ПРОВИДІННЯ“**

Впродовж 47 років був завжди вірний нашій Католицькій Церкві
й своєму народові.

Як одинока УКРАЇНСЬКА КАТОЛИЦЬКА БРАТСЬКО-ОБЕЗПЕЧЕНЕВА
ОРГАНІЗАЦІЯ, СУК „ПРОВИДІННЯ“ дає низько-процентові позики на
будову церков, парафіяльних шкіл та народніх установах.

Дарує постійно великі суми на релігійні,
національні та культурно-освітні цілі.

УДІЛЯЄ ПОЗИКИ Й ДОПОМОГИ СВОЇМ ЧЛЕНАМ.
МАЄ НАЙКРАЩІ І НАЙДЕШЕВШІ РОДИ ГРАМОТ
ДЛЯ ДОРΟΣЛИХ І ДІТЕЙ.

8 років забезпечення для дітей від 0—15 р. життя.
7 років забезпечення для дорослих від 16—55 р. життя.

В кожній нашій громаді має свої Відділи.

Видає книжки та одинокий у світі український католицький щоденник
„АМЕРИКА“

УКРАЇНЦІ КАТОЛИКИ: ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ СУК „ПРОВИДІННЯ“!
Щадіть собі в ньому на пізніші літа та майте забезпечення на життя.
ЧИТАЙТЕ І ПОШИРЮЙТЕ „АМЕРИКУ“!

Адреса:

THE PROVIDENCE ASSOCIATION
817 N. FRANKLIN STREET
PHILADELPHIA 23, PENNA.

ПРИВІТ І ПОБАЖАННЯ УСПІХУ

від

УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИЧОГО СОЮЗУ

БРАТСЬКОЇ ЗАПОМОГОВО-ОБЕЗПЕЧЕНЕВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ

В АМЕРИЦІ І КАНАДІ

що

НАЧИСЛЮЄ ПОНАД 23,000 ЧЛЕНІВ І ПОНАД \$6,500,000.00 МАЙНА.

Має найкращого роду найновіші поліси забезпечення на життя і на посмертне. Виплачує річні дивіденди. Помагає бідним, хворим і нездібним до праці членам. Помагає матеріально незаможним українським студентам у вищих школах. Помагає своєму українському народові морально і матеріально в його стремлінню визволитись з чужого поневолення і здобути самостійну, соборну, демократичну Україну. Видає свій, демократичного напрямку часопис „Народну Волю“ в українській і англійській мовах. Для вигоди членів і українських людей провадить Літню Вакаційну Оселю в Глен Спей, Н. Й., та Громадський Український Осередок у Скрантоні, Па.

Головний Осідок Українського Робітничого Союзу:

440 WYOMING AVE., SCRANTON, PA.

Telephone: DI 2-0937 — DI 7-5649

СВІТЛА ПРИЗИДІЄ!

ЕКЗЕКУТИВА ВІДДІЛУ

Комітету Українців Канади в Торонті

разом зі своїми

складовими організаціями —

широ вітає Президію, Делегаток і Гостей

СВІТОВОГО ЗІЗДУ УКРАЇНСЬКОГО ЖІНОЦТВА В НЬЮ ЙОРКУ

і бажає йому якнайкращих успіхів в досягненні
наміченої мети!

Українське жіноцтво все було рушійною силою як у домашнім, так і суспільно-громадським та державнім житті українського народу.

Українське Жіноцтво і на еміграції зуміло сконсолідуватись у живучу творчу силу, чим дало гідний приклад до наслідування.

Хай Господь і далі допомагає Вам у Вашій праці для добра, чести і слави Українського Народу!

ЗА ЕКЗЕКУТИВУ ВІДДІЛУ КУК У ТОРОНТІ:

адв. Мирослав Романюк

голова

Д-р Степан Росоха

секретар

КОМІТЕТ

**Об'єднаних Американсько-Українських
Організацій міста Нью Йорку**

ВІДДІЛ УКРАЇНСЬКОГО КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ АМЕРИКИ

вітає

СВІТОВИЙ ЖІНОЧИЙ КОНГРЕС

і бажає

НАЙКРАЩИХ УСПІХІВ У ДАЛЬШІЙ ПРАЦІ

Відділ УККА в Трой, Н. Й.

Сидять зліва направо: С. Коновальчук, В. Дзуба, о. О. Шараневич, О. Васильків, В. Наболотний, І. Коцур, П. Олійник. — Стоять зліва направо: М. Хомич, М. Гаврилук, О. Хомич, В. Боднар, В. Добромільський, В. Роман, М. Бобиляк, І. Удич, М. Романишин, Е. Наболотний, С. Гарат, І. Жеребинський, І. Романишин, М. Фігль,

ЩИРИЙ ПРИВІТ

КОНГРЕСОВІ СФУЖО

І УСПІХІВ У ПРАЦІ

Прихильниці СФУЖО з Торонта

б а ж а ю т ь

п. Бригідер І.
п. Борис О.
п. Білик О.
п. Ващук С.
п. Велигорська М.
п. Велигорська Л.
п. Вертипорох Л.
п. Весоловська О.
п. Винницька Я.
п. Винницька І.
п. Волицька Л.
п. Гарасевич К.
п. Гарух Ч.
п. Демків В.
п. Думин М.
п. Івахнюк Н.
п. Закидальська Н.
п. Зелена М.
п. Кальба О.
п. Кінасевич М.
п. Козак О.
п. Комісар М.
п. Копач А.
п. Кос В.

п. Кравс К.
п. Левицька І.
п. Луцька Л.
п. Маршал Л.
п. Медвідська Н.
п. Мудрик Д.
п. Нагніт Д.
п. Негрич М.
п. Нітефор І.
п. Носик Л.
п. Онищук Д.
п. Остапчук Е.
п. Паліїв Ц.
п. Пастернак М.
п. Петрів І.
п. Підгайна А.
п. Савчук С.
п. Слободян М.
п. Солонинка М.
п. Федейко О.
п. Цибульська Д.
п. Черниш О.
п. Шиманська І.
п. Яців І.

Best Wishes

Ukrainian American Citizens' Ass'n

847-853 NORTH FRANKLIN STREET
PHILADELPHIA 23, PENNA.

MICHAEL DARMOPRAY, President
PHILIP DUBAS, Vice President
DIERIC SLOBODIAN, Financial Secretary
METRO PASICHNYK, Recording Secretary
WALTER BOROSIEWICH, Traesurer

1 9 0 9 — 1 9 5 9

OUR GOLDEN JUBILEE

**„УКРАЇНКА У ВІЛЬНОМУ СВІТІ“ ЗОРГАНІЗОВАНА
У СВОЇЙ ОРГАНІЗАЦІЇ НА ЧОТИРЬОХ КОНТИНЕН-
ТАХ СВІТУ ПІД ПРОВОДОМ СВІТОВОЇ ФЕДЕРАЦІЇ
УКРАЇНСЬКИХ ЖІНОЧИХ ОРГАНІЗАЦІЇ (СФУЖО)
ПРОМОЩУЄ ШЛЯХ ПОСТІЙНИЙ І НАПОЛЕГЛИВИЙ
БОРОТЬБИ ЗА ВИЗВОЛЕННЯ БАТЬКІВЩИНИ.**

**СВІТОВОМУ КОНГРЕСОВІ
Українського Жіноцтва**

**БАЖАЄМО БОЖОЇ ЛАСКИ Й УСПІХІВ У ЦИХ ВАЖЛИ-
ВИХ, У ВАЖЛИВИЙ ЧАС, НАРАДАХ.**

Українське Медичне Товариство

ТОРОНТО, ОНТЕРІО, КАНАДА

COMPLIMENTS OF

Young Ukraine of Brooklyn

216-218 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

OFFICERS

BOHDAN B. BEZKOROWAJNY, President

Paul Krug, Vice-President — Henry Kaniuka, Treasurer

John Bohan, Rec. Sec'y — Eddie Bartasewicz, Sgt. of Arms

Walter Dicke — Sgt. of Arms

Reception Committee

Joseph LeSawyer, Tony Bilenky, Peter Chups, William Taraska

Entertainment Committee

Walter Klawsnick, Steve Halas, William Chupa, William Krug,

Steve Kosciw

Ticket Committee

John Dicke, Michael Dicke, John Kmyta, Peter Mikiten, Rudy

Pussikera, William Hlushko, John Halas, Nick Peshniak,

John Hawrysko

AND MEMBERS

Continental Iron & Titanium

MINING LIMITED (N.P.L.)

4593 Jeanne Mance Street

MONTREAL, QUE.

**ГІРНИЧА КОМПАНІЯ,
ЗОРГАНІЗОВАНА І ВЕДЕНА УКРАЇНСЬКИМИ ІНЖЕНЕРАМИ,**

б а ж а є

СВІТОВОМУ КОНГРЕСОВІ УКРАЇНСЬКОГО ЖІНОЦТВА

ЩАСТЯ ТА УСПІХУ В ЙОГО ПРАЦІ.

Головне Бюро:

HEAD OFFICE

**4593 Jeanne Mance St.
Montreal, Que., Canada**

Tel. VI 4-5008

Копальня і Фабрика:

MINE and PLANT

**Baie St. Paul, Que.
Canada**

Tel. 493

Український жіночий національний одяг

— крої величини: 12, 14, 16, 18 і 20 —

КУПИТЕ ТІЛЬКИ

в Кооперативі „Плай“

T O R O N T O

344 A Bathurst St. — EM 8-5243

768 Queen St. W. — EM 8-2748

ГЛИБОКИЙ ПOKЛІН ЖІНОЦТВУ,
ЗГУРТОВАНОМУ В
СВІТОВІЙ ФЕДЕРАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ ЖІНОЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ
І ЩИРІ ПОБАЖАННЯ
ДЛЯ ПРОДОВЖЕННЯ УСПІШНОЇ ПРАЦІ,
ЯКУ ВИРІШУВАТИМУТЬ ДЕЛЕГАТКИ,
ПРИЯВНІ НА
СВІТОВОМУ КОНГРЕСІ СФУЖО
ЦЬОГО РОКУ В НЬО ЙОРКУ.

СПАСИБІГ ЗА СВІТЛО, ЯКЕ ПОДАЄТЕ І ЯКЕ
ДОХОДИТЬ У НАЙДАЛЬШІ ЗАКУТИНИ СВІТУ!

Зі щирим привітом

Василь Пуйда

Нью Йорк, Н. Й.

Фінансове Звернення „Трайдента“

ШИКАГО, ІЛЛ.

ЕКЗЕКУТИВНИЙ ДИРЕКТОР НАЙСТАРІШОЇ НАШОЇ
ФІНАНСОВОЇ УСТАНОВИ В АМЕРИЦІ,

Петро Пуцило

КАЖЕ:

НЕ ТРЕБА БУТИ БАГАТИМ,
ЩОБИ ЩАДИТИ,
АЛЕ ТРЕБА ЩАДИТИ,
ЩОБИ БУТИ БАГАТИМ!

Два короткі речення а скільки в них правди. Багато наших організацій церковних і світських держать гроші в шуфлядах, скринках і інших сховках. Багато громадян українського роду не хочуть чи не мають часу зложити гроші там, де вони безпечні і приносять високі відсотки. Багато перших і других забувають, що часу не треба та що **Поштова Скринка** і готові оплачені коверти пролагодять їм справу ощадностей в «Трайденті», без зайвих клопотів, а як захочуть приїхати й оглянути новий будинок «Трайденту», — радо повитаємо! Маємо власну площу для паркування для вигоди клієнтів.

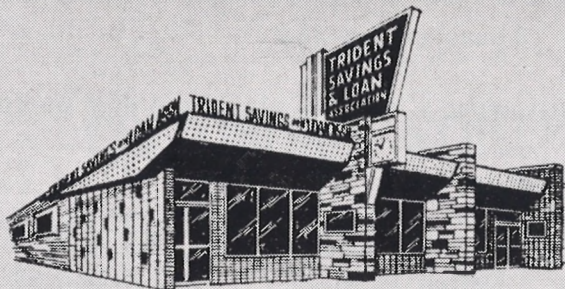
І НЕ ЗАБУВАЙТЕ ВАШІ ОЩАДНОСТІ ПРИНОСЯТЬ В «ТРАЙДЕНТІ» ПЛОДИ, НЕ ЛИШЕ В ОСЕНІ, АЛЕ Й ВЕСНОЮ.

ЗЛОЖІТЬ ІХ В ТРАЙДЕНТ, ЯКИЙ МАЄ ДЕРЖАВНУ АСЕКУРАЦІЮ НА ЛЮДСЬКІ ДЕПОЗИТИ, ОЗНАКОЮ ЧОГО Є ЦЕЙ ЗНАК.

Зложіть їх в Трайдент ще й тому, що він є найстарішою того роду нашою інституцією в Америці, бо заінкорпорований в 1913 році.

Зложіть в Трайдент, який приймає депозити теж поштою з цілої АМЕРИКИ й КАНАДИ І ПЛАТИТЬ 4% ДИВІДЕНДИ ДВА РАЗИ РІЧНО на 30-го квітня і 31-го жовтня. Гроші, здепоновані до 15-го дня в місяці, приносять відсотки вже першого дня цього місяця.

TRIDENT

SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1935 West 51st Street,

CHICAGO 9, ILLINOIS

Tel.: PRespect 8-5800

ПОСПИШТЬ ВИСЛАТИ РІДНИМ І ДРУЗЬЯМ ПОСИЛКИ-ДАРУНКИ
Найбільш відповідальна фірма висилки пачок до всіх країн Європи і др.

Package Express & Travel Agency

(Licensed by U.S.S.R.)

BROOKLYN, 1530 Bedford Ave. (cor. Lincoln Place)

Tel.: IN 7-6465 — IN 7-7272

NEWARK, N. J. — 312-14 Market St., Newark, N. J.

Tel.: MI 2-2452 — MI 2-1681

Відкрито в НЕДІЛІ — від 9—4 по пол.

Посилати можна **ТІЛЬКИ НОВІ РЕЧІ** (матеріяли, одіж, харчові продукти, ліки, машини до шиття, акордеони і т. п.). **Доставка пачок гарантована**, підпис відборця. Всі видатки і мито оплачується в бюрох фірми. Кожна посилка **ЗАБЕЗПЕЧЕНА**.

Для вигоди клієнтів при бюрох нашої фірми є великий і різномодний вибір товарів найліпшої якості, по уміркованих цінах.

Фірма відкрита: **ЩОДЕННО**, включаючи НЕДІЛІ — від 9 рано до 6 веч.
в **СУБОТИ** — від 9 рано до 4 по пол.

Бюро в **НЮ ЙОРКУ** при 2-ій Евню відкрите кожної суботи й неділі від 9 рано до 4 по пол.

Бюро в **НЮАРКУ** відкрите тепер у неділі — від 9 рано до 6 по полудні.

НАШІ ВІДДІЛИ:

78 — 2nd Avenue New York 3, N. Y. ORegon 4-1510	11601 Jos. Campau Ave. Detroit 12, Mich. TOWnsend 8-0298	832 N. 7th St. Philadelphia 23, Pa. WAlnut 3-1747
651 Albany Avenue Hartford, Conn. CHapel 7-5164	107 S. Vermont St. Los Angeles, Calif. DUnkirk 5-6550	1241 N. Ashland Ave. Chicago 22, Ill. HUmboldt 6-2818

K. & B. MEAT MARKET Inc.

128 — 1st AVENUE

Bet. 7th & 8th Sts.

Tel. GR 7-0344

166 AVENUE B

Bet. 10th & 11th St.

Tel. CA 8-5590

NEW YORK 9, N. Y.

І в а н Ф р а н к о :

Кожен думай, що на тобі

Міліонів стан стоїть —

Що за долю міліонів

Мушиш дати ти одвіт!

ЩИРИЙ ПРИВІТ ТА СЕРДЕЧНІ ПОБАЖАННЯ

ДАЛЬШИХ УСПІХІВ

У КОРИСНІЙ ПРАЦІ ДЛЯ ДОБРА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

б а ж а ю т ь

СВІТОВОМУ КОНГРЕСОВІ УКРАЇНСЬКОГО ЖІНОЦТВА

Е. КУРОВИЦЬКИЙ і Ю. БАЧИНСЬКИЙ

власники м'ясних крамниць

З НАГОДИ

ЖІНОЧОГО КОНГРЕСУ

ЩИРИЙ ПРИВІТ ТА СЕРДЕЧНІ
ПОБАЖАННЯ УСПІХІВ В КОНГРЕСІ

складає

John Kowalchuk
HOME FOR FUNERALS

129 Grand Street, Jersey City 2, N. J.

HEnderson 4-5131

**КОНГРЕС СВІТОВОЇ ФЕДЕРАЦІЇ
УКРАЇНСЬКИХ ЖІНОЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ —**

Це велика подія в житті організованого жіноцтва вільного світу!

Це підсумок пройденого шляху впродовж десяти років!

Зустрічаємо її з найбільшим одушевленням, шлемо зборові Конгресу наш дружній привіт, бажаємо найуспішніших вислідів наради! Подія Конгресу для нас тимбільше знаменна, бо проходитьиме в 75-роковини українського жіночого руху!

**Центральна Управа Організації
Українок Канади**

С. САВЧУК — голова

Я. ЗОРИЧ — секретар

Оцінюючи велику працю СФУЖО, ми жінки з Організації УКРАЇНОК КАНАДИ — Відділ Торонто - місто, з одушевленням вітаємо КОНГРЕС СФУЖО, свідомі того, що українські жіночі організації, об'єднані в СФУЖО — це сильний бастион, якого не зломить ніяка ворожа сила.

Нехай здобуті осяги додадуть Вам свіжих сил до дальшої праці на добро і славу нашої поневоленої Батьківщини.

С л а в а У к р а ї н і !

ЗА УПРАВУ ВІДДІЛУ ОУЖ — ТОРОНТО - МІСТО

П. ЗАГРЕБЕЛЬНА, голова

А. БАРДИН секретар

ВІТАЄМО СВІТОВИЙ КОНГРЕС УКРАЇНСЬКОГО ЖІНОЦТВА

з нагоди

10-ЛІТТЯ ІСНУВАННЯ СФУЖО і 75-ЛІТТЯ ЖІНОЧОГО РУХУ

бажаємо якнайкращих успіхів у нарадах та в наміченій майбутній праці для українського народу і визволення України.

Управа Окружної Ради СУА у Філадельфії

Анна Сивуляк — голова Марія Євсевська — містоголова

Ірина Качанівська — секретарка Марія Бабяк — касієрка

Жіноче Товариство ім. Лесі Українки

(ПРИ Т-ВІ „ПРОСВІТА“ ІМ. Т. ШЕВЧЕНКА В МОНТРЕАЛІ)

існує 25 років.

Ділянки громадської праці — спільно з Товариством „Просвіта“.

Культурно-освітня ділянка: Рідна Школа, жіночий хор, народні танки, драматичний гурток, самоосвітній гурток, імпрези релігійного й національного характеру, плекання народніх звичаїв і обрядових традицій.

Харитативна ділянка: допомога поза межами Канади в грошах і натурі Рідним Школам і дитячим садкам у Німеччині, політичним в'язням, сиротам і вдовам, комбатантам, науковцям, залишеницям, опіка над поодинокими родинами в Німеччині і допомога рідним на сов. Україні. Допомога місцевим потребуючим, а саме: студіюючій і пластовій молоді, та хворим.

Сердечні бажання найкращих успіхів славному українському жіноцтву з нагоди його Світового Конгресу пересилає:

УПРАВА І ЧЛЕНСТВО ЖІНОЧОГО Т-ВА ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ
при Т-ві „Просвіта“ ім. Т. Шевченка в Монтреалі.

10 Відділ США ім. Л. Українки, Філадельфія

З нагоди 10-ліття Світової Федерації Українських Жіночих Організацій (СФУЖО) і 75-ліття українського жіночого руху

в і т а є м о

СВІТОВИЙ КОНГРЕС Українського Жіноцтва

та бажаємо найкращих успіхів у праці.

Вітаємо також

XII. КОНВЕНЦІЮ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ.

Щастя Боже в нарадах.

Наталія Лопатинська, голова

Ірина Петровська, секретар

Анна Мидловська, касієр

11. Відділ США в Трентоні, Н. Дж.

Сидять зліва направо, 1-й ряд: пп. Людмила Сердюк, містоголова, Ірина Бованко, голова, Романа Мицик, Євгенія Онешук, Ірина Скрипчук. Сидять зліва направо, 2-гий ряд: Софія Васильків, Ніна Самокишин, секретарка, Марія Лампіка, Стефанія Булана. — Стоять зліва направо: Люба Мицик, Ольга Фараонів, Віра Струк, Ольга Гюєвич, Анастазія Бойцун, Надія Гулай, Василюна Микитин, Люба Мриглоцька, Ольга Джамак, Оксана Микитин, Анна Понятиншин

НАЙКРАЩІ ПОБАЖАННЯ

з нагоди

XII. КОНВЕНЦІЇ СУА

i

СВІТОВОГО КОНГРЕСУ СФУЖО

та повного успіху в праці

б а ж а є

21 Відділ СУА в Брукліні, Н. Й.

К. Баран, голова
А. Слободян, містоголова
А. Палашук, секретар
А. Глушко, фін. секретар
К. Дика, касієр

Українське жіноцтво м. Ньюарк, Н. Дж., зорганізоване у 28 Відділі СУА

якнайщиріше вітає Президію та Учасників

СВІТОВОГО КОНГРЕСУ УКРАЇНСЬКОГО ЖІНОЦТВА!

Бажає успіхів в нарадах та працях Конгресу — для добра всього людства

і нашої Батьківщини — України зокрема

28 Відділ Союзу Українок Америки

Союз Українок Америки — Відділ 30

Клівленд, Огайо

з нагоди

СВІТОВОГО КОНГРЕСУ СФУЖО І XII. КОНВЕНЦІЇ СУА

пересилаємо щирий привіт і побажання якнайкращих успіхів

Катерина Мураль, голова

Катерина Габрівська, містогола

Анна Габрівська, друга містоголова

Марія Фецачин, рекорд. секр.

Розалія Завінська, фінанс. секр.

Анастасія Палівка, касієрка

Олена Тремлюк, член Контр. Ком.

Марія Лабік, член Контр. Ком.

Допомогове Т-во Українських Жінок

м. Шикага

З нагоди Конгресу СФУЖО вітаємо українське зорганізоване жіноцтво та засилаємо якнайсердечніші побажання успіхів у дальшій творчій праці

У П Р А В А:

КАТЕРИНА ДОМАНЧУК — голова

ОЛЕНА ЧУБА — містоголова

ТЕКЛЯ КРАЙС — рекорд. секр.

ПАРАСКЕВІЯ НОВОТНА — фін. секр.

АННА КОХАНОВСЬКА — касієрка

33 Відділ СУА ім. Лесі Українки в Клівленді

33-ий Відділ СУА засновано в жовтні 1952 р. заходом пань: І. Салук, І. Яремко, П. Мазур, О. Савчак, О. Олінкевич, М. Ставничої і інших. Головою обрано п. М. Ставничу. Відділ має понад 60 членок. Крім звичайних сходинок членів, Відділ спільно з іншими жіночими організаціями кожного року влаштовував „Свято Героїнь“, „Шедрий Вечір“, „Вишивані вечерниці“, виставки народнього мистецтва, забави для членів і симпатиків, дитячі костюмівки. Користаючи з місцевих радіопересилань, передавав доповіді для старших і дітей. Від п'яти років Відділ веде садочок для дітей, заснований за почином п. М. Ставничої. Проводять його пані: П. Камінська, С. Хома, Я. Данилевич, С. Бура, О. Ковальська, Л. Кобзур, Л. Стецяк під доглядом п. О. Горондиської.

За ініціативою Відділу створено Комітет для збудування пам'ятника його патронки Лесі Українки. Голова Комітету п. К. Мураль, місцева голова й секретарка п. М. Ставнича, члени пані:

І. Гавриляк, П. Баранська, Л. Вовк, М. Грушкевич, Я. Данилевич, Е. Дубас. Пам'ятник робить артист-скульптор М. Черешньовський. Засоби на пам'ятник збирають усі Відділи СУА разом з іншими жіночими організаціями.

Відділ допомагає потребуючим особам і родинам у Клівленді й Америці загалом, садочкові для дітей залишенців у Мюнхені, видаючи на нього щомісячно по 30 доларів, та по 50 доларів на „Ялинку“ й „Писанку“ з коляди. Від року Відділ допомагає щомісячно по 5 доларів самотній „бабусі“ в Європі.

В 1953 р. Відділ збирав і часто висилав до Європи харчові й одягові пакки залишенцям під кличем „Діти — дітям“.

Очоловляли Відділ пані: М. Ставнича (чотири роки), Е. Дубас, Я. Данилевич, а тепер головує п. Ю. Тарнавська.

Іванна Скоплякова
пресова референтка

34 Відділ СУА, Коговз, Н. Й.

Сидять зліва направо: пп. Марія Бабяк, Марія Ракоча, Ольга Недільська, Дарія Кендзерська, заст. голова, Ольга Павлів, голова, Надія Касянчук, секр., Текля Постоловська, Софія Зальопана. — Стоять зліва направо, 1-ий ряд: пп. Олена Грицьковян, Стефанія Кушнір, Анна Гогоша, контр. комісія, Марія Поптаннич, Ольга Сенета, Ольга Коник, Ярослава Ракоча, Анна Наболотна, Олександра Боднар, Марія Корчун, Анна Гавдяк, культ.-осв. реф. — 2-ий ряд: пп. Євгенія Шанц, госп. майна, Олена Бачинська, Марія Галькевич, касієрка, Марія Крушельницька, Катерина Терлецька, Кароліна Бездух, сусп. опіка, Калина Тицяк, Віра Гарбач, Віра Галібей, Ксеня Кухар

ЩИРИЙ ПРИВІТ XII. КОНВЕНЦІЇ

Ч Л Е Н К И

**Т-ВА ОЛЬГИ БАСАРАБ
46 Відділ СУА**

Philadelphia 30, Pa.

BEST WISHES

**Branch 53 Ukrainian National Women's
League of America, Inc.**

ALEXANDRA LYKTEY RIZNYK, President

IRENE HAWRYLKO, Vice-President

ANNE KUSHNER, Secretary

DORETTE GALLAN, Treasurer

47 Відділ СУА в Рочестер, Н. Й., заснований в лютім 1952 р.

Сидять зліва направо: пп. Магдаліна Мартинович, Наталія Мигович, Ірина Костинюк, Людмила Демиденко, Марія Крамарчук, Марія Холевчук, Софія Голованець, Анна Смеречинська, Олена Харамбура. — Стоять зліва направо: пп. Ірина Крамарчук, Меланія Дмитрів, Ірина Руснак, Марія Бучинська, Михайлина Павлович, Мирслава Приймак, Любомира Ковч, Марія Крижанівська, Євгенія Кольцо, Софія Єйна, Марія Залітач, Ольга Малнівська. — 2-й ряд: пп. Оксана Кушнір, Світлана Соробей, Марія Шавяк, Ірина Ольшинська, Стефанія Павлович, Наталія Бабюк, Ірина Білан, Тая Шутер, Анна Чорнобіль, Анна Єйна, Тамара Гривнак

57 Відділ СУА в Ютиці

57-ий Відділ у Ютиці засновано 30. вересня 1951 р., заходом пань: І. Рожанковської, др. М. Кознарьської, І. Чайковської та Я. Томич. Невеликий гурт — 20 членок — розгорнув у різних ділянках, передусім у культурно-освітній та виховній, а також у допомогівій, імпрезовій та пропагандивній: виставки народнього мистецтва, показ писання писанок тощо.

За час існування Відділу влаштовано 46 імпрез для дорослих і дітей. Суспільна опіка вела постійний зв'язок із навчальною станицею в Німеччині, патронат над садком і школою в Розенгаймі, допомога „Бабусі“ й старим та немічним у Дорнштадті, відвідувала недужих по шпиталях таки в Ютиці.

На допомогівій цілі видано 2,071.35 доларів, крім того вислано 29 пачок з одягом і харчами.

Зобов'язання супроти Централі виконано повністю.

За звітний період нас двічі відвідала голова п. Олена Лотоцька й це ще більше зміцнило взаємини Відділу з Централєю та його працю.

Член Окружної Ради СУА, др. Є. Ержковська завжди охоче приходила з поміччю й порадою.

З нових починів відмітимо продаж уживаних речей та печива для американців, виступи нашої дітвори з українською ношею й танцями перед чужинецькою публікою та подарунки книжок для місцевих бібліотек.

Голоували у Відділі за чергою пані: І. Рожанковська, І. Чайковська, Я. Томич і М. Когутяк. Тепер Відділ нараховує 35 членок.

М. Когутяк, голова

Л. Волянська, секретарка

65 Відділ СУА в Нью Брунсвік

Сидять зліва направо: пп. Н. Ходновська, С. Котис, заст. голови і хронікарка, Т. Панкевич, скарбн., О. Ошудляк, культ.-осв. реф., А. Ратич, голова, С. Микитка, секретар, О. Гончак, контр. ком., П. Талан. — Стоять зліва направо: пп. д-р С. Грабович, М. Гатала, М. Неїлко, Л. Гега, Л. Орхівська, орг. реф., В. Ровенко, реф. сусп. опіки, І. Гронь, О. Попіль, К. Старанчак, М. Слободян, госп. реф., М. Ткачук — Нема на світлині: Д. Гусар, І. Ратич, Е. Цісик, Е. Галелюк, С. Тернопільська, Татяна Кушнір, М. Серна, М. Наконечна, П. Кручак, Ю. Шарик, О. Демедюк

МЕТРОПОЛІТАЛЬНИЙ ВІДДІЛ УКРАЇНСЬКОГО КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ
В ДІТРОЙТ, МИШ.

вітає

СВІТОВИЙ КОНГРЕС Українського Жіноцтва

В НЬЮ ЙОРКУ

і бажає найкращих успіхів в його праці.

ЗА УПРАВУ МЕТРОПОЛІТАЛЬНОГО ВІДДІЛУ УККА:

Зеновій Стельмах, секретар

Д-р Денис Квітковський, голова

З Н А Г О Д И

**СВІТОВОГО КОНГРЕСУ
Українського Жіноцтва**

ще більших досягнень бажає новозбудований

У К Р А І Н С Ь К И Й Д І М

Ukrainian Community Center

90-96 Fleet St., Jersey City, N. J.

HALLS AVAILABLE FOR ALL OCCASIONS

Tel. OLdfield 3-9854

НАЙКРАЩІ ПОБАЖАННЯ

XII КОНВЕНЦІЇ

від

Української Громади

23-тя і БРАВН ВУЛ.

ФИЛАДЕЛФІЯ, 30. ПА.

ЩИРИЙ ПРИВІТ

**II. Конгресові Світової Федерації
Українських Жіночих Організацій**

ш л е

ДИРЕКЦІЯ, УДІЛОВЦІ ТА ПРАЦІВНИКИ ФІРМ:

Accurate Builders Ltd.

ТА

Horizon Wood Mfg. & Supply Ltd.

726-734 Dundas St., E., Dixie P. O., Ontario

АТ 9-8601

СВІТЛИЙ ПРЕЗИДІІ І ВЕЛЬМИШАНОВНИМ ДЕЛЕГАТКАМ І ГОСТЯМ
СВІТОВОГО ЗІЗДУ УКРАЇНСЬКОГО ЖІНОЦТВА В НЬО ЙОРКУ — ЗДА

якнайщиріші побажання складає Управа і Членство

**Об'єднання Українських Канадійських
Підприємців і Професіоналістів у Торонті**

ЩАСТИ ВАМ БОЖЕ У ВАШІЙ ПРАЦІ!

За Управу Об'єднання:

Д-р ІВАН ВАСИЛЕНКО

голова

Д-р СТЕПАН РОСОХА

секретар

BEST WISHES FOR A

SUCCESSFUL CONVENTION

and Congratulations to a Very Active

BRANCH IN BROOKLYN

Ukrainian National Home of Brooklyn

216-218 Grand Street, Brooklyn 11, New York

Вітайте!

КОЛИ БУВАЄТЕ В НЮ ЙОРКУ,
ВСТУПІТЬ ДО „СУРМИ“.

ОГЛЯНЬТЕ НОВІ КНИЖКИ, ПО-
СЛУХАЙТЕ НОВІ ПЛАТІВКИ.

„СУРМА“ ВСІХ КЛИЧЕ!

ЯК НЕ МОЖЕТЕ ЗАЙТИ, ТО ПИ-
ШІТЬ ПО КАТАЛОГ.

Surma Book & Music Co.

11 E. 7th St., New York 3, N. Y.

Щирий привіт і побажання успіху

СВІТОВОМУ ЖІНОЧОМУ КОНГРЕСОВІ СФУЖО

с к л а д а є

Safe-Way Construction Co. Ltd.

179 Bathrust St., Toronto, Ont.

EM 4-1643

MODERN AIR CONDITIONED CHAPELS

Peter Jarema

FUNERAL HOME

129 East 7th Street—Bet. 1st Ave. & Ave. A—New York, N. Y.

ORchard 4-2568

Karbinyk Real Estate

153 W. WYOMING AVENUE

Philadelphia 40, Pa.

GL 7-0300

GL 7-0300

Best Wishes!

MR. & MRS. PROTASIEWICH

1002 N. 2nd STREET

PHILADELPHIA, PENNA.

COMPLIMENTS OF

Stasiuk Bros.

124 First Ave. (Bet. 7—8 Sts.) New York 9, N. Y.

COMPLIMENTS OF

SS. Peter and Paul Brotherhood

ORGANIZED 1908—1939

COHOES, N. Y.

"Wythe Diner"

229 Wythe Ave., Brooklyn 11, N. Y.

HOME STYLE COOKING and BAKING

Open 5 A. M. to 6 P. M.

JOSEPH & KATHERINE WRUBEL, Operators

The Parma Savings Co.

Institution for Savings since 1915

**THE LARGEST UKRAINIAN SAVINGS
INSTITUTION IN USA**

ASSETS OVER 13½ MILLION DOLLARS

Save by mail write for information

5839 Ridge Rd.

or

2190 Professor St.

Parma 29, Ohio

Cleveland 13, Ohio

Member Federal Savings & Loan Insurance Corporation
and Federal Home Loan Bank System

Щирий привіт і побажання успіху

СВІТОВОМУ ЖІНОЧОМУ КОНГРЕСОВІ СФУЖО

с к л а д а е

Toronto Refrigeration Fixture Co. Ltd.

Власник: Сидір Коваль

937 Queen St., W., Toronto, Ontario

EM 4-5461

GRamercy 5-1437

For Mortuary Service of Distinction

Theodore Wolinnin, Inc.

FUNERAL DIRECTORS

123 East 7th Street

New York City 9, N. Y.

СВІТОВОМУ ЖІНОЧОМУ КОНГРЕСОВІ СФУЖО

Щирий привіт і побажання успіху

керівництво і співпрацівники фірми посередництва

продажу і купна нерухомостей

с к л а д а е

R. Cholkan Real Estate Ltd.

527 Bloor St. W., Toronto, Ont., Canada

LE 2-4404

PATRONS

Mr. & Mrs. E. Babyak, Cohoes, N. Y.
Dr. Simon Demydchuk, Brooklyn
Maria Lechycka, Brooklyn, N. Y.
Julia Swiderska, Brooklyn, N. Y.
Dr. Joseph Odyskewich, Brooklyn
Maria Cymych, Lorain, Ohio
Sonia Mykytko, Nixon, N. J.
Branch 62 SUA, San Francisco, Cal.
Clara's Beauty Shop, Chicago, Ill.
Star Hardware & Paint, Jersey City
Second Ward Bakery, Jersey City
Mr. & Mrs. Sobol, Bronx, N. Y.
Anastasia Charchan, New York, N. Y.
M. Harasymchuk, New York, N. Y.
EKO, New York, N. Y.
N. N., Chester, Pa.
Bohdan Stelmach, Chester, Pa.
Mr. & Mrs. Michael Pastushek,
Chester, Pa.
William Hanych, Cleveland, Ohio
John's Market, Cleveland, Ohio
Ksenia Danylewych, Cleveland, Ohio
Maria Kukiz, Cleveland, Ohio
A. M. Baran, Saskatoon, Sask.
Michael F. Stadnyk, Saskatoon, Sask.
Morris T. Chernesky, Saskatoon
Baron's Home Furnishings,
Oshawa, Ont.
Ukrainian Catholic Women's League,
Toronto, Ont.
Swiatoslaw Frolak, Atty., Toronto
T. Jurijchuk, Toronto, Ont.
J. J. Ellis, Real Estate, Ltd.
Toronto, Ont.
Joe Slowik, Philadelphia, Pa.
L. S. Switenko, Philadelphia
Ben's Meats, Philadelphia
L. C. Schnell, Philadelphia
Dr. Herman A. Bliss, Philadelphia
Hryhorij Rigel, Philadelphia
T. Pashkowsky, Philadelphia
Peter Zaharchuk, Philadelphia
Stefan Fedec Pharmacy, Philadelphia

COMPLIMENTS OF

Mr. & Mrs. Stephen J. Jarema

COMPLIMENTS OF

Walter Cisyk

LICENSED ELECTRICAL CONTRACTOR
101-05 Jamaica Ave., Richmond Hill 18, N. Y.
Telephone: VI 6-1900—Night: VI 98076

ОДИНОКЕ УКРАЇНСЬКЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ПІДПРИЄМСТВО В НЬО ЙОРКУ
Й ОКОЛИЦІ.

Домашня адреса:
85-50 — 101 St., Richmond Hill 18, N. Y.

У ЮВІЛЕЙНОМУ РОЦІ СФУЖО

складаємо

давній і теперішній Управам вияви нашого найщирішого признання за 10-літню, безпереривну працю і благородні зусилля зеднати весь організований, український, жіночий Рух в одному центрі та надати йому один напрям та одну мету.

Ми радіємо, що ЛУКЖ Канади стала одна із перших членом СФУЖО.

**Нехай Господь благословить Ваші
пляни та Ваш шляхетний труд!**

ЕПАРХІЯЛЬНА УПРАВА ЛУКЖ ТОРОНТСЬКОЇ ЕПАРХІЇ

К. КРАВС, голова

К. ГАРАСЕВИЧ, ділова голова

О. КОЗАК, секретарка

ВІТАЄМО

зорганізоване жіноцтво Світової

Федерації Українських

Жіночих Організацій

з нагоди його

СВІТОВОГО КОНГРЕСУ

та бажає

НАЙКРАЩИХ УСПІХІВ

у праці на фронті боротьби за

волю Батьківщини

**ЦЕНТРАЛЯ ОБ'ЄДНАННЯ ЖІНОК
ЛІГИ ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ**

В КАНАДІ

1958 ACHIEVEMENTS OF 13 YOUNG MARRIED WOMEN

of the

**Ukrainian Young Women's Club
Sudbury, Ontario, Canada
WE**

- sponsored a Ukrainian Nursery School for 20 pre-school children.
- visited the local Home for the Aged three times, with traditional food and entertainment.
- gave financial assistance to a needy Ukrainian student in Germany.
- we promoted interest in Ukrainian handicrafts within and outside the membership.

For additional information write:

**UKRAINIAN YOUNG WOMEN'S
CLUB**

**130 FROOD ROAD
SUDBURY, ONTARIO**

ВІТАЄМО НАЙЩИРІШЕ

КОНГРЕС СФУЖО

та бажаємо

УСПІХІВ У НАРАДАХ

та в дальшій праці для добра

і слави нашого народу!

**ВІДДІЛ ОРГАНІЗАЦІЇ
УКРАЇНОК КАНАДИ**

ОШАВА, ОНТЕРІО, КАНАДА

**З НАГОДИ СВИТОВОГО
ЖІНОЧОГО КОНГРЕСУ
СФУЖО**

**МОЛОДЕЧИЙ ВІДДІЛ ОРГАНІЗАЦІЇ
УКРАЇНОК КАНАДИ**

ВІННІПЕГ, МАНІТОБА

засилає

ЩИРИЙ ПРИВІТ І ПОБАЖАННЯ
дальших успіхів у майбутній праці
для добра українського жіноцтва
по цілому світі

**За Управу Молодечого
Відділу ОУК**

А. ВАХ, Голова

Р. ЩУР, Секретарка

**УКРАЇНСЬКИЙ ЗОЛОТИЙ ХРЕСТ
ВІДДІЛ 18, ім. ОЛЕНИ ТЕЛГИ
В РОЧЕСТЕР, Н. Й.**

з нагоди Конгресу вітає щиро
**СВИТОВУ ФЕДЕРАЦІЮ
УКРАЇНСЬКИХ ЖІНОЧИХ
ОРГАНІЗАЦІЙ**

і бажає якнайкращих успіхів
у дальшій корисній праці

Управа і Контрольна Комісія:

Анна Хмиляк — Ярослава Зелез

Марія Весела — Тамара Білик

Ірина Вергун — Ярослава Стеців

Параска Кричук — Міра Повх

Люся Карабіневич

Стефанія Маньківська

Марта Іванів

**ГОЛОВНА УПРАВА МОЛОДИХ
УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ**

(МУН) У ЗДА

пересилає

**СВИТОВОМУ ЖІНОЧОМУ
КОНГРЕСОВІ**

з нагоди

**75-ліття українського жіночого
Руху та 10-ліття існування
СФУЖО**

свої найкращі побажання, успіхів
у тяжкій та відповідальній праці.

За Головну Управу ПУН:

Р. ШРАМЕНКО, голова

Н. ДОМАРАЦЬКИЙ, секретар

**ВІТАЄМО ЮВІЛЕЙНУ
КОНФЕРЕНЦІЮ СФУЖО**

з нагоди 10 ліття,

та пресилаємо

ГАРЯЧІ ПОБАЖАННЯ

повного успіху в Ваших нарадах
Хай Ваші ухвали і дальша праця
причиняться до здійснення основ-
них змагань українського народу
до волі України.

ВІДДІЛ О. У. К.

ВІНДЗОР, ОНТАРІО

КАНАДА

**З НАГОДИ КОНГРЕСУ
Світового Соючу Українських
Жіночих Організацій СФУЖО
в Нью Йорку**

сердечно вітаємо організоване українське жіноцтво у вільному світі, а зокрема наших сестер у поневоленій Москвою Україні та на засланні у конц. таборах праці.

**Щиро бажаємо успіхів та Божого
благословення у праці та рішеннях
Конгресу.**

**ВІДДІЛ ЛІГИ УКРАЇНСЬКИХ
КАТОЛИЦЬКИХ ЖІНОК
в РІДЖАЙНІ, САСК.**

ГРАТУЛЯЦІЇ

і

НАЙКРАЩІ

ПОБАЖАННЯ

**ЛІГА УКРАЇНСЬКИХ
КАТОЛИЦЬКИХ ЖІНОК**

YORKTON, SASK., CANADA

**Чи загошує до Вашої хати
ГОЛОС СПАСИТЕЛЯ**

Це є релігійний місячник —
двомовний

ВИХОДИТЬ ВЖЕ ЧЕРЕЗ 30 РОКІВ

Передплата тільки \$2.50 річно

Якщо бажаєте, вишлемо Вам
оказове число даром

THE REDEEMER'S VOICE

165 Catherine Street

YORKTON, SASK., CANADA

**З НАГОДИ КОНГРЕСУ СВІТОВОЇ
ФЕДЕРАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ
ЖІНОЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ**

вітаємо Голову СФУЖО Вш. Паню
Пню Олену Залізник, а з нею все
українське зорганізоване жіноцтво
у вільному світі.

Пересилаємо християнський привіт
Жінці-Матері на Рдіних Землях, що
мимо переслідувань і терору вихо-
вує своїх дітей у вірі в правдивого
Бога та національній свідомості.

**Вітаємо всіх Шановних Учасниць
Конгресу із найщирішими поба-
жаннями повноти успіхів у нарадах
та здійснення їх постанов.**

**ВІДДІЛ ЛІГИ УКРАЇНСЬКИХ
КАТОЛИЦЬКИХ ЖІНОК**

при катедрі Св. Юрія в Саскатуні

МАРІЯ ГЕРРІК, голова

АННА-МАРІЯ БАРАН, секретар

**СВІТОВОМУ КОНГРЕСОВІ
СФУЖО**

та

**ХІІ КОНВЕНЦІЇ СОЮЗУ
УКРАЇНОК АМЕРИКИ**

найкращих успіхів праці для по-
неволеної Батьківщини-України
бажають щиро

ЧЛЕНКИ ТА УПРАВА

6-ГО ВІДДІЛУ СУА

Ім. О. БАСАРАБ в РОЧЕСТЕР, Н.Й.

ОЛЬГА КАЛЬБА

Радуйся, земле, весняним громом,
Розноси вістку по Україні
І кожну жінку буди до праці —
Принеси славу Батьківщині.

Ставайте струнко — ряди чекають,
Щоби сповняли Ви заповіт.
Гляньте, як гарно пливе вінець,
Що започатий сімдесят пять літ.

Нехай тривожать весняні громи
І люди хай стають людьми.
Вже нам багато видано законів —
Але останній видамо ми.

УПРАВА І ЧЛЕНКИ 17 ВІДДІЛУ СУА

ІМ. ОЛЕНИ ТЕЛІГИ В МАЯМІ

в і т а ю т ь

**СВІТОВИЙ КОНГРЕС
УКРАЇНСЬКОГО ЖІНОЦТВА
і ХІІ. КОНВЕНЦІЮ СУА**

О. Л. Подубинська, голова
М. Венгльовська, секретар
А. Рій, касієр
М. Ждан, фін. секретар

**11 ВІДДІЛ СУА ІМ. КН. ОЛЬГИ
З ТРЕНТОНУ**

в і т а є

**СВІТОВИЙ КОНГРЕС СФУЖО
й ХІІ. КОНВЕНЦІЮ СУА**

передаючи своє признання за
пророблену працю в користь
Батьківщини й Суспільства.

Ірина Бованко, голова
Ніна Самокишин, секретар

18 ВІДДІЛ СУА, ДЖЕМЕЙКА, Н. Й.

Заснований у грудні 1930 р. Відділ працював у культурно-освітній і харитативній діяльності та жертвував на народні цілі в Рідному Краю, а після другої світової війни брав живу участь у допомогівій і переселенчій акції для українських скитальців.

Наш Відділ гордий, що Союз Українок Америки, є членом Світової Федерації Українських Жіночих Організацій (СФУЖО), яка скликала Світовий Конгрес Українського Жіноцтва.

Вітаємо Делегаток і бажаємо Вітаємо також нашу XII. Конвенцію Союзу Українок Америки.

Марія Ганка, голова
Катерина Воробець, секретар
М. Олтман, касієр

Привіт Всесвітньому Жіночому
Конгресові і XII Конвенції
Союзу Українок Америки
від
СУСПІЛЬНОЇ ОПІКИ
при

20 ВІДДІЛІ СУА У ФІЛАДЕЛФІЇ

М. Чайківська, голова
М. Кочерган, секретарка
М. Сенейко, касієрка
М. Романенчук, реф. Сусп. Опіки

Жіноцтво згуртоване в **23 ВІДДІЛІ СУА В ДІТРОЙТІ**

вітає

СВІТОВИЙ КОНГРЕС
УКРАЇНСЬКОГО ЖІНОЦТВА

та

XII. КОНВЕНЦІЮ
СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ.

Бажаємо найкращих успіхів
у нарадах для добра понево-
леного українського народу,
а українського жіноцтва зо-
крема.

ЗА УПРАВУ 23 ВІДДІЛУ СУА:

Анна Попович, голова
М. Честух, містоголова
Марія Чериба, секретарка
К. Німчук, фін. секретарка
Марія Слупецька, касієрка

НАЙКРАЦІ ПОБАЖАННЯ

від

СОЮЗУ УКРАЇНОК ВМЕЖИКИ

25 ВІДДІЛ, КЛІВЛЕНД, ОГАЙО

АННА МОДНИЙ, голова
АННА МАЧКОВСЬКА, містоголова
КАТЕРИНА ПАВЛИШИН, секр.
ЕВФРОЗИН СЬВІДРИК, касієрка

**З НАГОДИ 10 ЛІТТЯ СВІТОВОЇ
ФЕДЕРАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ
ЖІНОЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ**

i

**XII КОНВЕНЦІЇ СОЮЗУ
УКРАЇНОК АМЕРИКИ**

складаємо

НАЙЩИРІШІ ПОБАЖАННЯ

ЗА УПРАВУ 26 ВІДДІЛУ СУА

М. ВАСЬКО, голова

СТ. ЗАПЛИТНА, секретарка

BEST WISHES

**CHAPTER 37 UNWLA
DETROIT, MICHIGAN**

President: OLGA E. SHUSTER

Vice-President: MYRTLE SLABY

Secretary: DONIA DEMRAY

Treasurer: MARY KRAFTON

Financial Secretary:
AGATHA OSADCHUK

Historian: ANASTASIA VOLKER

**48 ВІД. СУА ІМ. О. КОБИЛЯНСЬКОЇ
У ФИЛАДЕЛФІЇ, ПА.**

з нагоди

**XII. КОНВЕНЦІЇ
СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ**

i

**СВІТОВОГО КОНГРЕСУ
УКРАЇНСЬКИХ
ЖІНОЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ**

Президії й усім Делегаткам
бажає якнайкращих успіхів.

ЗА УПРАВУ 48 ВІДДІЛУ СУА:

Марія Бабяк, голова
Вікторія Савчинська, секретарка
Анна Волчак, касієрка

63 ВІДДІЛ СУА

В ДІТРОЙТІ

вітає

СВІТОВИЙ КОНГРЕС СФУЖО
та бажає якнайкращих успіхів
у його переведенні.

Розуміючи вагу такої координаційної жіночої організації, підтримуватимемо й реалізуватимемо всі її задуми.

**63 ВІДДІЛ СУА
В ДІТРОЙТІ**

СЕСТРИЦТВО СВ. ПОКРОВИ

при Катедрі Свято-Покровської Церкви.
в Дітройт, Миш.

.. У спільній праці Української Православної Громади Церкви Св. Покрови важливу роль відіграло сестрицтво, яке у своїй невтомній праці багато прислужилося до розвитку вище названі парафії. Щоби поліпшити її матеріальний стан — влаштовує різні імпрези, допомагає залишенням, та дитячим садкам в Європі. Не забуває і про моральну допомогу серед парафіян, та ставить своїм завданням поширення чеснот, добродійности і милосердя на християнських засадах.

Метою сестрицтва є сладо грацювати для своєї Святині і свого народу до днів Великого Воскресіння України, що під Св. Покровою зєднає нас усіх Українців у щирій братній любові.

Допоможі нам Свята Пречиста Діво
Маріє!

Року Божого 1959, місяця травня 12.

ЕВГЕНІЯ ЛЯЩУК, голова
АНАСТАЗІЯ ЛОТОЦЬКА, секр.

П Л А С Т

Світова Організація Української
Молоді
вітає

КОНГРЕС СВІТОВОЇ ЖІНОЧОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ

і бажає йому повного успіху в боротьбі за вдержання при українській ідеї та українській громаді українських родин поза межами Батьківщини. Цій основній національній меті присвячує всі свої змагання також наша Організація і тим то ми належно доцінюємо вагу існування Жіночої Федерації та її праці на всіх теренах поселення української еміграції.

Крайова Пластова Старшина
в ЗДА

З нагоди СВІТОВОГО
ЖІНОЧОГО КОНГРЕСУ

членки

УКРАЇНСЬКОГО ЗОЛОТОГО ХРЕСТА

34 ВІДДІЛ У ГЕМТРЕМК, МИШ.

вітають

ЦЕНТРАЛЬНИЙ ПРОВІД СФУЖО

а також шлють дружній привіт
Сестрам-Українкам, розсіяним по
всьому світу.

ЗА УПРАВУ:

Юлія Чайковська

Тетяна Мойсюк

Теодозія Гуменчук

Марія Машталер

Президії

СВІТОВОГО КОНГРЕСУ
УКРАЇНСЬКОГО ЖІНОЦТВА

успіхів у працях Конгресу
і в здійсненні намічених завдань

бажає

ДИРЕКЦІЯ М. С.
МОЛОЧАРСЬКОЇ СПІЛКИ

ТОРОНТО — КАНАДА

СЕРДЕЧНО ВІТАЄМО

СФУЖО

з 10-річчям існування

і бажаємо

НАЙКРАЩИХ УСПІХІВ

НА БУДУЧЕ

В-ВО „УКРАЇНСЬКІ ВІСТІ“

ЕДМОНТОН, АЛЬТА.

КАНАДА

НАШІ ВАМ ЩИРІ ПОБАЖАННЯ

та

СЕРДЕЧНІ ПОБАЖАННЯ

НАЙКРАЩИХ УСПІХІВ

у многогранній праці на благо

Рідної Спільноти.

Щасти Вам Боже і благослови!

ОТЦІ ВАСИЛІЯНИ

ЕДМОНТОНСЬКОЇ ЄПАРХІЇ

SINCEREST BEST WISHES

For Most Successful

Deliberations

from

MRS. MARY A. WAWRYKOW

BARRISTER & SOLICITOR

477 Lansdowne Avenue

WINNIPEG, MAN.

CANADA

ЩИРІ ПОЗДОРОВЛЕННЯ

пересилає

БОГАЧЕВСЬКИЙ – РОГАЧ, С – КА

833 Н. Френклін вулиця

Філядельфія 23, Пенна.

2-ий ВІДДІЛ ООЧСУ В НЬО ЙОРКУ

оцінюючи високо ролю жінки в родиннім, громадськїм і суспільно-полїтичнїм життї українського народу, вітає жінок, котрі зіхались на Світовий Конгрес Українських Жіночих Організацій до Нью Йорку і бажає їм і їх організаціям успіхів у праці в часі Конгресу і в дальшому життї.

**УПРАВА 2-го ВІДДІЛУ
ООЧСУ, НЬО ЙОРК**

**У 10-ту річницю існування
СВІТОВОЇ ФЕДЕРАЦІЇ
УКРАЇНСЬКИХ ЖІНОЧИХ
ОРГАНІЗАЦІЙ (СФУЖО)**

**щирі побажання
найкращих успіхів у нарадах**

**СВІТОВОГО КОНГРЕСУ
УКРАЇНСЬКОГО ЖІНОЦТВА**

складає

**БРАТСТВО СВ. ІВАНА ХРЕСТИТЕЛЛ
292 ВІДДІЛ УНС В ДІТРОЙТІ**

**П. Кізел, голова
П. Федик, секретар
Т. Медвідь, касієр**

ЩИРО

ВІТАЄМО

СВІТОВИЙ

КОНГРЕС

УКРАЇНСЬКОГО

ЖІНОЦТВА

і бажаємо

дальших успіхів —

**ОРГАНІЗАЦІЯ ОБОРОНИ
ЛЕМКІВЩИНИ, ЗАХІДНЯ УКРАЇНА**

Др. ЮЛІАН НАЛИСНИК

ГОЛОВА

УКРАЇНСЬКА КООПЕРАТИВА

споживча крамниця — при 801 Н. 24-та вул. — тел. РО 9-9033 у Філадельфії є громадською установою, основана на це, щоб ширити українське ім'я між чужинцями, а пригадувати нашим людям на ролю, яку виконала наша кооперація на Рідних Землях і лише кооперація, якої провід взяли в свої руки бувші борці за волю України, врятувала наш нарід від духового заломання та піднесла його морально, політично, культурно і господарсько на десятки літ наперед.

У піддержці і розвитку нашої Кооперації причинилися головно наші жінки-господині селянки, за що їм велика честь і дяка. І до Вас, українські жінки на еміграції, заклик кооперації, щоб Ви не забували про її вагу, щоб підперли її своїми закупам. Не забувайте нашої пословиці, що жінка держить 3 угли, а чоловік лише 4-тий. Як рівнож майте на тямці, що процес боротьби за волю України ще не скінчився і що прийде час упадку тиранії і на нашій Батьківщині знову зацвіте вільно Кооперація і вона поведе наш Нарід до добра і краси.

Д-Р Н. МЕТЕЛЬСЬКА-РОМАНЮК

щиро вітає

**КОНГРЕС СВІТОВОЇ ФЕДЕРАЦІЇ
УКРАЇНСЬКИХ ЖІНОЧИХ
ОРГАНІЗАЦІЙ**

і бажає йому
НАЙКРАЩИХ УСПІХІВ

**ТОРОНТО, ОНТ.
КАНАДА**

УПРАВА, ОСЕРЕДКИ І ЧЛЕНИ

НАУКОВОГО Т-ВА ІМ. ШЕВЧЕНКА

щиро вітають

**СВІТОВИЙ ЗІЗД УКРАЇНСЬКОГО
ЖІНОЦТВА**

і бажають йому
ПОВНИХ УСПІХІВ
у всіх його справах!

**За Управу НТШ в Канаді:
ПРОФ. Е. ВЕРТИПОРОХ, голова
Д-Р СТ. РОСОХА, секретар**

ВАСИЛЬ І МАРІЯ Г У Л Ь Т А Й

щиро вітають

**ІІ. КОНГРЕС СВІТОВОЇ
ФЕДЕРАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ
ЖІНОЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ**

**ТОРОНТО, ОНТ.
КАНАДА**

„ГОМІН УКРАЇНИ“

**ВИДАВНИЧА СПІЛКА З ОБМ.
ПОРУКОЮ В ТОРОНТІ**

В и д а є :

**Суспільно-політичний тижневик
„Гомін України“**

Книжки з обсягу літератури, суспільно-політичної думки, науки та інших ділянок.

Приймає замовлення і друкує:

Книжки, журнали, афіші, летючки, весільні запрошення, програмки ітд. в одному, або кількох кольорах
**Купуйте і читайте наші видання,
передплачуйте тижневик**

„Гомін України“

**140 Bathurst St. Tel. EM 6-4707
TORONTO, ONT., CANADA**

Bus.: GR 3-0240 Res.: OR 4-8071

UKRAINIAN AMERICAN PRESS

R. KRUPKA

**114 St. Marks Place
NEW YORK 9, N. Y.**

Prompt Free Delivery GR 7-9006

J & T ROMASHKO BROS.

**Imported & Domestic
WINES & LIQUORS**

L-5245

**178 East 7th Street
Bet. A & B
NEW YORK CITY**

COMPLIMENTS OF THE

**WOMEN'S INTERNATIONAL
EXPOSITION**

and the

**WOMEN'S NATIONAL
INSTITUTE, INC.**

NEW YORK CITY

Tel. GRamercy 5-7585-6

KLINGER & KOESTER, INC.

Wholesale and Retail

BUTCHERS

**102 Second Avenue
NEW YORK, N. Y.**

З НАГОДИ

**СВІТОВОГО КОНГРЕСУ
УКРАЇНСЬКИХ ЖІНОЧИХ
ОРГАНІЗАЦІЙ**

щирий привіт

МАРІЯ САВРАС-КУШНІР
власниця жіночої фризйєрні

SONYA'S BEAUTY SALON

86 E. 4th Street
NEW YORK CITY
Tel. GRamercy 7-8110

ВІТАЄМО СВІТОВИЙ
КОНГРЕС УКРАЇНСЬКОГО
ЖІНОЦТВА

BRODY MEAT PRODUCTS, INC.

96 Second Ave.
NEW YORK, N. Y.

**НОВОВІДКРИТА МЯСНА
КРАМНИЦЯ**

поручає

щодня свіжий товар власного
виробу та великий вибір
свіжого мяса

GOD'S BLESSING

from

**HOLY CROSS UKRAINIAN CATHOLIC
CHURCH CHOIR**

OF ASTORIA, N. Y.

37-09 — 31st Ave., Astoria, L. I.

Prof. CONSTANTINE LYSKO, Dir.

IRENE SAWKA, President

GERALD KUBIN, Vice-President

SOPHIE YUCKNITZ, Secretary

TEKLA KERFOOT, Treasurer

WITH GOD'S BLESSINGS

from

THE ROSARY SOCIETY

of the

**HOLY CROSS UKRAINIAN
CATHOLIC CHURCH**

37-09 — 31st Avenue
ASTORIA, LONG ISLAND

НАЙЩИРІШІ ПОБАЖАННЯ ДЛЯ
ЖІНОЦТВА, ЗОРГАНІЗОВАНОГО
У СВІТОВИЙ ФЕДЕРАЦІЇ УКРАЇН-
СЬКИХ ЖІНОЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ.

БАЖАЄМО ЯКНАЙКРАЩИХ
УСПІХІВ У НАРАДАХ СВІ-
ТОВОГО КОНГРЕСУ УКРАЇН-
СЬКОГО ЖІНОЦТВА
ТА БОЖОГО БЛАГОСЛОВЕННЯ
У ДАЛЬШІЙ ПРАЦІ.

АННА СИВУЛЯК

СИН ЛЕВ З РОДИНОЮ,
ДОЧКИ ГАЛЯ СТРАЙТ і ЕМІЛІЯ
БОХЕЙ З РОДИНАМИ

З нагоди 10-літнього Ювілею
СВІТОВОЇ
ФЕДЕРАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ
ЖІНОЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ
найщиріші побажання
повного успіху
на Світовому Жіночому Конгресі.

ВІРА І ЄВГЕН ДОВГАНЬ

ОЛЕНКА І Д-Р ПЕТРО ГЛІБОВИЧ

широ вітають

КОНГРЕС СФУЖО

та бажають

успіхів у працях Конгресу.

Торонто, Онт., Канада

АНДРІЙ ЗАПАРИНЮК

представник найбільшої дистилярні
JOSEPH E. SEAGRAM & Sons, Ltd.

широ вітає

**СВІТОВИЙ КОНГРЕС
УКРАЇНСЬКОГО ЖІНОЦТВА**

та бажає

найкращих успіхів у нарадах.

Торонто, Онт., Канада

**ФЕДЕРАЦІЯ АМЕРИКАНСЬКИХ
УКРАЇНЦІВ СТЕЙТУ МІШІГЕН**

У ДІТРОЙТІ

щиро вітає

ХІІ КОНВЕНЦІЮ СУА

і черговий

КОНГРЕС СФУЖО

та бажає їм найкращих успіхів у
дальшій організаційній праці

ВАСИЛЬ ДОВГАНЬ, голова

П. ГАЙДА, секретар

GL 7-2654

RONACH REALTY CO., INC.

REAL ESTATE - INSURANCE

MORTGAGES

Tax Service - Accounting

**1321 W. Lindley Ave.
PHILADELPHIA, PA.**

BEST WISHES

JOHN & SONIA HASYN

PHILADELPHIA, PA.

DR. & MRS. J. KYZYK

New Haven, Conn.

27 ВІДДІЛ ООЧСУ

Ню Гейвен, Коннектикут

**„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ
ДІМ”**

Ню Гейвен, Конн.

**УКРАЇНСЬКИЙ КОНГРЕСОВИЙ
КОМІТЕТ,**

Відділ у Ню Гейвен, Конн.

ОСИП ЯХНИЦЬКИЙ

Ню Гейвен, Конн.

**I & A CARPENTER
CONTRACTORS, INC.**

New Haven, Conn.

Compliments of

KONYK'S DAIRY

**15 Johnston Avenue
COHOES, N. Y.**

Compliments of

M. TELESKY

**109 Saratoga Street
COHOES, N. Y.**

Mobilheat Mobil Kerosene

Phone CEdar 7-6611

BEST WISHES

**UKRAINIAN-AMERICAN
CITIZENS CLUB**

**Meadow Street
COHOES, NEW YORK**

Compliments of

CHUCK'S GULF SERVICE

**White & Mohawk Streets
COHOES, N. Y.
CEdar 7-9960**

Tire Service - Washing - Polishing
Expert Lubricating

Compliments of

UKRAINIAN LEAGUE OF NICETOWN

**N. E. Cor. Clarissa & Rowan Sts.
PHILADELPHIA 40, PA.**

TRIDOR CAFE

LIQUOR, BEER, WINE

**4703 Pearl Road
CLEVELAND 9, OHIO**
Phone: SHadyside 1-9711

MICHAEL DZUBATY, M.D.

**522 Ocean Ave.
WEST HAVEN, CONN.**

JOSEPH G. HERVIEUX

REAL ESTATE

**Appraisals - Rentals
General Insurance**

"Known For Dependability"

**99 Remsen St.
(Kresge Bldg.)
COHOES, N. Y.**

ADams 8-2555

ALPHA FURNITURE CO., LTD.

У ДВОХ КРАМНИЦЯХ
735 Queen St. W. і 587 Queen St. W.

поручає у великому виборі
меблі — спальні, їдальні, вітальні,
холодильні, пральки, печі.

Телевізори, патефони, радія,
машини до писання і машини
до шиття.

Акордіони та інші музичні
інструменти.

Килими різного роду і церати

ALPHA FURNITURE CO., LTD.

735 Queen St. W.—587 Queen St. W.

EM 3-9637 EM 8-3336

TORONTO, ONT., CANADA

**Німецький винахід! Нарешті полег-
ша терпінням ревматизму і артре-
тизму. Здорове і успішне.**

Загально відома фірма

ROCHESTER FURNITURE CO.

має виключне представництво на
цілу Канаду знаменитого апарату
світової марки **ГОВМ САВНА**
HOME SAUNA

що вможливило перехресні тепляні купелі,
які служать для лікування таких хворіб:
ревматизму, артритизму, ішіасу, ломбаго,
невральгії, затовщення, забурення крово-
обігу і т. п. **ГОВМ САВНА** дуже помагає
для лікування жіночих хворіб. Не висна-
жує організму. Не ділає обтяжуючи на
серце чи крово-обіг. — Маючи **ГОВМ САВ-
НА**, можете лікуватися дешевше вдома. —

По інформації зайдіть або пишть до:

ROCHESTER FURNITURE CO.

423 College St. Tel. EM 6-3377
TORONTO, ONT.

ЩИРИЙ ПРИВІТ

і

ПОБАЖАННЯ УСПІХУ
СВІТОВОМУ ЖІНОЧОМУ
КОНГРЕСОВІ СФУЖО

складає

TAGLIETTI HARDWARE

КРАМНИЦЯ ЗАЛІЗНИХ ТОВАРІВ

P. HOLOWATY

1477 Dundas St. W.

TORONTO, ONT.

Telephone LE 6-3826

Щ и р о в і т а е м о

СВІТОВИЙ КОНГРЕС
УКРАЇНСЬКОГО ЖІНОЦТВА

і бажаємо

НАЙКРАЩИХ УСПІХІВ
У НАРАДАХ

OLGA & STEPHEN LUKASEWYCH
LUNCH and TOYS

870 N. Marshall St.

PHILADELPHIA 23, PENNA.

Phone: MArket 7-9001 --

PAUL W. HARRIS
FUNERAL HOME
954 Clifford Ave.
ROCHESTER, N. Y.

НАЙСЕРДЕЧНІШИЙ ПРИВІТ
КОНГРЕСОВІ СФУЖО
та
XII КОНВЕНЦІЇ СУА

Багато успіхів у праці для добра
свого народу усім
УКРАЇНКАМ АМЕРИКИ І КАНАДИ

бажає

РОБЕРТ ШЕРЕЛІС
СКЛАД МЕБЛІВ І ДОМАШНЬОГО
УСТАТКУВАННЯ

Достава вугілля і оливи

558 Гадсон Еве.
РОЧЕСТЕР, Н. Й.

WITH BEST WISHES
for a
SUCCESSFUL CONVENTION
of
UKRAINIAN NATIONAL
WOMEN'S LEAGUE
of AMERICA

JOHN MICHAEL DOODAN, ESQ.
PHILADELPHIA, PA.

PO 5-5190 NOTARY PUBLIC

EMIL & ANTONINA KULCHYCKY
REAL ESTATE & INSURANCE
FOREIGN EXCHANGE

2231 Fairmount Ave.
PHILADELPHIA 30, PA.

**УКРАЇНСЬКА ПЕКАРНЯ
"THE FUTURE BAKERY"**

Випікає найкращий хліб
і різні печива

Так каже кожен, хто споживає
хліб з пекарні

„БУДУЧНІСТЬ“

**735 Queen St. W.
TORONTO, ONT.
Tel. EM 8-4235**

„КОРКИ“ —

ручно роблені в Німеччині.
Просимо писати по колірний
каталог:

**ORBIT
434 Queen St. W.
TORONTO, ONT.**

УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ „АРКА“

Книжки - Патефонові Пластинки
(Рекорди) - Образи - Ноти - Різьби
Вишивки - Машинки до писання
Нитки DMC - Канви - Святочні
картки - Писанки - Ориг. презенти
Патефони - Радіоприймачі
Телевізії - Годинники - Перстені

**“ A R K A ”
575 Queen St. W.
TORONTO, ONT., CANADA
Tel. EM 6-7061**

COLONIAL RESTAURANT

**573 Barton St. E.
HAMILTON, ONT.
CANADA
JA 2-8931**

MR. WILLIAM MUZYKA, Owner

Telephone BIlgelow 3-4914

B & L MEAT MARKET

**PRIME MEATS and HOME MADE
BOLOGNAS**

**LAZIRKO - BUNDZIAK
615 Springfield Ave.
NEWARK, N. J.**

LYTWYN & LYTWYN

NEWARK, N. J.
ES 5-5555

EVergreen 4-8325

JOE & RUDY'S BAR & GRILL

*HOME COOKING OUR
SPECIALTY*

**150 North 4th Street
BROOKLYN 11, N. Y.**
(Corner Bedford Avenue)

JOSEPH GARSZVA **UNDERTAKER and EMBALMER**

JOSEPH J. GARSZVA
ANITA R. GARSZVA
JOHN A. PAULEY

**Licensed Undertakers
231-233 Bedford Ave.
BROOKLYN 11, N. Y.**
EVergreen 8-9770

**З НАГОДИ КОНГРЕСУ
СОЮЗУ УКРАЇНОК
в Нью Йорку
ЩИРИЙ ПРИВІТ
та успіхів в їхній праці**

складає

ПЕТРО ПЕТРУШЕВСЬКИЙ

власник пекарень **ЛІДІЯ**

**2219 W. Potomac Ave. HU 6-3844
1957 W. Superior St. HA 1-1677
3206 W. Division St. HU 9-6575
CHICAGO, ILL.**

**НАЙЩИРІШІ ПОБАЖАННЯ
ще кращих успіхів на майбутнє**

засилає

**Т-ВО КНЯГІНІ ОЛЬГИ
при Церкві Св. Николая
в ШИКАГО**

ПОБАЖАННЯ

УСПІХІВ

Д-Р МИРОСЛАВ СІМИНОВИЧ

ШИКАГО, ІЛЛ.

**Єдине на сході Дітройту українське
ліцензійоване**

**БЮРО ВИСИЛОК ПАЧОК
GENERAL PARCEL & TRAVEL
CO., INC.**

**11339 Jos. Campau, (near Caniff)
DETROIT 12, MICH.**

Tel. TO 9-3980

**Висилаємо пакки в Україну і до
інших країн СССР вагою до 44 фун.
Скора обслуга**

гарантована доставка

Вітаємо

**СВІТОВИЙ КОНГРЕС
УКРАЇНСЬКИХ ЖІНОК**

і бажаємо йому успіхів

**УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА ГРОМАДА
В АМЕРИЦІ**

**UKRAINIAN FREE SOCIETY
OF AMERICA**

2961-2965 Carpenter Ave.

DETROIT 12, MICH.

ВІДДІЛИ В ЗДА

Видає „Політично-Наукову Бібліо-
теку” і журнал „Вільна Україна”

УКРАЇНСЬКЕ ЖІНОЦТВО

зорганізоване у

63 ВІДДІЛІ СУА В ДІТРОЙТІ

звертає увагу всіх громадян нашо-
го міста, що українська мануфак-
турна крамниця Панства Журків-
ських має на складі все, що потріб-
не для висилання до краю, а також
для тутешніх потреб. Якщо хочете
бути обслужені солідно і ввічливо,
зайдіть до тієї крамниці, яка має
назву:

**GENERAL D. G. CO.
EXPORT DEPARTMENT
11415 Jos. Campau Ave.
DETROIT 12, MICH.**

Tel. TO 8-7940

COMPLIMENTS OF

MR. KATHERINE SOSNOWSKY

MRS. D. HORBUSH

MR. & MRS. NICHOLAS BUDZOL

MR. & MRS. WILLIAM KUZAK

MR. & MRS. STEVEN GENYK

MR. & MRS. ANTHONY STETKIW

MR. & MRS. PAUL HALYSHYN

COMPLIMENTS OF

**SERVICE WINDOW CLEANING &
PAINTING CO.**

1436 W. Lafayette Blvd.

DETROIT 16, MICH.

WILLIAM DOWHAN, Manager

COMPLIMENTS OF

SACRED HEART LEAGUE

of

**HOLY CROSS UKRAINIAN
CATHOLIC CHURCH**

**37-09 — 31st Avenue
ASTORIA, N. Y.**

NEW MEMBERS WELCOME

Copying - Enlarging
Framing - Coloring

PARK VIEW PHOTO STUDIO

R. FENCHYNSKY

WEDDING and FAMILY GROUPS

Portraits

Candid Photography

437 E. 6th Street
Bet. Ave. A and 1st Ave.
NEW YORK 9, N. Y.
Tel. ORegon 3-4466

COMPLIMENTS OF

DR. & MRS. WALTER URUSKY

**319 East 6th Street
NEW YORK 3, N. Y.**

GR 5-7370 GR 5-7371
GR 7-7518 GR 3-8878

FRED SPITZ

FLORIST & FRUITERER

Flowers & Fruit Baskets by Telegraph

OUR ONLY STORE

74 Second Ave.
Cor. 4th St.
NEW YORK 3, N. Y.

COMPLIMENTS OF

DR. & MRS. WALTER BARON
DENTIST

NEW YORK CITY

З НАГОДИ

УКРАЇНСЬКОГО ЖІНОЧОГО
КОНГРЕСУ

засилає

ЩИРІ ПОБАЖАННЯ

КУШНІРСЬКА ФІРМА

ІВАН ВУЙКІВ

111 East 7th Street
NEW YORK CITY

Tel. SP 7-8710

СВІТОВОМУ КОНГРЕСОВІ

УКРАЇНСЬКОГО

ЖІНОЦТВА

наші щирі

ПРИВІТАННЯ

А Р К А

48 East 7th Street

NEW YORK 3, N. Y.

Telephone: GRamercy 3-3550

СКЛАДАТИ ГРОШІ чи ПОЗИЧАТИ

НАЙКОРИСНІШЕ

В СВОЇЙ КРЕДИТОВИЙ

КООПЕРАТИВИ:

„САМОПОМІЧ“

Федеральна Кредитова

Кооператива

68 E. 7th St.

NEW YORK 3, N. Y.

Tel. GRamercy 3-7310

Години урядування щоденно (крім неділі і понеділка) год. 10 до 2 по пол. і вечером год. 6 до 8 у вівторок і п'ятницю.

КОНГРЕСОВІ СВІТОВОЇ
ФЕДЕРАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ
ЖІНОЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ
ПОВНОГО УСПІХУ

бажає

**ОЛЬГА КЛИВАК
і ВОЛ. ІЛЬЧИНА**
СПОЖИВЧА КРАМНИЦЯ
30 Prince Arthur Ave. W.
MONTREAL, CANADA

ESSEX PACKERS, LTD.
Makers of
F A M O U S
FLAVORTITE TYNNEE
SX PRODUCTS

HAMILTON, CANADA

Пані Господині в Клівленд
і околиці!

Якщо хочете заощадити на домашньому бюджеті, а рівночасно подати на стіл свіжу й найліпшої якості страву, то зайдіть до

української крамниці під назвою:

**TAMARA & NESTOR UHERA'S
SUPERMARKET**

2678 W. 14th St.

CLEVELAND 13, OHIO

Щоденно свіжа ярина, овочі,
м'ясива. — Власного виробу
ковбаси, кишки.

Імпортовані чеколяди, цукорки,
шинки, риби.

Українська Споживча Крамниця
FOOD MARKET

Перший великий споживчий склеп
„ФУД МАРКЕТ“ у Лос Анджелес!

Великий вибір продуктів.
Першоякісні товари й по
уміркованих цінах.

Добра обслуга робітників.
Багато місця для
паркування а в т.

Просимо нас відвідати і раді
будемо вітати Вас як гостей
і покупців.

В л а с н и к
О С Т А П Б Р І К Н Е Р
1463 West 3rd Street
LOS ANGELES 17, CALIF.
Tel. MA 8-5561

**УКРАЇНСЬКА ПРОФЕСІЙНА
АПТЕКА**

власник Мгр. Модест АРТИМІВ,
дипл. аптекар,

висилає ліки до всіх країн світу. Висила-
ється всі бажані ліки світової продукції
з Америки, Європи та Японії.

Адреса Аптеки:
4438 Джерментавн Евеню
Філадельфія 44, Па.
Tel.: GL 5-2401

Українська жінка
у Філадельфії
купує
ВУДЖЕНИНИ І МЯСО
тільки м'ясарні

“ВАТРА”

354 N. FRONT ST.
Philadelphia 23, Pa.

MA 7-2143

MA 7-7707

**ОДИНОКА УКРАЇНСЬКА
КРАМНИЦЯ З МЕБЛЯМИ
Й ЕЛЕКТР. ПРИЛАДДЯМ**

E K O

8th St. & Girard Ave.
PHILADELPHIA 22, PA.

Telephone: PO 3-2056

Власники: І. Щупаківський
О. Лупань
Д-р І. Павлічка

MA 7-2143

MA 7-7707

**ІМПОРТОВАНІ
ФРАНЦУЗЬКІ ПАРФУМИ**
туалетні води, як теж кольонські
води. — Лічничне зілля й зільні чаї
в опакуванні різного роду.

Замовлені товари
висилаємо до всіх частин світу.

Аптека відкрита кожного дня,
теж у неділю і святкові дні.

Говориться по-українськи.

HAUSSMANN'S PHARMACY
6th ST. & GIRARD AVE.
Philadelphia 23, Pa.

Compliments of

MICHAEL DARMOPRAY
DARMOPRAY REALTY CO.

517 West Girard Avenue
PHILADELPHIA 23, PA.
ST 2-6252

Congratulations and Best Wishes

for

CONTINUED SUCCESS
KREDENSOR FUNERAL HOME

2501 Street
PHILADELPHIA 30, PA.

PETER SLOBODIAN FLORIST

*FLOWERS FOR ALL
OCCASIONS*

724 North 24th Stret
PHILADELPHIA 30, PA.
CE 2-1261

Best Wishes

SORORITY OF ST. MARY'S
UKRAINIAN ORTHODOX CHURCH

3rd and Ward Streets
CHESTER, PENNA.

Привіт Світовому Жіночому Конгресові
СФУЖО
складає

УКРАЇНСЬКА АПТЕКА МЕДВІДСЬКИХ
SANTAS PHARMACY

виготовляє рецепти Ваших лікарів — до-
ставляє ліки додому — висилає ліки до
всіх країв Європи летунською поштою —
має виключний продаж оригінальної євре-
пейської боровини для хворих на ревма-
тизм, болі крижей ітп.

204 Bathurst St., Toronto, Ont.
EM 3-3746

Сердечно вітаємо Конгрес СФУЖО
і шлемо побажання належних успіхів
у нарадах!

За Управу Відділу

ОУК У ЗАХІДНОМУ ТОРОНТО

Є. Даниляк, голова
Т. Грай, секретар

ВІТАЄМО ГАРЯЧЕ КОНГРЕС СФУЖО
та бажаємо успішних нарад на добро і ви-
зволення нашої Страдальної Батьківщини,
та на добро і славу демократичних країн,
в яких живемо вільно і свobodно

ВІДДІЛ ОУК

Вінніпер, Ман., Канада

Привіт і побажання Делегаткам і Гостям
Світового Конгресу Українського
Жіноцтва

Б. і В. МАЦЬКІВ

Форт Саскачеван, Алберта, Канада

Привіт і побажання успіху в нарадах
Світовому Конгресові Українського
Жіноцтва

ВІРА і ВАСИЛЬ КУНДИ

Форт Саскачеван, Алберта, Канада

Вітаємо Конгрес Світової Федерації
Українських Жіночих Організацій
та бажаємо усім учасницям багато благо-
словення та багато успіхів у працях для
добра нашої Церкви і всього Українського
Народу.

ВІДДІЛ ЛУКЖ

при Церкві Пресвятої Евхаристії
Торонто-Схід
Анна Шинел, голова

Щирий привіт Конгресові
Світової Федерації Українських Жіночих
Організацій
шле

ВІДДІЛ ЛУКЖ

при Церкві св. Отця Николая
Торонто, Канада
Стефанія Куник, голова
Леся Миндюк, секретарка

СВІТЛОМУ КОНГРЕСОВІ СФУЖО
та всім українським жінкам — Божого бла-
гословення та успіхів у праці на славу Бога
і для добра Українського Народу — бажає

ВІДДІЛ ЛУКЖ

при Церкві М. Б. Н. П.
276 Бетерст ст. в Торонті
А. Чайка, голова
О. Лукавецька, секретарка

Compliments of

**Ukrainian Junior League
OLENA TELIHA, BR. 58**

of the

**Ukrainian National Women's League
of America, Inc.
Detroit, Michigan**

Phone 7-7867

**SHYMULA'S SINCLAIR
SERVICE**

29th & Grove, Lorain, Ohio

When your Doctor telephones your
Prescription, to fill it here, be sure
to say

BERGER'S DRUG STORE
Grove Ave. at 29th St., Lorain, Ohio
Telephone BR 7-8102

Щирий привіт і побажання
Світовому Конгресові Українського
Жіноцтва
і XII. Конвенції СУА — пересилає

7 ВІДДІЛ СУА

Акрон, Огайо

Марія Пулк — голова
Параскевія Когут — секретарка
Анастасія Зепко — касієрка

З нагоди XII. Конвенції СУА
і Світового Жіночого Конгресу СФУЖО
засилаємо найщиріші побажання успіхів
у праці.

**14 ВІДДІЛ СУА
в Клівленді, Огайо**

Марія Чорній, голова
Ксеня Данилевич, секретар
Марія Кравчишин, касієр

Bus. FL 1-1700, / Res. ON 1-1122

**WALTER SHIPKA
AUTO - LIFE - FIRE INSURANCE**

5434 State Rd., Parma 34, Ohio

**MURAL & SON
HOME MOVING and
CONSTRUCTION CO.**

Cleveland, Ohio

**M. J. KOLODY
FUNERAL HOME**

3136 W. 14th St., Cleveland 9, Ohio
Phone MA 1-4449

Вітаємо Конгрес Світової Федерації
Українських Жіночих Організацій
та бажаємо усім Учасницям Божого
благословення та багато успіхів
у нарадах

ВІДДІЛ ЛУКЖ
при Церкві св. Василя Великого
в Торонті

Т. Вонс, голова
Анна Шаравара, секретарка

DR. N. OSTAFICHUK
PHYSICIAN & SURGEON
17 John St., Oshawa, Ont., Canada
Phone RA 5-9921

шле привіт

СВІТОВОМУ КОНГРЕСОВІ СФУЖО

Compliments of

SPOTLESS CLEANERS
CO., LTD.

1511—20th St. W., Saskatoon, Sask.
Canada
Phone OL 2-1511
3 hr. counter service

ПРИВІТ СВІТЛОМУ КОНГРЕСОВІ
Світової Федерації Українських Жіночих
Організацій
та побажання успіхів у праці

шле

ЛУКЖ, БУК, УКУ
Гефорд, Саскачеван, Канада

Compliments of

BUHAY FUNERAL CHAPEL

G. A. Mulava, Dir.

3103 Commer St., Hamtramck, Mich.

Across from the new church
TW 1-6577 LO 1-3164

* **ROSELAND FLORIST**

Specializing in
Wedding Flowers, Corsages, and
Funeral Designs

ROSALYN CEBRIEN, Prop.

TO 8-8137

11647 Jos. Campau
Hamtramck 12, Mich.

УККА ВІДДІЛ
у Гемтремку, Мишиген

широ вітає

СВІТОВИЙ ЖІНОЧИЙ КОНГРЕС
та бажає багато успіхів у його праці
для добра Українського Народу

ТОВАРИСТВО
ПРИЯТЕЛІ КАПЕЛІ
БАНДУРИСТІВ

вітає Світовий Конгрес Українського Жіноцтва та бажає величавих успіхів у праці. Товариство П. К. Б. дякує за поміч, яку Капеля Бандуристів одержала й надіється рівночасно, що й на будуче українське жіноцтво підтримуватиме все-українську місію Капелі Бандуристів.

УПРАВА ТОВАРИСТВА
Приятелів Капелі Бандуристів

Щирі побажання якнайуспішнішого
переведення Конгресу СФУЖО

складає

О. У. К. ВІДДІЛ

Содбури, Ont.

Т. Підзамецька, голова Відділу

О. Калиста, секретарка

Compliments of

DR. WALTER E. POLOS

**272 Keniwort Ave., Hamilton, Ont.
Canada**

Bus. Tel. LI 4-6017 Res. MI 8-2362

Compliments of

**DR. N. SKAAB
DENTIST**

**3 Arnesdale Ave. S.
Hamilton, Ont. Canada**

Tel. LI 4-6405

Compliments of

**JOHN J. MORLEY
BARRISTER & SOLICITOR**

**Room 201 Huron & Erie Bldg.
7 Hughson St. S. Hamilton, Ontario**

НАША МЕТА

український католицький часопис

278 Bathurst St., Toronto

бажає найкращих успіхів

**СВІТОВОМУ КОНГРЕСОВІ
УКРАЇНСЬКОГО ЖІНОЦТВА**

EM 8-9055

Res. LE 6-7098

**MARY'S FLOWER SHOP
607 Queen St. W. Toronto, Ont.**

Українська Крамниця Квітів
ДАРІЇ БОДНАРУК

Квіти вазонові і стіпані на всі нагоди.

Спеціальність: весільні букети.

БЕЗПЛАТНА ДОСТАВА

EM 3-1686

“УКРАЇНСЬКЕ МИСТЕЦТВО”

Робітня керамічних виробів

861 Queen St. W. Toronto, Ont.

**ХТО ХОЧЕ ДОБРЕ ВІДПОЧАТИ —
хай їде до Заліщик! — Чудове повітря,
ріка як Дністер, озеро Юрон (тепла вода),
свіжий і здоровий харч із власного госпо-
дарства (фарми).**

По ближчі інформації писати:

**DARIA NAHNIT
R.R. 1, Southampton, Ont., Canada**

**MIKE ANTHONY'S
PARMA SOHIO SERVICE**

5708 Ridge Rd., Parma 29, Ohio
Free Pick-Up & Delivery Service
TU 5-9882

ЩИРИЙ ПРИВІТ

від

**Д-Р СТЕФАНІІ і
Д-Р ВОЛОДИМИРА ГУК**

з Ньюарку

**ROSE-HILL MONUMENTS
S. ZELINSKY PHILIP CHUY**
(Ukrainian Dealers)

We erect in all Cemeteries within
a 100 Mile Area

184 Union Ave., Irvington 11, N. J.
ESsex 2-0468

Tel. EXport 4-8085

“ V E R A ”

Dry Goods, Leather, Kerchiefs,
Imported Goods, Hand Made Art
Objects

L. M. LAMPIKA
979 S. Broad St., Trenton 10, N. J.

Compliments of

R. RIBERDY

38 Manor Ave., Cohoes, N. Y.
Mobilheat - Mobil Kerosene
Phone CE 7-4411

Compliments of

**BILINSKI'S SAUSAGE
MFG. CO., INC.**

41 Lark Street, Cohoes, N. Y.
CE 7-0171

Щирий привіт Світовому Конгресові
СФУЖО та XII Конвенції Союзу
Українок Америки
складають

**СОФІЯ ГУНЬКА
АГАФІЯ ПАСТУЩИН
СОФІЯ ОНУФРИК**

з Рочестер, Н. Й.

ЩИРИЙ ПРИВІТ

усьому українському жіноцтву,
зорганізованому в рядах СФУЖО,
з нагоди Світового Конгресу
Українського Жіноцтва 1959

пересилає

ОКРУЖНА РАДА СУА
в Рочестер, Н. Й.

ORegon 3-2712

МИХАЙЛО ПИРСЬКИЙ

FIRST AVENUE

Infants' - Children's Wear & Scarfs

Infants' - Children's Wear & Scarfs

(Bet. 6th & 7th Streets)

УКРАЇНСЬКА ПЕКАРНЯ

НОВА ФОРТУНА

160 First Ave., New York, N. Y.

вітає Світовий Конгрес Укр. Жіноцтва

БАГАТО УСПІХІВ

бажає

ЦУКОРНЯ "ВЕСЕЛКА"

144 — 2-га Евню

Ню Йорк

ORCHIDIA RESTAURANT

145 Second Ave., New York, N. Y.

MARIA PIDHORODECKA

SENKO FUNERAL HOME

FUNERAL DIRECTORS

John J. Senko, Sr. John J. Senko, Jr.

213-215 Bedford Ave., Brooklyn 11,

EEVergreen 8-4416

ГРОСЕРНЯ

власник

ЙОСИФ і МАРІЯ ЛУЦІВ

120 Бедфорд Евню, Бруклін, Н. Й.

Найкращі побажання з нагоди
ХІІ. Конвенції СУА
і Світового Конгресу СФУЖО
та повного успіху в праці — бажає

21 ВІДДІЛ СУА

у Брукліні, Н. Й.

К. Баран, голова

А. Слободян, містоголова

А. Палашук, секретар

А. Глушко, фін. секретар

К. Дика, касієр

Успіхів у дальшій праці бажають

Д-Р МИРОН і ЯРОСЛАВА

ЗАРИЦЬКІ

Бруклін, Н. Й.

ЧИТАЛЬНЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ

„МОЛОДА ПРОСВІТА“

ім. Митр. А. Шептицького у Філадельфії

Читайте рідну книгу, вона вас врятує від
духової національної смерті!

СОФІЯ і ТЕОДОР СТРИЖАКИ

у Філадельфії

⊙

передають щирі побажання успіхів
Світовому Конгресові Українських
Жіночих Організацій

Українська споживча-мясна крамниця

МИРОСЛАВА і СОФІЇ МАК

839 N. Woodstock St., Phila., Pa.

Tel. PO 5-5654

поручає В. П. Клієнтам доброякісні товари,
тутешні та імпортовані у великому виборі.

Багато заосмотрений магазин ювелірських
товарів: годинники, столове срібло.
Ціни совісні — товар доброї якості.

ІВАН МЕДВІДЬ

619 W. Girard Ave., Philadelphia, Pa.

CEnter 6-7448

ВІДДІЛ ОУК

ім. О. Басараб у Ванкувер, Б. К.

засилає якнайсердечніший привіт для Кон-
гресу СФУЖО в Нью Йорку. Бажаємо, щоб
Ваші пляни Конгресу здійснилися і дай
Боже, щоб Ваш Конгрес приніс найкращі
успіхи.

За Управу Відділу ОУК Ванкусер, Б. К.
Ір. Лавришин, секретар

“IRENE'S GROCERY”

Одинокий Український Споживчий Склеп

п. ВОЛОДИМИРА ГРОНЯ

226 French St., New Brunswick, N.J.

Найкращі побажання складає

УКРАЇНСЬКА М'ЯСАРНЯ

EUROPA

MEAT & PROVISION

527 Jersey Ave., Jersey City, N. J.

HE 5-2221

UKRAINIAN GIFT SHOP

217 E. Hennepin Ave. PE 2-4908

Minneapolis 14, Minn.

Hand made ceramics - Easter Egg
Decorating Kits and Easter Eggs,
RETAIL & WHOLESALE
kilims, krayka & plachta material

Marie Procai - Luba Perchyshyn

Johanna Luciw

Щирі побажання з нагоди XII. Конвенції
Союзу Українок Америки
пересилають

ІРИНА І МИХАЙЛО КОВАЛЬЧИНИ
власники пекарні

‘ПОЛТАВКА’ і ‘МАДЖЕСТИК’

873 N. Marshall St., Phila. 23, Pa.

Tel. WA 5-4477 — BA 5-9485

424 BAR

424 E. Allegheny Ave.
Philadelphia 34, Pa.

АНТОНІНА і ЮРІЙ АННЮКИ
власники

G R O C E R Y

J. PENKALSKY, L. MARKIW

Fresh Meats & Fruits

4341 Germantown Ave.
Philadelphia 40, Pa.
Phone DA 9-4349

З нагоди Конгресу СФУЖО і з нагоди
XII. Конвенції СУА
складаємо найкращі побажання багато
успіхів у Вашій відповідальній праці

ЕВСТАХІЯ і ПЕТРО ІВАШ
LOUDEN MEAT MARKET
4801 N. 10th St., Philadelphia 41, Pa.

DA 9-2211

MARK L. ROTHMAN
APOTHECARY

S.W. Cor. York Rd. & Ruscomb St.
Philadelphia 41, Pa.
Prescriptions Our Specialty

Привіт для Світового Конгресу
Українського Жіноцтва
від

Д-Р ТЕТЯНИ М.ЦІСИК
зубної лікарки у Філадельфії

GL 7-2654

ROHACH REALTY CO., INC.

Real Estate - Insurance - Mortgages
Tax Service - Accounting

EUGENE S. ROHACH
1321 W. Lindley Ave., Phila., Pa.

LOGAN PAINT &
HARDWARE CO.

THE LOGAN VARIETY STORE

Hardware - Paints - Housewares
Toys — Free Delivery Service

DA 4-8060 — 8061
4927 N. Broad St., Philadelphia 41, Pa.

**УКРАЇНСЬКЕ ТЕХНІЧНЕ
ТОВАРИСТВО**

В КАНАДІ

вітає

**СВІТОВИЙ КОНГЕС
УКРАЇНСЬКИХ ЖІНОК**

і бажає

якнайкращих успіхів

Проф. Є. Вертипорох, голова

Інж. Б. Підгайний, секретар

Щ и р и й П р и в і т

Делегатам і Гостям

СВІТОВОГО КОНГРЕСУ

передає

УКРАЇНСЬКИЙ ЗОЛОТИЙ ХРЕСТ

ВІДДІЛ Ч. 1 В НЮ ЙОРКУ

Compliments of

**BOWL-O-DROME
BAR & GRILL**

Liquor Store - Bowling Alleys

ALEXANDER HALELUK
89 Jersey Ave., New Brunswick, N.J.
Tel. CHarter 7-9566

STEPHEN DEMBITSKY

Representative

Combined Investing Com. Inc.

World-Wide Investments
Mutual unds

230 Park Ave., New York 17, N. Y.

Office Phone: MUrray Hill 9-6129

Res. LI 8-4891

*Extending Best Wishes for a Very
SUCCESSFUL CONGRESS*

from the

**UKRAINIAN WOMEN'S
ORGANIZATION**

228 Avenue "G" South, P.O. Box 361

Saskatoon, Sask., Canada

Побажання найкращих успіхів Світовому
Конгресові Українського Жіноцтва. Дай
Боже здоров'я, витривалости і продук-
тивної праці всім учасницям і членам,
а великомученій Україні — волі!

З пошаною

М. МЕЛЬНИК

San Francisco, Calif.

WILLIAM CHUPA

All Forms of Insurance

ORegion 4-5340
240 E. 6th St., New York 3, N. Y.

J. ZARYCKI

DELICATESSEN

127 First Ave., New York 9, N. Y.

TRIBOLETTI'S PHARMACY

HAROLD J. TRIBOLETTI, B.Sc.

Third St. and Highland Ave.
Chester, Penna.

TRemont 2-1317

Office: 2-1430 Res.: 2-4166

JOHN LACUSCH & SON
REAL ESTATE - INSURANCE

Notary Public - Mortgages
Investments

2805 W. Third St., Chester, Pa.

ALFREDA'S FLOWER SHOP

2807 W. Third St., Chester, Penna.

Tel: TR 6-9583

Phone 3-1544 Expert Repairing

CARMAN'S

Diamonds - Watches - Jewelry
Appliances

29 W. Fourth St., Chester, Pa.

Phone CHester 4-9928 Road Service

JERRY'S GULF SERVICE

Auto Repairs - Gas - Oil - Tires
Accessories - Car Wash
Truck Tires Repaired

JERRY ZACHARKIW

2nd & Harwick Sts., Chester, Pa.

Поручається одинокую українську
ЦУКОРНЮ-ПЕКАРНЮ

Л. В. КИЇВ

KY'S BAKERY

2702 N. 3rd St., Chester, Pa.

Tel.: TR 6-6696

Добірне печиво всякого роду, кекси,
тісточка, весільні й уродинові торти
Спеціальність — європейські торти.

МЯСАРНЯ

С. РОВДИЧ і М. ЛАБА

М'яса найкращої якості, дріб і власні м'ясні
вироби

168 Бедфорд Аве. — Бруклін 11, Н. Й.

MOtt Haven 9-5839

Established 48 Years

**BARENBLATT PHOTO
STUDIO**

**Portrait, Candid and School
Photography**

264 Willis Ave., Bronx 54, N. Y.
Bet. 138th & 139th Sts.

З нагоди Конгресу Світової Федерації
Українських Жіночих Організацій
пересилаю всім українським жінкам
палкий привіт та побажання успіхів
у їхній праці

**Д-Р ТЕОДОРА МАЛИНЯК-
ФЕДОРЦІВ**

Compliments and Best Wishes
of Success

to

World Congress of Ukrainian Women

from

MRS. R. W. SOCHYNSKY
Brooklyn, New York

Compliments of

**MARIJKA'S BEAUTY
PARLOR**

318 E. 6th St., New York 3, N. Y.
Bet. 1st & 2nd Aves.
GRamercy 5-7244
МАРІЯ БЛИЗНАК, власниця

A & S PHARMACY

G. HORNSTEIN, B.S. Pharm.
A. LAVENDER, B.S. Pharm.

Prescription Phone GRamercy 3-3318
116 Second Ave., New York 3, N. Y.

CAAnal 8-7860 Charge Accounts

MARY'S SPECIALTY SHOP

Lingerie - Sportswear - Dresses

Sizes 5-52 — Free Alterations
168 Avenue B, New York, N. Y.

Phone Algonquin 4-0425

**LELAND WINE & LIQUOR
STORE**

L 364

107 E. 14th St., New York City 3
Deliveries at All Hours

